

GRUDZIEŃ 2021

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2021-2027

Urząd Miejski Gminy Rawicz
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 21
63-900 Rawicz

rawicz.pl

STRATEGIĘ PRZYGOTOWANO WE WSPÓLPRACY Z FUNDACJĄ
„PARTNERZY DLA SAMORZĄDU” Z POZNANIA

Szanowni Państwo,

Pod koniec 2019 roku samorząd gminy Rawicz podjął decyzję o przystąpieniu do opracowania nowego kompleksowego dokumentu planistycznego Gminy, czyli Strategii jej zrównoważonego rozwoju na lata 2020-2027.

Do współpracy w realizacji tego projektu zaprosiliśmy ekspertów z Fundacji „Partnerzy dla Samorządu” z Poznania.

Prace nad Strategią zostały poprzedzone opracowaniem „Diagnozy stanu Gminy”, której celem było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację społeczną i gospodarczą gminy Rawicz. Diagnoza pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy.

Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy, w wyniku szerokich konsultacji społecznych (wywiady z opiniotwórczymi mieszkańcami Gminy, spotkania, dyskusje, sondaże ankietowe z mieszkańcami, młodzieżą i przedsiębiorcami), została wytyczona strategia Gminy, wskazująca jej pożądany stan docelowy, cele rozwojowe oraz sposoby osiągnięcia tych celów.

Niniejszy program strategiczny bazuje na faktycznym stanie zasobów Gminy i stanowi kontynuację wieloletniego procesu jej rozwoju. Wyznaczone w tym celu plany realizacyjne będą zapewne modyfikowane przez zmieniające się warunki wewnętrzne i zewnętrzne, ale zawsze powinny się trzymać głównych kierunków rozwoju Gminy, czyli dążenia do zapewnienia mieszkańcom możliwości nauki, pracy i odpoczynku w bezpiecznej, proekologicznej i zintegrowanej wspólnocie lokalnej.

Niewątpliwie dominującym zagrożeniem ostatnich miesięcy jest ogólnoswiatowa epidemia koronawirusa, która dotknęła także mieszkańców naszej Gminy. W momencie kończenia prac nad nową Strategią mamy do czynienia z IV falą pandemii. Nie wiadomo jeszcze, jaki będzie czas trwania zagrożenia, ani jakie będą jego ostateczne skutki.

Za powstanie tego dokumentu składam serdeczne podziękowania wszystkim mieszkańcom gminy Rawicz, którzy uczestniczyli w pracach nad Strategią.

BURMISTRZ GMINY RAWICZ

SPIS TREŚCI

1.	WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ, Z UWZGLĘDNIENIEM OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH, W TYM MIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH.....	4
2.	CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ OCZEKIWANE REZULTATY	18
	2.1. Struktura Strategii.....	18
	2.2. Wizja Gminy	19
	2.3. Cele strategiczne	20
	2.4. Programy i projekty.....	21
3.	MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE.....	114
	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Rawicz	114
	3.2. Planowanie przestrzenne gminy Rawicz	123
	3.3. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Rawicz	124
4.	OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ORAZ KLUCZOWE DLA GMINY	127
	4.1. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2030.....	127
	4.2. Obszary strategicznej interwencji - wojewódzkie.....	132
	4.3. Obszary strategicznej interwencji - gminne.....	139
5.	SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH.....	145
	5.1. Wdrażanie zapisów Strategii.....	145
	5.2. Ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii	146
	5.3. Monitoring realizacji Strategii.....	147
	5.4. Ewaluacja – ocena skutków wdrażania zapisów Strategii	148
	5.5. Aktualizacja zapisów Strategii.....	150
	5.6. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	152
	5.7. Konsultacje społeczne i informowanie lokalnej społeczności	153
6.	RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	155
	SPIS TABEL I RYSUNKÓW	162

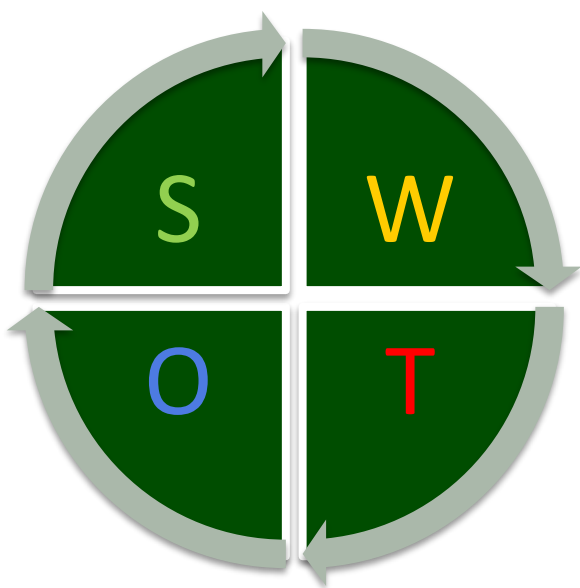
1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ, Z UWZGLĘDNIENIEM OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH, W TYM MIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH

W dokumencie „DIAGNOZA STANU GMINY RAWICZ”, zaprezentowano kompleksową diagnozę stanu Gminy na tle powiatu, Polski i wybranych gmin. Jedną ze składowych diagnozy stanowi analiza realizacji poprzedniej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2015-2020 oraz obszerna prezentacja wyników sondażowych badań ankietowych, prowadzonych wśród mieszkańców oraz młodzieży zamieszkującej gminę Rawicz, a także wśród przedsiębiorców, prowadzących biznes na terenie Gminy. Zaprezentowano również wyniki wywiadów, przeprowadzonych z opiniotwórczymi mieszkańcami Gminy - przedstawicielami środowisk i grup społecznych oraz organizacji i instytucji z terenu Gminy (przedstawiciele Urzędu Miejskiego i jednostek gminnych, uczniowie szkół gminnych, radni, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji).

Syntetyczne wnioski z Diagnozy zawarto w poniższej analizie SWOT, która wskazuje zidentyfikowane wewnętrzne silne i słabe strony Gminy oraz zewnętrzne możliwości i zagrożenia. Jest też podsumowaniem obecnej sytuacji gminy Rawicz, a jednocześnie wstępem do określenia perspektyw jej rozwoju.

W ramach analizy sklasyfikowano różne czynniki, mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję Gminy. Istnieją dwa kryteria klasyfikacji: wewnętrzne i zewnętrzne w stosunku do organizacji oraz wywierające wpływ negatywny lub pozytywny na organizację. Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie SWOT:

- Czynniki **wewnętrzne**:
 - **Mocne strony** (*strengths*) - atuty, umiejętności, walory, zasoby pozwalające konkurować na danym rynku
 - **Słabe strony** (*weaknesses*) - braki lub słabości w porównaniu do innych
- Czynniki **zewnętrzne**:
 - **Szanse** (*opportunities*) – możliwości analizowanej jednostki, płynące z otoczenia
 - **Zagrożenia** (*threats*) - wszystko, co stwarza niebezpieczeństwo niekorzystnej zmiany.

Mocne i słabe strony to inaczej stymulatory i bariery rozwoju. Szanse i zagrożenia są czynnikami zewnętrznymi, niezależnymi od potencjału wewnętrznego, które wpływają na rozwój lub stagnację w kilkuletniej perspektywie. **Kierunki rozwoju powinny opierać się na silnych stronach i szansach.** Prawidłowe zdiagnozowanie słabych stron i zagrożeń powinno umożliwić podejmowanie z wyprzedzeniem działań zmniejszających negatywne skutki tych aspektów i umożliwiających osiągnięcie założonych celów strategicznych.

Dla gminy Rawicz przedstawiają się one następująco¹:

¹ W kilku przypadkach czynniki o podobnym charakterze występują zarówno po stronie atutów, jak i słabych stron. Jest to dopuszczalne, ponieważ po pierwsze przy analizie wewnętrznej brano pod uwagę nie tylko ściśle zdefiniowane słabości, ale także problemy i potrzeby, a po drugie w ramach tego samego zagadnienia mogą występować zarówno atuty, jak i słabości lub elementy do zrealizowania. Wobec tego na przykład w atutach jest mowa o polepszającym się stanie infrastruktury drogowej, natomiast w słabościach/problemach/potrzebach – o dalszej potrzebie budowy infrastruktury drogowej.

Tabela 1. Analiza SWOT gminy Rawicz

↑ Silne strony (atuty)	↓ Słabe strony (braki, potrzeby)
Położenie i dostępność komunikacyjna	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Korzystne położenie komunikacyjne (nowa trasa S5, zapewniająca dobry dojazd do Wrocławia, Poznania i Leszna, połączenia kolejowe i autobusowe) oraz bliskość dwóch dużych miast wojewódzkich (miejsca pracy, duża oferta handlowa, kulturalna, edukacyjna, lotniska, etc.) ↑ Dobra wewnętrzna dostępność komunikacyjna (szczególnie w mieście), własny transport publiczny ↑ Znaczna poprawa stanu części dróg gminnych ↑ Rozwój systemu ścieżek rowerowych, inicjatywa budowy ścieżki rowerowej Poznań - Wrocław (rowerowa S5) ↑ Liczne elementy wyróżniające Gminę - planty w Rawiczu (drugie w Polsce po krakowskich), więzienie, mikroregion tzw. Hazy ↑ Wysoka atrakcyjność dla mieszkańców sąsiednich gmin, a nawet mieszkańców Wrocławia (saldo migracji jest dodatnie, wiele osób wraca do Gminy) 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Zatłoczenie komunikacyjne centrum miasta - duży ruch drogowy nawet po oddaniu trasy S5, wiele niebezpiecznych miejsc (zwłaszcza tam, gdzie jeżdżą samochody ciężarowe) ↓ Nadal zbyt mało ścieżek rowerowych ↓ Nadal duże potrzeby, dotyczące budowy/przebudowy dróg lokalnych ↓ Problem dojazdów ze wsi do Rawicza, zbyt mało autobusów, w niektórych wsiach w ogóle nie ma komunikacji autobusowej (problem dojazdów dla osób starszych, uczniów szkół ponadpodstawowych) ↓ Brak szybkiej drogi dojazdowej do szpitala
Ludność i procesy demograficzne	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Dodatnie saldo migracji ↑ Przyrost naturalny wyższy niż średnia krajowa 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Starzenie się społeczeństwa - wzrost obciążenia demograficznego (stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym) ↓ Odływ młodych mieszkańców do większych ośrodków
Gospodarka i rynek pracy	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Korzystne położenie z punktu widzenia rozwoju gospodarczego - trasa szybkiego 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Lokalizacja między Wrocławiem a Poznaniem powoduje drenaż kadr przez

<p>ruchu S5, droga krajowa nr 36, dobre połączenia komunikacyjne z Wrocławiem i Poznaniem (drogi, kolej – linia nr 271), bliskość lotnisk</p> <p>↑ Dostępne tereny inwestycyjne (łącznie około 250 ha) w większości z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, przygotowana oferta inwestycyjna, wskazująca na zróżnicowane możliwości i potencjały konkretnych terenów</p> <p>↑ Rozwinięta przedsiębiorczość:</p> <ul style="list-style-type: none"> – znaczna i rosnąca liczba podmiotów gospodarczych, w tym sporo firm rodzinnych – obecność kilkunastu średnich i dużych firm (powyżej 100 pracowników, w tym jednej z 1,5 tys. pracowników) <p>↑ Wysoka kultura rolna</p> <p>↑ Aktywne wspieranie przez Gminę rozwoju przedsiębiorczości:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zachęty inwestycyjne - zwolnienia z tytułu podatku od nieruchomości (zwolnienie z podatku od nieruchomości gruntów, na których rozpoczęto realizację nowej inwestycji oraz nowo wybudowanych budynków stanowiących własność przedsiębiorcy - pomoc de minimis) – atrakcyjne podatki w skali regionu leszczyńskiego <p>↑ Dobra współpraca samorządu z organizacjami wspierania przedsiębiorczości i lokalnym biznesem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z instytucjami okołobiznesowymi (gł. Polska Agencja Inwestycji i Handlu i jej Zagraniczne Biura Handlowe - szansa dla eksportu) – z lokalnym środowiskiem biznesowym (Rawicka Rada Przedsiębiorczości, Forum Gospodarcze, konsultowanie aktów prawa miejscowego oraz bieżących działań Gminy) <p>↑ Surowce mineralne (złoża gazu)</p>	<p>większe ośrodki i przez to ograniczenie wzrostu gospodarczego.</p> <p>↓ Zbyt mało atrakcyjnych miejsc pracy (wielu mieszkańców pracuje poza Gminą)</p> <p>↓ Wyprowadzony ruch tranzytowy z miasta powoduje zamykanie małych biznesów.</p> <p>↓ Tereny inwestycyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak własnych (gminnych) terenów inwestycyjnych – brak środków na zakup terenów pod aktywizację gospodarczą – brak możliwości pozyskania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów na obszarach prywatnych <p>↓ Zbyt małe wykorzystanie turystyczne miasta (jego układu urbanistycznego, atrakcji kulturowych)</p> <p>↓ Brak kultury agroturystycznej</p> <p>↓ Ograniczona baza hotelowa (problemy z miejscami, gdy są duże wydarzenia)</p> <p>↓ Niskie wynagrodzenia na lokalnym rynku pracy</p> <p>↓ Odbiegająca od oczekiwań pracodawców oferta kształcenia zawodowego i technicznego</p>
---	--

<p>↑ Produkty lokalne, organizacja konkursu „Smak Tradycji” Produkt Lokalny Gminy Rawicz</p>	
Środowisko naturalne i infrastruktura	
<p>↑ Stosunkowo czyste powietrze (oprócz centrum miasta), wynikające z braku uciążliwego przemysłu</p> <p>↑ Prowadzone akcje poprawy stanu powietrza (np. dopłaty do wymiany pieców)</p> <p>↑ Postępujący rozwój sieci kanalizacji sanitarnej</p> <p>↑ Postępujący rozwój sieci gazowej</p> <p>↑ Uporządkowana komunalna gospodarka mieszkaniowa</p> <p>↑ Coraz większa oferta mieszkaniowa (niska zabudowa wielorodzinna), także rynku wtórnego</p>	<p>↓ Znaczne obciążenie tranzytem</p> <p>↓ Problem z "niską emisją" (spalanie śmieci, paleniska węglowe, duży ruch tranzytowy)</p> <p>↓ Niski udział energetyki odnawialnej</p> <p>↓ Ograniczone zasoby naturalne (niska lesistość - 16,7% przy średniej krajowej sięgającej 30%, brak jezior)</p> <p>↓ Śmiecenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – spore zaśmiecenie miasta – wywożenie śmieci do lasów – wylewanie nieczystości płynnych i wywożenie na pola <p>↓ Zbyt mała skala edukacji ekologicznej</p> <p>↓ Nadal duże potrzeby dotyczące budowy kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich</p> <p>↓ Braki w kanalizacji deszczowej - potrzeba rozbudowy sieci kanalizacji deszczowej i jej modernizacja oraz budowa podziemnych zbiorników na wody opadowe</p> <p>↓ Nadal duże potrzeby dotyczące budowy sieci gazu ziemnego na obszarach wiejskich</p> <p>↓ W wielu miejscach w Gminie brak infrastruktury światłowodowej</p> <p>↓ Nie wszystkie rodzaje odpadów odbierane z posesji, np. folie rolnicze</p> <p>↓ Wysokie koszty odbioru odpadów</p>
Kultura i dziedzictwo narodowe	
<p>↑ Bogata oferta kulturalna, dużo wydarzeń na wysokim poziomie artystycznym</p> <p>↑ Bardzo dobrze działające instytucje: Dom Kultury w Rawiczu i Rawicka Biblioteka Publiczna (w perspektywie -</p>	<p>↓ Brak miejsc spotkań (także dyskoteki), głównie dla młodzieży i osób starszych, zwłaszcza we wsiach (spotkania tylko na zewnątrz)</p>

<p>Multibiblioteka) oraz Muzeum Ziemi Rawickiej</p> <p>↑ Atrakcyjne obiekty kultury, wiele inwestycji w sferę kultury w ostatnich latach (budowa Małego Kina Społecznościowego w Sierakowie, Odnowienie Domu Kultury oraz zabytkowych wiat i Muszli Koncertowej wraz z utwardzeniem terenu, działa Kino Promień i Małe Kino Społecznościowe)</p> <p>↑ Dziedzictwo kulturowe - Hazy, Korpus Kadetów, Bractwo Kurkowe</p> <p>↑ Jarmarki historyczne i świąteczne oraz inne, znaczące wydarzenia, jak Ogólnopolski Przegląd Sztuki Współczesnej FORMA, Rawicka Jesień Teatralna, Międzynarodowy Festiwal Muzyków Ludowych</p> <p>↑ Wiele cyklicznych imprez lokalnych (np. dożynki gminne i lokalne we wsiach, obchody świąt i rocznic)</p> <p>↑ Dobre finansowanie instytucji kultury z budżetu Gminy</p>	<p>↓ Brak strategii rozwoju mikroregionu hazackiego</p>
<p>Sport, turystyka i rekreacja</p>	
<p>↑ Duże tradycje i osiągnięcia w sporcie (głównie lekkoatletyka i pływanie), profesjonalni trenerzy</p> <p>↑ Bardzo rozwinięta infrastruktura sportowa (kryta pływalnia, stadion, boiska, place zabaw, ponton, strzelnica, stadion żużlowy, tor saneczkowy, etc.)</p> <p>↑ Duża liczba stowarzyszeń sportowych, bogate tradycje sportowe</p> <p>↑ Wiele miejsc pod zagospodarowanie rekreacyjne i turystyczne</p> <p>↑ Atrakcyjne tereny dla rekreacji rowerowej</p> <p>↑ Imprezy sportowe ogólnopolskie - corocznie organizowany 24-godzinny Rawicki Festiwal Sportowy</p> <p>↑ Działanie młodzieżowych uczniowskich klubów sportowych; Rada Sportu</p>	<p>↓ Stadion - słaba nawierzchnia, bez tartanu na bieżni</p> <p>↓ Brak lodowiska</p> <p>↓ Brak toru crossowego dla rowerów (pump track)</p> <p>↓ Bardzo duże obciążenie krytej pływalni (mała dostępność dla indywidualnych mieszkańców), brak zjeżdżalni, atrakcji, saun</p> <p>↓ Brak odkrytego basenu</p> <p>↓ Brak zagospodarowania poligonu</p> <p>↓ Zdeprawowane niektóre place zabaw</p> <p>↓ Pojedyncze organizacje o profilu sportowym, działające na własną rękę - brak skupienia środowiska sportowego wokół instytucji ośrodka sportu</p>

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Centrum miasta ciekawe architektonicznie. Prowadzona jest rewitalizacja centrum ↑ Sporo terenów zielonych (Planty, park przy Domu Kultury, Park przy OSiR, tzw. "górk", tereny zielone przy cmentarzu radzieckim, teren zielony przy ul. Południowej - cmentarz żydowski i kilka innych) ↑ Dostępność terenów pod budownictwo mieszkaniowe ↑ Duży rozwój budownictwa mieszkaniowego we wsiach podrawickich (Dębno Polskie, Maślowo, Szymanowo, Sierakowo, Folwark, Łaszczyn, Kąty) 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Zbyt mało miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co powoduje problemy z zapewnieniem ładu przestrzennego (konieczność wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miejscach, gdzie nie ma mpzp) ↓ Zbyt mała oferta na rynku mieszkaniowym, co powoduje wysokie ceny mieszkań ↓ Brak projektowania nowych miejsc parkingowych
Bezpieczeństwo publiczne	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Duże poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców (aż 87% ocen pozytywnych - wynik badania ankietowego) ↑ Obecność wielu podmiotów zapewniających bezpieczeństwo (PSP, OSP, Policja) ↑ Aktywne i coraz lepiej wyposażone OSP ↑ Bezpieczeństwo drogowe - trasa S5, która spowodowała zmniejszenie zagrożeń tranzytowych przez Gminę 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Brak systemu monitoringu (po usterkach nie został reaktywowany) ↓ Utrudniony dojazd służb ratowniczych do miejsca zdarzenia, spowodowany parkowaniem pojazdów na drogach dojazdowych ↓ Gasnące zainteresowanie młodych mieszkańców służbą w szeregach Ochotniczych Straży Pożarnych
Polityka społeczna i sytuacja materialna społeczeństwa, usługi	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Łatwa dostępność urzędów, instytucji, obiektów kultury i sportu ↑ Szpital powiatowy, świadczący coraz szerszą gamę usług, między innymi 7 poradni specjalistycznych, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, Centrum Rehabilitacji Medycznej i Ośrodek Osób Niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Duża liczba sołectw (22 przy 10 tys. mieszkańców terenów wiejskich) powoduje duże wyzwania, związane z budową infrastruktury i zapewnieniem usług społecznych. ↓ Wielkość Rawicza powoduje, że nigdy nie będzie tu pełnej oferty handlu, kultury, czy rekreacji (np. teatr, opera,

<ul style="list-style-type: none"> ↑ Zmniejszenie skali korzystania ze świadczeń społecznych (wyższe zarobki - nie spełnianie wymogów dochodowych) ↑ Wsparcie przez Gminę zadań z zakresu pomocy społecznej - możliwość realizacji zadań przez organizacje pożytku publicznego w ramach otwartych konkursów ofert ↑ Aktywna działalność Centrum Usług Społecznych, wiele nowych inicjatyw ↑ Działanie Punktu Wsparcia Ekonomii Społecznej ↑ Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy (wsparcie osób niepełnosprawnych) ↑ Działalność Dziennego Domu Pomocy Społecznej (wsparcie seniorów) i Punktu Wsparcia Seniora ↑ Umiejętne korzystanie z programów rządowych typu "Asystent rodziny", "Opieka wytchnieniowa", "Posiłek w szkole i w domu" ↑ Działalność świetlic socjoterapeutycznych ↑ Handel na dobrym poziomie - minicentra handlowe, dużo marketów spożywczych ↑ Znaczna oferta gastronomiczna 	<ul style="list-style-type: none"> galerie handlowe, park wodny), dostępnej w dużych miastach. ↓ Niedostateczna liczba zespołów ratownictwa medycznego - chorzy w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego (w tym mieszkańcy Rawicza) muszą długo oczekiwać na pomoc medyczną ↓ Niezadawalająca dostępność do lekarzy specjalistów w ramach NFZ (specjaliści dostępni prywatnie oraz w dużych miastach) ↓ Słaba dostępność do usług rehabilitacji kontraktowanych z NFZ ↓ Zbyt mało miejsc w domu dziennego pobytu ↓ Słaby dostęp do wsparcia psychologicznego dla seniorów ↓ Zbyt mało mieszkań socjalnych ↓ Problemy społeczne na skutek pandemii - narastanie przemocy w rodzinie (więcej Niebieskich kart) ↓ Zbyt mało programów profilaktyki zdrowotnej i słabe możliwości ich finansowania przez samorząd środkami pozabudżetowymi ↓ Roszczeniowe postawy osób korzystających z pomocy społecznej ↓ Problemy dzieci i młodzieży - coraz mniej czasu rodziców dla dzieci, rosnąca liczba rozwodów ↓ Brak oferty hotelowej o wysokim i podstawowym standardzie
<p>Edukacja i wychowanie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Baza oświatowa na coraz lepszym poziomie ↑ Szeroka oferta zajęć dodatkowych ↑ Szkoły wiejskie – spełnianie roli także społecznej, kulturalnej, aktywizującej życie lokalnej społeczności ↑ Wykształcona, doświadczona kadra zarządzająca i pedagogiczna (zdecydowana większość to nauczyciele dyplomowani) 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Brak gminnych żłobków ↓ Nadal znaczne potrzeby w zakresie zapewnienia dobrej infrastruktury oświaty (też sportowej) - wiele potrzeb remontowych i inwestycyjnych ↓ Niezadawalające wyniki egzaminów ósmoklasistów - gorsze niż średnia wojewódzka

<ul style="list-style-type: none"> ↑ Stosowanie aktywnych metod nauczania; certyfikacja w przedszkolach do pracy metodą planu daltońskiego ↑ Realizowanie projektów dofinansowanych z UE, podnoszących kompetencje kluczowe wśród uczniów, doskonalące umiejętności nauczycieli i wzbogacających wyposażenie placówek w nowoczesne pomoce dydaktyczne ↑ Udział w ERASMUSIE oraz stopniowe budowanie współpracy edukacyjnej z miastem Attendorn ↑ Wypracowanie oferty kompleksowego wsparcia dzieci niepełnosprawnych ↑ Mocno rozwinięta sieć niepublicznych przedszkoli, które są ważne z punktu widzenia ciężącego na samorządach obowiązku zapewnienia miejsc wychowania przedszkolnego wszystkim chętnym dzieciom ↑ Współpraca samorządu gminnego ze szkolnymi doradcami zawodowymi i przedsiębiorcami w celu kształtowania świadomych wyborów edukacyjnych zbieżnych z potrzebami lokalnego/regionalnego rynku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Rotacja kadr, braki nauczycieli „przedmiotowców”, szczególnie deficyt wśród matematyków, językowców ↓ Brak oddziałów integracyjnych i klas dwujęzycznych ↓ Niewystarczające formy wsparcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych ↓ Wyraźny wzrost liczby dzieci z opiniami, z orzeczeniami o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, opiniami o zindywidualizowanej ścieżce kształcenia. Potrzeba organizowania specjalnych form i metod pracy oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej ↓ Wzrastająca skala problemów wychowawczych i opiekuńczych, wzrost potrzeb w zakresie zatrudnienia nauczycieli - specjalistów ↓ Rosnąca roszczeniowość rodziców i wzrost oczekiwań wykraczających poza sferę edukacji i wychowania ↓ Brak pełnej oferty (wszystkich profili) w szkolnictwie średnim, przez to wielu uczniów uczy się w innych miastach
Kapitał społeczny i instytucjonalny	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Zintegrowana lokalna społeczność w gronie sąsiadów i dłużej zamieszkujących mieszkańców oraz wokół szkół ↑ Działające organizacje pozarządowe chętne do współpracy z samorządem ↑ Wysoka aktywność seniorów ↑ Rozbudowany wolontariat (ponad 200 osób w bazie Lokalnego Centrum Wolontariatu w Rawiczu) ↑ Dobra współpraca między instytucjami i organizacjami pozarządowymi - możliwość skorzystania z Punktu Wsparcia Organizacji Pozarządowych, organizowanie warsztatów, Gala NGO z przyznawaniem wyróżnień „Rawicki 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Starzenie się populacji Gminy ↓ Odptyw młodych mieszkańców do większych ośrodków ↓ Brak miejsca w centrum miasta, gdzie mogliby się spotykać seniorzy ↓ Problemy z integracją nowych mieszkańców terenów podmiejskich ↓ Ograniczona komunikacja i informacja (brak lub niewystarczająca informacja na terenach wiejskich w tradycyjnym kanale przekazu, dedykowanym odbiorcom bez dostępu do Internetu), sołtysi nie zawsze przekazują informacje o różnych wydarzeniach

<p>Lider NGO”; otwarte konkursy ofert, inicjatywa lokalna</p> <p>↑ Bardzo rozbudowana polityka senioralna, Kluby Seniora w Szymanowie i na Kątach</p> <p>↑ Duża identyfikacja mieszkańców ze swoim miejscem zamieszkania</p> <p>↑ Rozwój zainteresowania korzystaniem z e-usług publicznych</p> <p>↑ Wysoka ocena jakości świadczonych usług administracyjnych przez pracowników Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz (ponad 60% ocen bardzo dobrych i dobrych), dobra kadra</p> <p>↑ Powołanie Centrum Usług Wspólnych (obecnie oświata i kultura, z perspektywą rozszerzania)</p> <p>↑ Wysoki poziom partycypacji społecznej w zarządzaniu Gminą - Fundusz Sołecki, Inicjatywa Lokalna</p> <p>↑ Karta mieszkańca, Karta dużej rodziny</p> <p>↑ Aktywność w mediach społecznościowych, komunikacja z mieszkańcami poprzez usprawniane lub nowo wdrażane narzędzia; obecność Rawicza w mediach ogólnopolskich - sprawny system komunikacji, utrzymywanie kontaktów</p> <p>↑ Otwarcie się Rawicza na współpracę zagraniczną - realizacja międzynarodowych projektów; wymiana doświadczeń (miasta partnerskie: Attendorn - Niemcy, Strakonice - Czechy i Głębokie - Białoruś)</p>	<p>↓ Za słaba komunikacja między organizacjami, brak wiedzy o swojej działalności</p> <p>↓ Coraz większa rotacja pracowników w Urzędzie Miejskim</p> <p>↓ Zbyt mały Urząd (nie ma gdzie go rozbudować) - planowana jest adaptacja pomieszczeń po prokuraturze</p> <p>↓ Wizerunek „Miasta z więzieniem” i „Miasta emerytów”</p>
---	--

Finanse samorządowe	
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Stały wzrost dochodów Gminy w wartościach nominalnych oraz w przeliczeniu na 1 mieszkańca ↑ Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w łącznych wydatkach budżetu Gminy ↑ Wysokie wykorzystanie funduszy UE na realizację inwestycji oraz projektów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Dotacje celowe oraz subwencje z budżetu Państwa nieadekwatne do zadań zleconych do realizacji, szczególnie oświatowych ↓ Wciąż bardzo duże potrzeby inwestycyjne Gminy (drogownictwo, infrastruktura oświatowa, rekreacyjna, wodno-ściekowa, itd.)
↑ Szanse	↓ Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ↑ Możliwość pozyskania kolejnych środków pomocowych (zwłaszcza w obliczu dostępności środków unijnych z Funduszu Odbudowy oraz w nowej perspektywie finansowej 2021-2027) ↑ Dalszy napływ zewnętrznego kapitału i inwestorów oraz rozwój obecnych firm ↑ Rosnąca współpraca międzysektorowa: samorząd – przedsiębiorcy - organizacje pozarządowe ↑ Rozwój świadomości społecznej i obywatelskiej ↑ Rosnące zainteresowanie społeczeństwa różnymi formami spędzania wolnego czasu, turystyką ↑ Rozwój oddolnych inicjatyw społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Epidemia koronawirusa COVID-19 i jej wielokierunkowe skutki (gospodarcze, społeczne, oświatowe, itd.) ↓ Problemy demograficzne – starzenie się społeczności ↓ Odptyw mieszkańców, zwłaszcza młodych, do większych ośrodków ↓ Postępujący spadek opłacalności produkcji rolnej ↓ Ograniczone środki finansowe na realizację zwiększonych zadań samorządów (zlecenie przez Państwo zadań bez pełnego pokrycia kosztów) ↓ Zmiany polityki fiskalnej Państwa, powodujące uszczuplenie dochodów lub zwiększenie kosztów samorządów (wzrost składek ZUS, obniżenie podatków dla młodych osób, obniżenie PIT, wzrost płacy minimalnej, podwyżki dla nauczycieli) ↓ Chaos prawny, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego ↓ Degradacja środowiska przez człowieka

Podsumowanie i wnioski końcowe:

Z przedstawionych wyżej danych wynika, że:

Największe atuty Gminy to:

- Korzystne położenie komunikacyjne
- Prężny rozwój społeczno-gospodarczy Gminy w ostatnich latach, spowodowany wieloma czynnikami, w tym przede wszystkim korzystnym położeniem, przedsiębiorczością mieszkańców, aktywną działalnością samorządu i dostępnością terenów inwestycyjnych.

Największe problemy (słabe strony) to:

- Wciąż potrzeba rozwoju sieci drogowej i okołodrogowej (ścieżki pieszo-rowerowe, oświetlenie)
- Migracja młodych mieszkańców do większych ośrodków (Leszno, Wrocław, Poznań)
- Niski procent pokrycia Gminy planami zagospodarowania przestrzennego (miejscami powoduje „bałagan” przestrzenny).

Rawicz „z lotu ptaka”, fot. Urząd Miejski Gminy Rawicz

Badając sytuację gminy Rawicz i odnosząc ją do skali subregionu leszczyńskiego, województwa wielkopolskiego oraz kraju w ciągu ostatnich kilkunastu lat, należy podkreślić występujące tu pozytywne tendencje rozwojowe – wzrost liczby mieszkańców, dodatni przyrost naturalny

(do 2018 r.), wzrost przedsiębiorczości, a z drugiej strony - spadek bezrobocia oraz spadek liczby osób korzystających ze świadczeń społecznych. Gmina Rawicz jest samorządem rozwijającym się w sposób zrównoważony, zarówno pod względem demograficznym, jak i gospodarczym. W ślad za nowymi mieszkańcami oraz przedsiębiorstwami, rosną dochody budżetu Gminy.

Z drugiej strony, rolą samorządu jest zapewnienie wysokiej jakości usług, przede wszystkim w postaci infrastruktury drogowej, wodno – kanalizacyjnej, oświatowej, czy też rekreacyjnej. Niezbędne jest więc podejmowanie działań niesłuchanie kosztownych zarówno w momencie ponoszenia nakładów inwestycyjnych, jak i w kolejnych latach w bieżącym utrzymaniu.

Utrzymujący się przy tym proinwestycyjny charakter budżetu gminy Rawicz (średnio około 20% budżetu Gminy przeznaczanych jest na wydatki inwestycyjne) stwarza jednak bardzo dobrą perspektywę dla rozwoju Gminy.

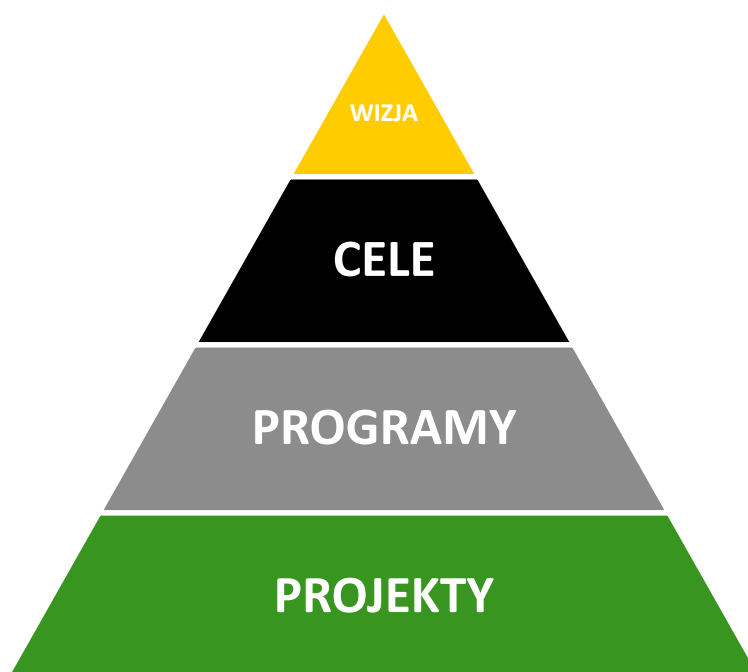
W kolejnych latach wyzwaniem dla Gminy będzie zmierzenie się ze zmieniającą się strukturą demograficzną – starzeniem się społeczności lokalnej. Bardzo ważną kwestią jest też takie ukierunkowanie przestrzenne rozwoju, aby nie zakłócał on funkcji społecznych (przede wszystkim mieszkaniowych) gminy Rawicz.

2. CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ OCZEKIWANE REZULTATY

2.1. Struktura Strategii

Opracowana Strategia jest dokumentem o wyrazistej, logicznej strukturze. Najważniejszym, wyjściowym elementem jest **wizja** Gminy, która określa pożądany przez mieszkańców jej wizerunek w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistą „fotografią” Gminy w przyszłości. Strategia jest zorganizowana na kilku poziomach; strukturą swoją przypomina piramidę, której wierzchołek stanowi wizja. Następnie wyróżniono niższe poziomy planowania:

Rysunek 1. Układ strategii²

Następnym, po wizji Gminy, poziomem planowania są **cele strategiczne**. Definiują one kierunki rozwoju Gminy, pozwalając jednocześnie na zachowanie jasnego podziału Strategii i grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju Gminy, określonego w jej wizji. Z kolei **programy strategiczne** są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów. Programy strategiczne grupują **projekty**, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działania samorządu. Projekty realizacyjne to konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii. Dla każdego projektu opracowano zestaw niezbędnych danych, obejmujących przede wszystkim

² Źródło wszystkich rysunków, tabel i wykresów w dokumencie strategii to opracowania własne

zadania, czyli czynności do wykonania. Zostały tutaj również określone inne informacje – opis beneficjentów i celu, dla którego projekt jest realizowany, informacje o jednostce odpowiedzialnej za jego wykonanie oraz jednostkach współpracujących, a także daty realizacji poszczególnych zadań.

W pracy nad wszystkimi powyższymi elementami Strategii uwzględniono wymagania pryncypiów zarządzania strategicznego, które składa się z czterech zasadniczych faz działania:

Kluczowym elementem w przygotowaniu Strategii rozwoju jest planowanie, ale o sukcesie realizacji planu decyduje sposób jego wdrożenia. Ponieważ w rzeczywistości większość problemów, związanych z realizacją Strategii, wynika najczęściej z niezbyt precyzyjnego zdefiniowania celów i zadań, jakie mają zostać wykonane, dlatego w przedstawionym dokumencie starano się stworzyć jak najbardziej przejrzysty schemat programów i projektów realizacyjnych, ułatwiający zrozumienie ich zasadności.

2.2. Wizja Gminy

Wizja gminy określa pożądany przez mieszkańców obraz (wizerunek gminy) w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem, fotografią” gminy, pokazującym, jak powinna ona docelowo wyglądać i jakie funkcje spełniać.

Wypracowana podczas spotkań z przedstawicielami różnych środowisk, wizja gminy Rawicz brzmi następująco:

Miasto i gmina Rawicz liderem wśród średnich samorządów
w południowej Wielkopolsce, cechująca się ponadprzeciętnym
poziomem życia mieszkańców i silnie rozwiniętą gospodarką lokalną.

Powyzsza wizja wskazuje na to, że miasto i gmina Rawicz ma być przede wszystkim **liderem rozwoju** wśród swoich „bezpośrednich konkurentów”, średnich miast i gmin, położonych w południowej Wielkopolsce, dogodnym miejscem do życia, pracy i wypoczynku dla obecnych i przyszłych mieszkańców. Rawicz jednocześnie dąży do bycia gminą silną gospodarczo.

2.3. Cele strategiczne

W rezultacie przeprowadzonych badań ankietowych, wywiadów z opiniotwórczymi mieszkańcami Gminy, przedsiębiorcami oraz konsultacji z szerokim gronem pracowników Urzędu Miejskiego i podległych jednostek, radnych oraz przedstawicieli innych instytucji, sformułowano dwa strategiczne cele rozwoju gminy Rawicz.

Bazują one na zidentyfikowanych wcześniej uwarunkowaniach rozwojowych Gminy (a więc przede wszystkim posiadanych wewnętrznych atutach i pojawiających się w otoczeniu szansach, ale także uwzględniając najistotniejsze wewnętrzne problemy i zewnętrzne zagrożenia) i wytyczają główne kierunki jej dalszego rozwoju. Realizacja celów, w perspektywie objętej niniejszym planem, powinna w znacznym stopniu przybliżyć osiągnięcie pożądanego stanu rozwoju Gminy, określonego w jej wizji.

Strategiczne cele rozwoju Gminy przedstawiają się następująco:

Cel strategiczny nr 1.
Funkcjonalna, zrównoważona i przyjazna
przestrzeń do życia, nauki, pracy i wypoczynku

Cel strategiczny nr 2.
Rozwinięta i stabilna gospodarka Gminy

Cele te bezpośrednio nawiązują do wizji Gminy. Do ich osiągnięcia będzie prowadziła realizacja konkretnych projektów strategicznych, szczególnie tych związanych z poprawą technicznych i społecznych warunków życia. Tym samym będzie następowało stopniowe, konsekwentne przybliżanie się do osiągnięcia pożądanego statusu rozwoju Gminy, określonego w jej wizji. Plan strategiczny w rozumieniu jego twórców - przedstawicieli społeczności lokalnej - nie jest bowiem tylko ogólnym zestawieniem mało realnych do zrealizowania życzeń, lecz dokumentem zawierającym listę zadań do wykonania i określającym czas ich realizacji, która, od momentu zatwierdzenia przez Radę Miejską, stanie się podstawą pracy wszystkich pracowników samorządu.

2.4. Programy i projekty

Podczas sporządzania listy programów i projektów strategicznych kierowano się poniższymi założeniami:

- 1) Wybrane, proponowane projekty spełniają najpilniejsze potrzeby społeczności lokalnej, wyrażone w treści celów strategicznych, takie jak:
 - zapewnienie dogodnych i bezpiecznych warunków życia na terenie Gminy
 - zapewnienie bytowania w uporządkowanym i dobrze zarządzanym otoczeniu
 - wspieranie rozwoju gospodarczego
 - wspieranie rozwoju osobistego mieszkańców i zapewnienie dobrych warunków do odpoczynku.
- 2) Wybrane projekty mogą być związane z obligatoryjnymi, bieżącymi zadaniami samorządu, ale nie ograniczają się tylko do takich zadań.

Zaproponowane zostały również kryteria, które automatycznie predysponowały projekt do włączenia do Strategii:

- a) projekt wpisuje się w strategię rozwoju województwa wielkopolskiego
- b) projekt jest już rozpoczęty lub przygotowana jest dokumentacja techniczna.

Poniżej przedstawiono zestawienie programów i projektów strategicznych:

Cel strategiczny nr 1.

Funkcjonalna, zrównoważona i przyjazna przestrzeń do życia, nauki, pracy i wypoczynku

Program 1.1. Sprawny system drogowy i komunikacyjny

- 1.1.1. Poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej
- 1.1.2. Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej
- 1.1.3. Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu w mieście
- 1.1.4. Dążenie do poprawy stanu i bezpieczeństwa dróg wyższej kategorii
- 1.1.5. Zapewnienie sprawnej komunikacji autobusowej w Gminie

Program 1.2. Czyste środowisko

- 1.2.1. Poprawa jakości powietrza
- 1.2.2. Zapewnienie czystości na terenie Gminy
- 1.2.3. Edukacja ekologiczna
- 1.2.4. Rozbudowa i modernizacja systemu wodno - kanalizacyjnego
- 1.2.5. Rozbudowa i modernizacja systemu zasilania energetyki ciepłej

Program 1.3. Funkcjonalna przestrzeń publiczna

- 1.3.1. Ład przestrzenny na terenie Gminy
- 1.3.2. Rewitalizacja centrum Rawicza oraz innych terenów i obiektów w Gminie
- 1.3.3. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury

Cel strategiczny nr 1.

Funkcjonalna, zrównoważona i przyjazna przestrzeń do życia, nauki, pracy i wypoczynku

Program 1.5. Nowoczesna edukacja

- 1.5.1. Rozwój infrastruktury żłobkowej i przedszkolnej
- 1.5.2. Poprawa infrastruktury i wyposażenia publicznych przedszkoli i szkół podstawowych
- 1.5.3. Poprawa efektywności i jakości nauczania
- 1.5.4. Sprawne zarządzanie oświatą

Program 1.4. Budownictwo wielorodzinne

- 1.4.1. Rozwój budownictwa czynszowego
- 1.4.2. Rozwój budownictwa komunalnego

Program 1.6. Atrakcyjna oferta kultury i rozrywki

- 1.6.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury
- 1.6.2. Bogata oferta kulturalna

Cel strategiczny nr 1.

Funkcjonalna, zrównoważona i przyjazna przestrzeń do życia, nauki, pracy i wypoczynku

Program 1.8.

Sprawne systemy ochrony zdrowia, usług społecznych i bezpieczeństwa

- 1.8.1. Poprawa dostępności opieki zdrowotnej oraz promowanie zdrowego trybu życia
- 1.8.2. Reorganizacja systemu opieki społecznej w Gminie
- 1.8.3. Dalszy rozwój oferty wsparcia seniorów
- 1.8.4. Rozwój wsparcia dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy
- 1.8.5. Większe bezpieczeństwo na terenie Gminy

Program 1.7.

Szeroka oferta sportu, rekreacji i turystyki

- 1.7.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportu i rekreacji
- 1.7.2. Wspieranie działań na rzecz rozwoju sportu masowego, zawodowego oraz turystyki

Program 1.9.

Aktywizacja społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

- 1.9.1. Wspieranie aktywności i integracji mieszkańców
- 1.9.2. Zwiększenie skali komunikacji i partycypacji społecznej
- 1.9.3. Poprawa warunków pracy i świadczenia usług przez jednostki gminne
- 1.9.4. Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami
- 1.9.5. Wykreowanie i promowanie gminy Rawicz jako nowoczesnego, atrakcyjnego miejsca do życia i odwiedzin
- 1.9.6. Aktywne partnerstwa gminy Rawicz

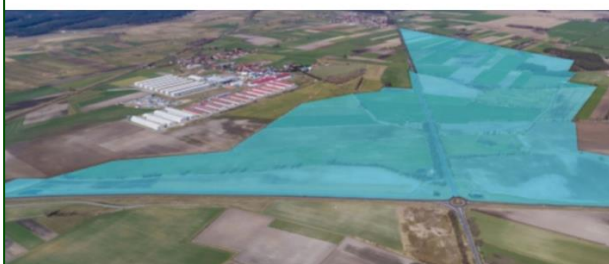

Cel strategiczny nr 2. Rozwinięta i stabilna gospodarka Gminy

Program 2.2. Gmina wspierająca lokalny biznes

- 2.2.1. Rozwój współpracy lokalnych przedsiębiorców, w tym firm rodzinnych z samorządem terytorialnym i instytucjami otoczenia biznesu
- 2.2.2. Promocja i rozwój lokalnych produktów i usług
- 2.2.3. Wspieranie rozwoju agroturystyki

Program 2.1. Budowanie ducha przedsiębiorczości w gminie

- 2.1.1. Edukacja dla przedsiębiorczości
- 2.1.2. Kreowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorcy oraz promocja przedsiębiorczości

Program 2.3. Gmina atrakcyjna dla inwestorów zewnętrznych

- 2.3.1. Promocja terenów inwestycyjnych i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych
- 2.3.2. Kształtowanie polityki inwestycyjnej i sprawna obsługa inwestora.

Szczegółowe informacje, dotyczące każdego z planowanych do realizacji projektów, wraz z rozpisaniem na konkretne zadania, jednostki odpowiedzialne, przybliżony okres realizacji, przybliżone koszty oraz wskaźniki osiągnięcia rezultatów planowanych działań, zawarto w poniższych tabelach.

Zdjęcia z zasobów Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz

Cel strategiczny nr 1.
Funkcjonalna, zrównoważona i przyjazna przestrzeń do życia,
nauki, pracy i wypoczynku

Program 1.1.
Sprawny system drogowy
i komunikacyjny

Z przeprowadzonego badania ankietowego wynika, że respondenci – wyrażając swoją opinię na temat potrzebnych działań na terenie Gminy – zdecydowanie na pierwszym miejscu wymienili rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej. Nic zatem dziwnego, że takie przedsięwzięcia, jak remonty i budowa dróg oraz budowa ścieżek rowerowych znalazły priorytet na liście zadań, zaplanowanych do realizacji w niniejszym dokumencie. Oznacza to, że potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej w sferze drogownictwa są kluczowe. Odpowiedzią na powyższe problemy są projekty strategiczne, zaproponowane do realizacji w ramach niniejszego programu.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.1.

Nazwa programu	Sprawny system drogowy i komunikacyjny		Numer programu	1.1.
Nazwa projektu	Poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej		Numer projektu	1.1.1
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia (w tym bezpieczeństwa) na terenie Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, przedsiębiorcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Poprawa stanu dróg w Rawiczu; w szczególności przebudowa ulic: <ul style="list-style-type: none"> ● Wały Jarosława Dąbrowskiego ● Wały Powstańców Wielkopolskich ● Wały Księcia Józefa Poniatowskiego ● Wały Tadeusza Kościuszki ● Piastowska ● Głowackiego ● Królowej Jadwigi ● Spokojna ● Grota Roweckiego ● Mały Plac Ćwiczeń ● Przebudowa drogi dojazdowej do szpitala w Rawiczu 			2021-2027	
2. Budowa/przebudowa dróg na nowych terenach mieszkaniowych (Szymanowo, Dębno Polskie, Sierakowo, Masłowo)			2021-2027	
3. Budowa/przebudowa dróg na pozostałych terenach wiejskich; najważniejsze zadania to budowa dróg we wsiach Zielona Wieś, Wydawy, Dąbrówka-Konarzewo, Izbice, Folwark			2021-2027	
4. Odbudowa dróg po inwestycji kolejowej (Modernizacja linii kolejowej E-59 Poznań – Wrocław)			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Długość przebudowanych lub wybudowanych dróg (corocznie) – 3 km ● Liczba wybudowanych/przebudowanych skrzyżowań (corocznie) – 10 szt. 				

Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">• Średniorocznie - 8 mln zł	<ul style="list-style-type: none">• Budżet Gminy• Środki z UE• Środki krajowe (Fundusz Dróg Samorządowych)

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.2.

Nazwa programu	Sprawny system drogowy i komunikacyjny		Numer programu	1.1.
Nazwa projektu	Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej		Numer projektu	1.1.2
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia (w tym bezpieczeństwa) na terenie Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, gminy sąsiadujące	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, turyści			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa ścieżek rowerowych w mieście Rawicz oraz ścieżek rowerowych, łączących Rawicz z pobliskimi gminami i miejscowościami: Masłowo, Dębno Polskie, Szymanowo, Pakosław, Osiek			2021-2027	
2. Przebudowa chodników w Rawiczu (przy ulicach: Wały Jarosława Dąbrowskiego, Wały Powstańców Wielkopolskich, Wały Księcia Józefa Poniatowskiego)			2021-2027	
3. Budowa chodników we wsiach, w szczególności: Ugoda, Zielona Wieś, Masłowo, Izbice, Dębno Polskie			2021-2027	
4. Budowa i modernizacja istniejącego oświetlenia: <ul style="list-style-type: none"> – budowa nowego oświetlenia drogowego we wsiach w ramach inwestycji drogowych – wymiana energooszczędnych opraw oświetleniowych na LED – budowa nowych punktów oświetleniowych wg potrzeb, m.in na podstawie wniosków mieszkańców – budowa oświetlenia przy istniejących ścieżkach rowerowych 			2021-2027	
5. Budowa parkingów przy ulicach, w szczególności: Aleja Spacerowa, Spokojna, Kamienista, Czładnicza, Promenada, Świętojańska			2021-2027	
6. Odnowienie i modernizacja przystanków autobusowych, w tym tworzenie zielonych przystanków: Rawicz (5 szt.), Żylce (1szt.), Konarzewo (1 szt.), Zielona Wieś (2 szt.), Izbice (1 szt.)			2021-2027	
7. Likwidacja barier architektonicznych na drogach, w tym: dostosowanie chodników do potrzeb osób niepełnosprawnych (obniżenie krawężników na przejściach dla pieszych), zatoki			2021-2027	

autobusowe (krawężniki najazdowe), doświetlenie przejść dla pieszych, wypustki przy przejściach dla pieszych.	
8. Zaprojektowanie rowerostrady „Rowerowa S5” na terenie Gminy oraz podejmowanie działań na rzecz jej budowy	2021-2027
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Długość wybudowanych ścieżek rowerowych – 60 km ● Długość wybudowanych chodników – 5 km ● Liczba nowych punktów świetlnych – wg potrzeb ● Liczba wymienionych punktów świetlnych –ok. 490 sztuk ● Liczba wykonanych nowych parkingów/- 6 szt. ● Liczba wykonanych nowych miejsc parkingowych –300 szt. ● Liczba odnowionych/zmodernizowanych przystanków autobusowych – 10 szt. ● Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych – do ustalenia, zgodnie z wymogami w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 1 mln zł łącznie – oświetlenie ● Pozostałe – 5 mln zł /rok 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki z UE ● Środki krajowe (np. Fundusz Dróg Samorządowych, Partnerska Inicjatywa Miast)

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.3.

Nazwa programu	Sprawny system drogowy i komunikacyjny		Numer programu	1.1.
Nazwa projektu	Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu w mieście		Numer projektu	1.1.3
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia (w tym bezpieczeństwa) na terenie Rawicza, zwiększenie przepustowości ciągów komunikacyjnych, poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie atrakcyjności gospodarczo-turystycznej gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, przedsiębiorcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Ograniczenie do niezbędnego minimum ruchu drogowego w centrum Rawicza: <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie obszaru strefy płatnego parkowania • Zmiana dróg dwukierunkowych na jednokierunkowe przy jednoczesnym zwiększeniu liczby miejsc postojowych • Zmniejszenie liczby miejsc postojowych w obrębie rynku • Udostępnienie bezpłatnych miejsc postojowych oddalonych od centrum • Wprowadzenie w centrum w obrębie Plant Jana Pawła II strefy Tempo 30 			2021-2027	
2. Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu w obrębie Plant Jana Pawła II: likwidacja istniejących sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach wjazdowych do centrum miasta i budowa rond			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> • Skrócenie czasu przejazdu wokół Plant – o 15% • Zmniejszenie liczby wypadków i kolizji – o 40% • Liczba przebudowanych skrzyżowań na skrzyżowania typu rondo - 4 szt. 				
Szacowany koszt realizacji projektu		Źródła finansowania		
<ul style="list-style-type: none"> • 6 mln zł 		<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Środki z UE 		

	<ul style="list-style-type: none">• Środki krajowe (Fundusz Dróg Samorządowych)
--	---

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.4.

Nazwa programu	Sprawny system drogowy i komunikacyjny		Numer programu	1.1.
Nazwa projektu	Dążenie do poprawy stanu i bezpieczeństwa dróg wyższej kategorii		Numer projektu	1.1.4
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia (w tym bezpieczeństwa) oraz zwiększenie atrakcyjności gospodarczo-turystycznej gminy			
Jednostka koordynująca	GDDKiA, Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich, Powiatowy Zarząd Dróg	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Miejski	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Współpraca przy budowie/przebudowie dróg krajowych, w tym m.in. przebudowa skrzyżowania drogi krajowej DK 36 z drogami powiatowymi o nr 5502P i 5532P			2021-2024	
2. Współpraca przy budowie/przebudowie dróg wojewódzkich, w tym m. in. budowa ścieżki rowerowej na odcinku Rawicz-Dąbrówka			2022-2027	
3. Współpraca przy budowie/przebudowie dróg powiatowych, w tym m. in. budowa/przebudowa chodników, budowa/przebudowa ścieżek rowerowych			2022-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Długość wybudowanych ścieżek rowerowych przy drogach krajowych – 10 km ● Długość wybudowanych ścieżek rowerowych przy drogach wojewódzkich – 5 km ● Długość wybudowanych ścieżek rowerowych przy drogach powiatowych – 10 km 				
Szacowany koszt realizacji projektu			Źródła finansowania	
<ul style="list-style-type: none"> ● Budżety zarządców poszczególnych dróg 			<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet państwa, wojewódzki, powiatowy ● Środki z UE ● Środki krajowe (Fundusz Dróg Samorządowych) 	

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.5.

Nazwa programu	Sprawny system drogowy i komunikacyjny		Numer programu	1.1.
Nazwa projektu	Zapewnienie sprawnej komunikacji autobusowej w Gminie		Numer projektu	1.1.5
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia na terenie Gminy, umożliwienie dojazdów do pracy, szkoły, urzędów			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Przedsiębiorcy, Powiat	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Analiza potrzeb w zakresie komunikacji autobusowej, w tym ze strony uczniów szkół średnich i pracowników zakładów pracy - podjęcie decyzji odnośnie ew. wprowadzenia kursów			2025	
2. Uruchomienie nowych lub modernizacja istniejących kursów gminnej komunikacji autobusowej w uzgodnieniu z partnerami społecznymi – placówkami oświatowymi, przedsiębiorcami i sąsiednimi samorządami lokalnymi			2021-2027	
3. Analiza stanu wykorzystania poszczególnych linii autobusowych w różnych porach dnia i modyfikacja rozkładu jazdy uwzględniająca wyniki tej analizy			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Dostosowanie gminnej komunikacji autobusowej do potrzeb mieszkańców gminy ● Liczba uruchomionych lub zmodernizowanych kursów w oparciu o współpracę z partnerami społecznymi – 2 szt. ● Liczba aktualizacji kursów gminnej komunikacji autobusowej – 1 szt. / rok 				
Szacowany koszt realizacji projektu			Źródła finansowania	
<ul style="list-style-type: none"> ● W ramach kosztów własnych 			<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Budżety innych gmin ● Budżet Powiatu ● Ew. środki finansowe zakładów pracy 	

	<ul style="list-style-type: none">• Środki krajowe (Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych)
--	---

Program 1.2. Czyste środowisko

W ramach niniejszego programu zaproponowano realizację projektów strategicznych o różnej tematyce, ale w każdym przypadku związanej z poprawą stanu środowiska naturalnego. Projekty te dotyczą:

- poprawy jakości powietrza, w tym termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, wymiany nieekologicznych źródeł ciepła oraz zwiększenia wykorzystania alternatywnych źródeł energii
- zapewnienia czystości w gminie, w tym działań prewencyjnych
- edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych
- rozbudowy i modernizacji systemu wodno-kanalizacyjnego
- rozbudowy i modernizacji sieci ciepła systemowego.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.1.

Nazwa programu	Czyste środowisko		Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Poprawa jakości powietrza		Numer projektu	1.2.1
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, racjonalizacja użytkowania paliw i energii, poprawa stanu środowiska naturalnego, osiągnięcie przez Gminę wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy Komenda Powiatowa Policji	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania				Czas realizacji
1. Kompleksowa termomodernizacja gminnych budynków użyteczności publicznej.				2021-2027
2. Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne w świetlicach wiejskich				2021 -2027
3. Współfinansowanie z budżetu gminy wymiany źródeł ciepła dla właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy (kontynuacja dopłat do wymiany źródeł ciepła)				2021-2027
4. Dalszy rozwój sieci gazowej (dążenie do zmiany sposobu ogrzewania przez wszystkie szkoły - z ogrzewania węglowego na gazowe)				2021-2027
5. Montaż czujników jakości powietrza				2021-2027
6. Przeciwdziałanie niskiej emisji poprzez przeprowadzanie kontroli				2021-2027
7. Wspieranie mieszkańców w instalacji alternatywnych źródeł energii: <ul style="list-style-type: none"> ● promocja wykorzystania alternatywnych źródeł energii ● udzielanie informacji o źródłach wsparcia finansowego ● pomoc w załatwianiu formalności 				2021-2027

8. Wykonanie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest	2022
9. Udział Gminy w programach utylizacji azbestu (wygospodarowanie /uzyskanie środków na utylizację azbestu)	2021-2027
10. Pomoc gminy dla mieszkańców przy przygotowaniu wniosków o dofinansowanie i o płatność w ramach programu „Czyste Powietrze”	2021-2027
11. Wymiana instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych na instalacje gazowe oraz inne spełniające wymogi tzw. „uchwały antysmogowej” dla województwa wielkopolskiego	2021-2025
12. Montaż instalacji fotowoltaicznych	2021 - 2027
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Redukcja poziomu zanieczyszczeń powietrza PM_{2,5}, PM₁₀, benzopirenu na terenie miasta – niedopuszczenie do przekroczenia dopuszczalnych stężeń przez okres dłuższy niż 35 dni w każdym roku ● Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dotacje na zmianę systemu ogrzewania - 100 sztuk / rok ● Ilość zlikwidowanego azbestu w Mg - 100 Mg/rok ● Liczba udzielonych porad dla mieszkańców na temat wymiany źródła ciepła (*liczba złożonych wniosków) – 100 szt. / rok ● Liczba przeprowadzonych kontroli prawidłowości spalanych paliw na terenie prywatnych posesji - 20 szt. / rok ● Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji: 4 sztuki 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 30 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Budżet Powiatu ● Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW, program „Czyste powietrze”) ● Środki zagraniczne (UE, EOG)

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.2.

Nazwa programu	Czyste środowisko		Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Zapewnienie czystości na terenie Gminy		Numer projektu	1.2.2
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie ilości śmieci w miejscach publicznych, poprawa stanu środowiska naturalnego, osiągnięcie przez Gminę wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych, poprawa estetyki miasta oraz zwalczanie bezdomności zwierząt			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Zakład Usług Komunalnych w Rawiczu KZGRL, MZO Sp. z o.o. w Lesznie	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Działania prewencyjne na rzecz poprawy czystości na terenie gminy (ulice, skwery, place zabaw, lasy):			2021-2027	
<ul style="list-style-type: none"> ● Monitoring ● Patrole ● Montaż fotopułapek w lasach 				
2. Zakup nowego taboru i sprzętu specjalnego do oczyszczania miast			2022-2023	
3. Ograniczenie niekontrolowanego wywozu nieczystości płynnych na tereny niedozwolone (m.in. pola, rowy) (kontrole posiadanych umów na wywóz nieczystości, zgłaszanie do odpowiednich służb ww. nieprawidłowości, w przypadku jednostek organizacyjnych współpraca z WIOŚ celem kontroli i ewentualnych zaleceń i kar)			2021-2027	
4. Kontynuacja współpracy z Komunalnym Związkiem Gmin Regionu Leszczyńskiego” w zakresie poprawnej segregacji śmieci (działania informacyjne, promocyjne i kontrolne)			2021-2027	
5. Rozszerzenie działalności schroniska dla zwierząt poprzez nawiązanie współpracy z innymi gminami			2022-2027	

Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba wprowadzonych rozwiązań prewencyjnych - 7 ● Redukcja ilości produkowanych odpadów zmieszanych – zgodnie z rozporządzeniem Ministra do spraw klimatu (%) ● Zwiększenie ilości odzyskiwanych odpadów w podziale na poszczególne frakcje – zgodnie z rozporządzeniem Ministra właściwego do spraw klimatu (%) ● Podpisanie z innymi gminami umów/porozumień dotyczących powierzenia Gminie Rawicz realizacji zadań w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom – 4 szt. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 1,5 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW) ● Środki zagraniczne (UE, EOG)

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.3.

Nazwa programu	Czyste środowisko		Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Edukacja ekologiczna		Numer projektu	1.2.3
Cel realizacji projektu	Zwiększenie skali odzysku odpadów, poprawa estetyki na terenie Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Organizacje społeczne, mieszkańcy, KZGRL, MZO Sp. z o.o. w Lesznie	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Edukacja proekologiczna wśród dzieci i młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> • materiały informacyjne • zajęcia edukacyjne w szkołach • konkursy dla mieszkańców 			2021-2027	
2. Masowe akcje sprzątnięcia, typu Dzień Ziemi, sprzątnięcie świata zaangażowanie różnych zrzeszeń/ organizacji (np. Koło Gospodyń Wiejskich), promocja tego typu akcji przez Internet (np. media społecznościowe)			2021-2027	
3. Akcje zbiórki odpadów, typu: zbieranie nakrętek („Serce”), szafa na elektroodpady			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba akcji z zakresu edukacji ekologicznej: 3 szt. / rok • Liczba akcji sprzątnięcia na terenie gminy: 1 szt. / rok • Redukcja ilości produkowanych odpadów zmieszanych – zgodnie z rozporządzeniem Ministra właściwego do spraw klimatu (%) • Zwiększenie ilości odzyskiwanych odpadów w podziale na poszczególne frakcje – zgodnie z rozporządzeniem Ministra właściwego do spraw klimatu (%) • Redukcja poziomu zanieczyszczeń powietrza PM_{2,5}; PM₁₀, benzopirenu na terenie miasta – niedopuszczenie do przekroczenia dopuszczalnych stężeń przez okres dłuższy niż 35 dni w roku 				

Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">● Czujniki jakości powietrza - 50 tys. zł (20 tys. – w ramach projektu HUMAN SMART CITIES, 30 tys. zł pozostałe)● Zadania nr: 1-4 na ok. 30.000 zł / rok	<ul style="list-style-type: none">● Budżet Gminy● Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW)● Środki zagraniczne (UE, EOG)

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.4.

Nazwa programu	Czyste środowisko		Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Rozbudowa i modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego		Numer projektu	1.2.4
Cel realizacji projektu	Stworzenie możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej lub zainstalowania przydomowych oczyszczalni ścieków, poprawa jakości urządzeń wod.-kan., poprawa standardu życia, ochrona środowiska			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Rawiczu sp. z o.o.	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Dalszy rozwój sieci kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich – Łaszczyn, Izbice, Załęcze (6,3 mln zł w latach 2022-2024)			2021-2027	
2. Gospodarka wodociągowa <ul style="list-style-type: none"> ● Modernizacja stacji uzdatniania wody (ok. 16 mln zł w latach 2022-2024) ● Wymiana starej sieci wodociągowej (azbestowej w pierwszej kolejności) ● Inwestycje w nowe ujęcia wody – budowa nowej studni nr 3 w Dębnie Polskim, poszukiwanie nowych ujęć w rejonie Załęcze-Masłowo 			2021-2027	
3. Rozwój sieci kanalizacji deszczowej			2021-2027	
4. Podejmowanie działań na rzecz budowy 260 ha zbiornika retencyjnego przy współpracy 3 gmin: Rawicz, Żmigród, Wąsosz oraz PGW Wody Polskie (w ramach zapobiegania suszy) (Porównaj Projekt nr 1.9.6. Zadanie nr 4)			2021-2027	
5. Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod aktywizację gospodarczą, sukcesywnie wg potrzeb			2022-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Wybudowana/przebudowana sieć kanalizacji sanitarnej – 10 000 m ● Zwiększona ilość oczyszczanych ścieków – 7 800 m³/d ● Zmodernizowane stacje uzdatniania wody – 2 szt. 				

<ul style="list-style-type: none"> ● Wymieniona stara sieć wodociągowa – 3 000 m ● Powierzchnia wybudowanego zbiornika retencyjnego –260 ha ● Zwiększenie liczby podłączanych nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej –300 szt. do 2027 r. ● Znalezienie nowych pokładów wody pitnej o wielkości 50-80 m³/h - 1 szt. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 29 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW) ● Środki zagraniczne (UE, EOG)

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.5.

Nazwa programu	Czyste środowisko		Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Rozbudowa i modernizacja systemu zasilania energetyki ciepłej		Numer projektu	1.2.5
Cel realizacji projektu	Stworzenie możliwości podłączenia do sieci ciepłej mieszkalnictwa wielorodzinnego, poprawa jakości urządzeń technicznych, ochrona środowiska			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Zakład Energetyki Ciepłej w Rawiczu sp. z o.o.	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Dalszy rozwój sieci ciepłej dla budynków wielorodzinnych			2021-2027	
2. Wymiana komina głównego kotłowni na ulicy Fiołkowej oraz modernizacja instalacji odpylania			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> Wybudowana/przebudowana sieć ciepła – 800 m Zmniejszona ilość zanieczyszczeń powietrza. – NOx – 10% Zwiększenie liczby podłączanych nieruchomości do sieci ciepłej – 400 sztuk mieszkań do 2027 r. 				
Szacowany koszt realizacji projektu			Źródła finansowania	
<ul style="list-style-type: none"> 2,7 mln zł 			<ul style="list-style-type: none"> Środki własne Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW) Środki zagraniczne (UE, EOG) 	

Program 1.3.
Funkcjonalna przestrzeń publiczna

Ład przestrzenny jest tą dziedziną zarządzania Gminą, która z jednej strony jest niedoceniana przez wiele samorządów, a z drugiej jest przedmiotem coraz większego zainteresowania ze strony mieszkańców, którzy pragną żyć w uporządkowanym i czystym środowisku. W ramach niniejszego programu znalazły się trzy projekty. Pierwszy z nich dotyczy w szczególności planowania przestrzennego na terenie Gminy, czyli sporządzania podstawowych dokumentów planistycznych. Treścią kolejnego projektu jest kontynuacja działań rewitalizacyjnych, w tym opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji, a ostatniego – kilka innych działań z zakresu rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.3.1.

Nazwa programu	Funkcjonalna przestrzeń publiczna		Numer programu	1.3.
Nazwa projektu	Ład przestrzenny na terenie Gminy		Numer projektu	1.3.1
Cel realizacji projektu	Zapewnienie uporządkowanej, estetycznej przestrzeni publicznej w Gminie, zapewnienie terenów pod przyszłe inwestycje publiczne i prywatne, ochrona środowiska, poprawa warunków życia mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście, przedsiębiorcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Dostosowanie zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do zapisów nowej strategii rozwoju Gminy			2022-2023	
2. Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – zrównoważone planowanie przestrzenne			2021-2027	
3. Sporządzanie kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			2021-2027	
4. Wdrażanie ustawy krajobrazowej poprzez przygotowanie i przyjęcie uchwały reklamowej			2021-2027	
5. Opracowanie i wdrażanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami			2022-2027	
6. Budowa cmentarza komunalnego			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Powierzchnia terenów objętych MPZP i przeznaczonych pod inwestycje na terenie Gminy - 300 ha (przez cały okres obowiązywania Strategii) ● Powierzchnia Gminy objętej MPZP - do 12,5% ● Liczba tablic i urządzeń reklamowych dostosowanych do wytycznych określonych w uchwale reklamowej - 10 szt. na koniec 2027 r. ● Powstanie nowego cmentarza komunalnego – 1 szt. ● Gminny Program Opieki nad Zabytkami – 2 szt. (na lata 2022-2024 i 2025-2027) 				

Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">● Plany, studium, uchwała reklamowa – 350 tys. zł● Inne - 13 mln zł (budowa cmentarza komunalnego)● Gminny Program Opieki nad Zabytkami – 20 tys. zł	<ul style="list-style-type: none">● Budżet Gminy● Wnioskujący o uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany (jeśli dotyczy)

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.3.2.

Nazwa programu	Funkcjonalna przestrzeń publiczna		Numer programu	1.3.
Nazwa projektu	Rewitalizacja centrum Rawicza oraz innych przestrzeni i obiektów w Gminie		Numer projektu	1.3.2
Cel realizacji projektu	Zapewnienie uporządkowanej, estetycznej przestrzeni publicznej w Gminie, zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, poprawa warunków życia mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Gminne jednostki organizacyjne, Rawicka Spółdzielnia Mieszkaniowa, Wspólnoty Mieszkaniowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, turyści			
Zadania			Czas realizacji	
1. Działania aktywizujące mieszkańców i użytkowników przestrzeni na obszarze rewitalizacji			2021-2027	
2. Przebudowa budynku po gimnazjum przy ul. Szarych Szeregów 3 z przeznaczeniem na Multibibliotekę			2022	
3. Przebudowa budynku gminnego przy ul. Buszy 5 z przeznaczeniem na Centrum Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz miejsca świadczenia usług społecznych i zdrowotnych oraz siedzibę Domu Dziennego Pobytu oraz mieszkania wspomagane			2022	
4. Budowa systemu „Internet of Things”, agregującego dane o źródłach zanieczyszczenia powietrza, oświetlenia energooszczędnego i monitoringu wizyjnego obszaru rewitalizacji w Rawiczu Human Smart Cities (partnerstwo z Politechniką Warszawską)			2021-2022	
5. Remont ratusza na Rynku Sarnowskim			2021-2027	
6. Przebudowa deptaków w ciągu ulic Wojska Polskiego i 17 Stycznia w Rawiczu			2021-2027	
7. Modernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budownictwa mieszkaniowego			2021-2027	

8. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji	2022-2024
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba zmodernizowanych obiektów/przestrzeni, którym nadano nowe funkcje – 5 szt. ● Liczba zrealizowanych działań aktywizujących mieszkańców i użytkowników przestrzeni na obszarze rewitalizacji – 5 szt. (m.in. Rawicki 24h Festiwal Sportu, jarmarki) ● Liczba budynków użyteczności publicznej oraz budownictwa mieszkaniowego poddanych modernizacji: 10 szt. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 20 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki UE

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.3.3.

Nazwa programu	Funkcjonalna przestrzeń publiczna		Numer programu	1.3.
Nazwa projektu	Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury		Numer projektu	1.3.3
Cel realizacji projektu	Zapewnienie uporządkowanej, estetycznej przestrzeni publicznej w Gminie, poprawa warunków życia mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Zakład Usług Komunalnych w Rawiczu, rady osiedli, rady sołeckie, lokalni przedsiębiorcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Stworzenie nowych miniparków i parków miejskich.			2022-2026	
2. Odnowa i tworzenie terenów zieleni w obszarze miasta, w tym: parków/ogrodów tematycznych (m.in. powstanie nowego parku miejskiego/ogrodu dendrologicznego), zielonych dachów, zielonych przystanków.			2021-2027	
3. Nasadzenia śródpolne i przydrożne gatunkami drzew miododajnych			2021-2027	
4. Analiza potrzeb i w konsekwencji analizy budowa zbiorników retencyjnych magazynujących wody opadowe przeznaczone do powtórnego wykorzystania – (p. poż., podlewanie zieleni, itd.)			2021-2027	
5. Tworzenie łąk kwietnych			2021-2027	
6. Tworzenie nowych przestrzeni miejskich wraz z budową infrastruktury zielonej (tworzenie zielonych miejsc wypoczynku dla mieszkańców nowych osiedli – tereny zieleni, miejsca do spotkań wraz ze stanowiskami grillowymi itp.)				
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba utworzonych nowych miniparków i parków miejskich / ogrodów dendrologicznych - sztuka ● Liczba odnowionych / utworzonych obiektów zielonej infrastruktury - 1 sztuka 				

<ul style="list-style-type: none"> ● Powierzchnia łąk kwietnych – 0,5 ha ● Ilość nasadzeń gatunkami drzew miododajnych – 50 szt./rok ● Liczba wybudowanych zbiorników – w wyniku analizy 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● Tworzenie łąk kwietnych – 5 tys. zł/rok ● Nasadzenia śródpolne gatunkami drzew miododajnych – 18 tys. zł/rok ● Pozostałe - 3 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki UE ● Środki z WFOŚiGW

Program 1.4.
Budownictwo wielorodzinne

Kluczową kwestią dla rozwoju Gminy jest mieszkalnictwo, w tym budownictwo wielorodzinne. W ramach programu przewidziano dwa projekty. Pierwszy dotyczy budowy mieszkań czynszowych w ramach krajowych inicjatyw, wspierających ten rodzaj budownictwa. Drugi projekt zakłada budowę budynków komunalnych oraz socjalnych, a także remonty i termomodernizację obecnego zasobu mieszkaniowego Gminy.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.4.1.

Nazwa programu	Budownictwo wielorodzinne		Numer programu	1.4.
Nazwa projektu	Rozwój budownictwa czynszowego		Numer projektu	1.4.1
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków mieszkaniowych			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Zakład Usług Komunalnych w Rawiczu	
Beneficjenci	Mieszkańcy gminy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa budynków w ramach SIM (Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa)			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> Liczba nowych mieszkań czynszowych – min. 30 mieszkań 				
Szacowany koszt realizacji projektu		Źródła finansowania		
<ul style="list-style-type: none"> 7 mln zł 		<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy Środki z UE Środki krajowe (programy rządowe) 		

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.4.2.

Nazwa programu	Budownictwo wielorodzinne		Numer programu	1.4.
Nazwa projektu	Rozwój budownictwa komunalnego		Numer projektu	1.4.2
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków mieszkaniowych			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy Gminy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa budynków komunalnych			2021-2027	
2. Budowa budynków socjalnych			2021-2027	
3. Termomodernizacja budynków komunalnych			2021-2027	
4. Modernizacja/remont mieszkań komunalnych			2021-2027	
5. Wymiana źródeł ciepła w mieszkaniach komunalnych			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych mieszkań komunalnych i socjalnych – min. 40 mieszkań • Liczba zmodernizowanych mieszkań komunalnych – min. 5 mieszkań rocznie 				
Szacowany koszt realizacji projektu		Źródła finansowania		
<ul style="list-style-type: none"> • 12,5 mln zł 		<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Środki z UE • Dotacje z budżetu państwa 		

Program 1.5.
Nowoczesna edukacja

Generalnie oświata jest dobrze oceniana przez mieszkańców Gminy. W badaniu ankietowym o przedszkolach i szkołach podstawowych pozytywnie wypowiedziała się większość respondentów. Oczywiście, nie wszystkie potrzeby w tej sferze zostały zaspokojone – placówki te wymagają doinwestowania, zarówno jeżeli chodzi o same budynki, jak i ich zaplecze i wyposażenie. Niezbędna jest także budowa nowych obiektów, sprawne zarządzanie oświatą, a także poprawa efektywności i jakości nauczania.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.5.1.

Nazwa programu	Nowoczesna edukacja		Numer programu	1.5.
Nazwa projektu	Rozwój infrastruktury żłobkowej i przedszkolnej		Numer projektu	1.5.1
Cel realizacji projektu	Zapewnienie dostępności miejsc dla dzieci w wieku od ukończenia 20 tyg. życia do lat 6 w żłobkach i przedszkolach			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Dzieci, rodzice, osoby powracające na rynek pracy po przerwie spowodowanej rodzicielstwem			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa kompleksu przedszkolnego i zmiana sieci publicznych przedszkoli			2022-2027	
2. Wspieranie powstawania niepublicznych form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i niepublicznych przedszkoli poprzez sprawną obsługę wniosków o wpis do rejestrów oraz dotowanie działalności tych podmiotów			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba wybudowanych obiektów - 1 szt. ● Liczba nowych miejsc w żłobkach - 50 ● Liczba nowych miejsc w przedszkolach - 25 				
Szacowany koszt realizacji projektu			Źródła finansowania	
<ul style="list-style-type: none"> ● 15 mln (dla Zadania 1) ● Dotowanie niepublicznych żłobków: ok. 150 000,00 zł rocznie ● Dotowanie niepublicznych przedszkoli: ok. 3,6 mln zł rocznie 			<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki z UE ● Środki krajowe (programy rządowe) 	

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.5.2.

Nazwa programu	Nowoczesna edukacja		Numer programu	1.5.
Nazwa projektu	Poprawa infrastruktury i wyposażenia publicznych przedszkoli i szkół podstawowych		Numer projektu	1.5.2
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków edukacji w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych, podniesienie efektywności nauczania oraz wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Przedszkola i szkoły	
Beneficjenci	Uczniowie, nauczyciele			
Zadania			Czas realizacji	
1. Termomodernizacja obiektów szkolnych i przedszkolnych			2021-2027	
2. Kompleksowa modernizacja pomieszczeń i likwidacja barier architektonicznych w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych.			2022-2027	
3. Budowa / modernizacja boisk sportowych przy szkołach podstawowych			2022-2027	
4. Rozbudowa i modernizacja placów zabaw w obiektach oświatowych			2022-2027	
5. Zmiana lokalizacji Przedszkola w Żołędnicy – przebudowa budynku mieszkalnego na nową siedzibę Przedszkola			2021-2022	
6. Systematyczne doposażanie przedszkoli i szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt cyfrowy, w tym sprzęt dostosowany do potrzeb uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi			2021-2027	
7. Wzmocnienie infrastruktury technicznej umożliwiającej sprawne kształcenie na odległość (zakup nowego wyposażenia informatycznego do pracowni szkolnych, wykonanie przyłączy światłowodowych do obiektów oświatowych oraz zakup serwerów do obsługi informatycznej)			2021-2022	

Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba wyremontowanych i zmodernizowanych obiektów – 5 szt. ● Liczba uczniów, korzystających z ulepszonej infrastruktury – 3.500 szt. ● Liczba zakupionego sprzętu informatycznego – 100 szt. ● Przebudowane przyłącza komputerowe - 4 szt. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 30 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Budżet Państwa ● Środki z UE

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.5.3.

Nazwa programu	Nowoczesna edukacja		Numer programu	1.5.
Nazwa projektu	Poprawa efektywności i jakości nauczania		Numer projektu	1.5.3
Cel realizacji projektu	Zapewnienie lepszych wyników w nauce, rozszerzenie oferty edukacyjnej, zagospodarowanie wolnego czasu uczniów			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Przedszkola i szkoły	
Beneficjenci	Przedszkola i szkoły			
Zadania			Czas realizacji	
1. Analiza liczby etatów, na których pracują nauczyciele - z punktu widzenia potrzeby zapewnienia jak największej racjonalizacji pracy			2021-2027	
2. Doskonalenie kompetencji przedmiotowych i wychowawczych wśród nauczycieli w związku z brakiem pewności w kwestiach wychowawczych, zwłaszcza na starcie zawodowej drogi			2021-2027	
3. Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie kształcenia na odległość			2021-2027	
4. Kształtowanie świadomości, że aby coś zmienić nie zawsze trzeba nakładów finansowych; czasem wystarczy zmiana sposobu myślenia o edukacji			2021-2027	
5. Odejście od modelu kształcenia teoretycznego na rzecz kształcenia w praktyce; dostosowanie form, metod i treści nauczania do tego, jacy są współcześni uczniowie			2021-2027	
6. Doskonalenie kompetencji z zakresu zarządzania oświatą w kryzysie i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu/spadkowi motywacji do pracy			2021-2027	
7. Wprowadzenie obowiązku realizacji projektów zespołowych przez uczniów na każdym etapie nauczania			2021-2027	
8. Zmiany w nauczaniu języków obcych (więcej mówienia, mniej przygotowywania pod kątem egzaminu); nauczanie języków obcych w podziale uczniów na grupy			2021-2027	

9. Rozwój funduszu stypendialnego dla uczniów szczególnie uzdolnionych	od 2021
10. Analiza zapotrzebowania uczniów na zajęcia dodatkowe; przygotowanie atrakcyjnej dla uczniów oferty zajęć i programu grantowego na ciekawe projekty edukacyjne rozwijające zainteresowania uczniów i kształtujące kompetencje kluczowe	2021
11. Utworzenie oddziałów integracyjnych i klas dwujęzycznych	od 2022
12. Organizowanie specjalnych form i metod pracy oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej z powodu wyraźnego wzrostu liczby dzieci z opiniami, z orzeczeniami o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, opiniami o zindywidualizowanej ścieżce kształcenia	2021-2027
13. Kontynuowanie i rozwijanie współpracy zagranicznej w edukacji	2021-2027
14. Rozwijanie współpracy samorząd-szkoła-pracodawcy w obszarze doradztwa zawodowego	2021-2027
15. Nawiązanie stałej współpracy z uczelnią wyższą w celu zainteresowania uczniów naukami technicznymi (inżynieria)	od 2022
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Poprawa wyników egzaminu ośmioklasisty w relacji do średniej wojewódzkiej – wyniki nie gorsze niż średnia wojewódzka ● Liczba zajęć dodatkowych- nie mniej niż 5 rodzajów w każdej szkole w danym roku szkolnym. ● Liczba uczniów, biorących udział w zajęciach dodatkowych – 2.400 w danym roku szkolnym. ● Liczba uczniów, objętych specjalnymi formami wsparcia – 100. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 8,5 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Budżet Państwa ● Środki krajowe (programy rządowe) ● Środki z UE

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.5.4.

Nazwa programu	Nowoczesna edukacja		Numer programu	1.5.
Nazwa projektu	Sprawne zarządzanie oświatą		Numer projektu	1.5.4
Cel realizacji projektu	Zwiększenie efektywności kosztowej utrzymania sfery oświaty			
Jednostka koordynująca	Gminne Centrum Usług Wspólnych, Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Szkoły, przedszkola	
Beneficjenci	Uczniowie, rodzice, pracownicy oświaty			
Zadania			Czas realizacji	
1. Racjonalizacja kosztów – analiza dopełnienia oddziałów w szkołach			2021-2022	
2. Wykorzystywanie możliwości pozyskiwania dodatkowych środków finansowych dla oświaty			2021-2027	
3. Uaktualnienie standardów zatrudnienia pracowników administracji i obsługi oraz podniesienie wynagrodzeń			2021	
4. Częstsze wykorzystywanie opinii i inicjatyw uczniów, rodziców, nauczycieli w sprawach organizacyjnych i decyzjach strategicznych			2021-2027	
5. Usprawnianie zarządzania gminnymi przedszkolami i szkołami poprzez wprowadzanie kolejnych modułów oprogramowania Vulcan z funkcjonalnością dla organu prowadzącego, obsługującego dyrektorów i rodziców			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Pozyskane dodatkowe środki - 2 mln zł w czasie realizacji Strategii ● Zakup nowych modułów oprogramowania (GCUW) – 6 szt. ● Zwiększone zadowolenie z pracy oświaty i w oświacie – wynik badania ankietowego 				

Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">• 1 mln zł• opłaty roczne za nowe moduły oprogramowania Vulcan przez 6 lat – ok. 300 tys. zł.	<ul style="list-style-type: none">• Budżet Gminy• Środki krajowe (programy rządowe)• Środki z UE

Program 1.6.

Atrakcyjna oferta kultury i rozrywki

Dostępność usług kultury i rozrywki oceniona została przez ok. 45% respondentów pozytywnie, przeciętnie natomiast ten obszar oceniło aż 37% badanych, a źle ok. 13% ankietowanych mieszkańców. Jednocześnie wskazano, że oczekiwane jest dalsze uatrakcyjnianie i zwiększanie dostępności oferty kulturalnej na terenie całej Gminy. W ramach poniższych dwóch projektów strategicznych przewidziano zarówno rozbudowę, jak i modernizację infrastruktury kulturalno-rozrywkowej, a także poprawę oferty kulturalnej, w tym w szczególności poszerzenie oferty Multibiblioteki oraz organizację Rawickiego Dziedzińca Kultury przy Multibibliotece - Letnia Strefa Książki. Wiąże to się połączeniem plenerowej biblioteki z wydarzeniami kulturalnymi, a także stworzeniem przestrzeni do wymiany myśli, twórczej aktywności, nawiązania dialogu międzypokoleniowego oraz zadbania o uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych osób ze szczególnymi potrzebami.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.6.1.

Nazwa programu	Atrakcyjna oferta kultury i rozrywki		Numer programu	1.6.
Nazwa projektu	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury		Numer projektu	1.6.1
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków do rozwoju kultury na terenie Gminy, zwiększenie atrakcyjności Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Dom Kultury w Rawiczu, Rawicka Biblioteka Publiczna, Muzeum Ziemi Rawickiej	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Przebudowa budynku po gimnazjum przy ul. Szarych Szeregów 3 z przeznaczeniem na Multibibliotekę (por. Projekt 1.2.2., zadanie nr 2)			2023	
2. Organizacja miejsc spotkań dla społeczności lokalnych w mieście i na terenach wiejskich (świetlice albo inne miejsca)			2021-2027	
3. Zmiana sposobu zagospodarowania terenu targowiska miejskiego – poszerzenie funkcjonalności (Porównaj Projekt 2.2.2. Zadanie 2)			2021-2026	
4. Zmiana sposobu przeznaczenia dawnego bunkra przy ul. Kościelnej w Rawiczu i nadanie mu nowej funkcji			2023-2027	
5. Dalsze dostosowywanie pomieszczeń Ratusza na potrzeby Muzeum Ziemi Rawickiej			2022-2023	
6. Kontynuacja modernizacji Domu Kultury			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych obiektów kultury – 2 szt. 				

Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">● Bunkier – ok. 3 mln zł● Inne - 25 mln zł● Dalsze dostosowywanie pomieszczeń Ratusza na potrzeby Muzeum Ziemi Rawickiej - 1.230.000 zł brutto	<ul style="list-style-type: none">● Budżet Gminy● Środki krajowe (programy rządowe)● Środki z UE

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.6.2.

Nazwa programu	Atrakcyjna oferta kultury i rozrywki		Numer programu	1.6.
Nazwa projektu	Bogata oferta kulturalna		Numer projektu	1.6.2.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie oferty kulturalnej, integracja mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Dom Kultury w Rawiczu, Rawicka Biblioteka Publiczna. Muzeum Ziemi Rawickiej	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Rozszerzenie oferty Multibiblioteki. Stworzenie przestrzeni dla społecznego, edukacyjnego, regionalnego i kulturowego rozwoju młodych ludzi (rozwijanie pasji) oraz tworzenie nowych ofert bibliotecznych, dostosowanych dla pozostałych odbiorców			2022-2027	
2. Organizacja Rawickiego Dziedzińca Kultury przy Multibibliotece - Letnia Strefa Książki (połączenie plenerowej biblioteki z wydarzeniami kulturalnymi oraz wspieranie działań mniejszych podmiotów (instytucji i organizacji) w obszarze kultury			2021-2027	
3. Otwarcie pracowni ceramicznej			2022	
4. Organizacja corocznego Rawickiego Pleneru Literackiego			2022-2027	
5. Organizacja corocznego Festiwalu Muzyki Kameralnej na Rynku w Sarnowie dla muzyków z Wielkopolski i Dolnego Śląska			2021-2027	
6. Rozszerzenie zbiorów biblioteki o nowe multimedia. Dostosowanie przestrzeni do ich udostępniania			2023-2027	
7. Organizacja trzydniowego Przeglądu Teatrów dla najnajońszych (dzieci)			2022-2027	
8. Poszerzenie oferty i zwiększenie dostępności działań w zakresie wystawiennictwa, edukacji regionalnej, artystycznej i turystyki kulturowej - poprzez organizację wystaw artystycznych i			2021-2027	

historycznych, plenerów, spacerów tematycznych, gier miejskich, warsztatów rękodzieła, koncertów, realizacja kolejnych edycji programu edukacyjnego "Nasza historia - nasza tożsamość"	
9. Nawiązanie i rozwijanie współpracy w dziedzinie działań kulturalnych i promocji dziedzictwa kulturowego z muzeami w miastach partnerskich, w tym w mieście partnerskim Attendorn w Niemczech - poprzez organizację wystaw czasowych prezentowanych miastach	2021-2027
10. Wzbogacenie oferty kulturalnej MZR w zakresie wystaw stałych - aranżacja nowych ekspozycji tematycznych stałych z wykorzystaniem multimediiów (kioski multimedialne, elektroniczne czytniki map i manuskryptów)	2021-2027
11. Kontynuacja działań Domu Kultury z zakresu organizacji festiwali i plenerów malarskich, współpraca z uczelniami artystycznymi.	2021-2027
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba nowych pozycji oferty kulturalnej: 3 ● Nowe przeglądy wprowadzone na stałe do harmonogramu – 2 szt. ● propozycje nowych zajęć – co najmniej 3 grupy rocznie ● Wydarzenia w ofercie kulturalnej – kilka w miesiącu (w zależności od budżetu) ● Wzrost liczby osób, korzystających z oferty kultury – o 50% ● Wzrost liczby czytelników, odbiorców działań biblioteki – o 30% ● Wprowadzenie na stałe do harmonogramu imprez Rawickiego Pleneru Literackiego ● Zwiększone zadowolenie z tytułu oferty kulturalnej – wynik badania ankietowego 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pracownia ceramiczna – 120 000 zł 2. Festiwal – 20 000 zł (jedna edycja) 3. Przegląd Teatrów – 20 000 zł (jedna edycja) 4. Rawicki Plener Literacki -30 000 zł rocznie 5. Nowe Multimedia – ok. 80 000 zł (2023-2027) 6. Rozszerzenie oferty Multibiblioteki – 100 000 zł rocznie 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki krajowe (programy rządowe) ● Środki z UE

Program 1.7.
**Szeroka oferta sportu, rekreacji
i turystyki**

Dostępność infrastruktury oraz usług z zakresu sportu i rekreacji oceniono nieco lepiej niż kulturę i rozrywkę. Mieszkańcy postulowali przede wszystkim o rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej. Dwa projekty strategiczne przewidziane do realizacji w ramach strategii dotyczą właśnie rozbudowy infrastruktury oraz działań wspierających turystykę i sport.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.7.1.

Nazwa programu	Szeroka oferta sportu, rekreacji i turystyki		Numer programu	1.7.
Nazwa projektu	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportu i rekreacji		Numer projektu	1.7.1
Cel realizacji projektu	Zapewnienie atrakcyjnych warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu, integracja mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rawiczu	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zagospodarowanie terenu po poligonie (18 ha, 3 zbiorniki wodne) – promenada, plaża, kąpielisko, rozbudowa strzelnicy, pumtrack, infrastruktura drogowa i towarzysząca, etc.			2021-2027	
2. Modernizacja i rozbudowa obiektów stadionów i zaplecza hotelowego			2021-2027	
3. Wytyczanie i znakowanie tras turystycznych (w tym nordic walking i rowerowych) przy miejscach historycznych (w tym wokół południowego frontu Powstania Wlkp., szlak turystyczny wzdłuż dawnej granicy polsko-niemieckiej, trasa turystyczna po rawickich nekropoliach)			2021-2027	
4. Rozbudowa krytej pływalni			2021-2027	
5. Organizacja lodowiska naprzemiennie z wrotkarnią i dużymi dmuchańcami dla młodszych dzieci (hala wielofunkcyjna)			2021-2027	
6. Modernizacja skateparku			2021-2027	
7. Modernizacja placów zabaw w mieście i na terenach wiejskich			2021-2027	
8. Rozbudowa istniejącej lub budowa nowej strzelnicy sportowej			2021-2027	

Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba nowych obiektów sportu i rekreacji – 2 szt. ● Liczba zmodernizowanych obiektów sportu i rekreacji - 3 szt. ● Wzrost liczby osób, korzystających z oferty sportu i rekreacji – o 100 % ● Zwiększone zadowolenie z tytułu oferty sportu i rekreacji – wynik badania ankietowego 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● Około 50 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki krajowe (programy rządowe) ● Środki z UE

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.7.2.

Nazwa programu	Szeroka oferta sportu, rekreacji i turystyki		Numer programu	1.7.
Nazwa projektu	Wspieranie działań na rzecz rozwoju sportu masowego, zawodowego i turystyki		Numer projektu	1.7.2
Cel realizacji projektu	Zapewnienie atrakcyjnych warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu, integracja mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rawiczu	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Opracowanie dokumentu określającego kierunki rozwoju sportu zawodowo-amatorskiego i masowego na terenie gminy Rawicz			2022-2023	
2. Tworzenie kolejnych miejsc i rozwój infrastruktury do uprawiania sportu masowego (powszechnego) w ramach oferty sportowej dla mieszkańców			2021-2027	
3. Kontynuowanie i nawiązywanie współpracy z gminami ościennymi w zakresie tworzenia wspólnych inicjatyw promocji walorów turystycznych, zmierzającej do stworzenia spójnej i kompleksowej oferty turystycznej w odległości ok. 50 km od Rawicza dla turystów i mieszkańców gminy Rawicz			2021-2027	
4. Rozpowszechnianie wiedzy na temat ciekawych obiektów architektonicznych na terenie Gminy (np. Planty, Ratusz, Rynek, pałac przy ul. Wały J. Dąbrowskiego, dwór w Sarnowie)			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Wdrożenie dokumentu określającego kierunki rozwoju sportu zawodowo-amatorskiego i masowego na terenie gminy Rawicz ● Powstanie kompleksowej oferty sportowej i turystycznej ● Liczba podjętych inicjatyw partnerskich w zakresie wspierania sportu i turystyki – 1 szt. 				

Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">• 1 mln zł rocznie	<ul style="list-style-type: none">• Budżet Gminy• Środki krajowe (programy rządowe)

Program 1.8.
Sprawne systemy ochrony zdrowia,
usług społecznych i bezpieczeństwa

Ze świadczonych na terenie Gminy usług podstawowej opieki zdrowotnej zadowolonych jest ponad 2/3 mieszkańców (wynik badania ankietowego – suma ocen bardzo dobrych, dobrych i przeciętnych). Specjalistyczna opieka zdrowotna wypada już znacznie gorzej (prawie połowa ankietowanych ocenia sytuację źle). Trzeba zdawać sobie sprawę, że samorząd gminny praktycznie nie posiada narzędzi oddziaływania na publiczną służbę zdrowia, jest to zadanie administracji centralnej.

Jeżeli chodzi o szeroko rozumiane usługi społeczne, to są one oceniane pozytywnie. Wśród największych problemów jest narastające (podobnie jak w całym kraju) zjawisko starzenia się społeczeństwa, powodujące coraz większe potrzeby, dotyczące zapewnienia opieki osobom starszym, zarówno chorym, jak i zdrowym. Ta druga grupa mieszkańców będzie coraz bardziej zainteresowana aktywnym spędzaniem wolnego czasu wśród rówieśników.

Poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy jest oceniany przez mieszkańców pozytywnie (ponad 85% ocen bardzo dobrych, dobrych i przeciętnych), co nie oznacza, że nie trzeba podejmować w tej dziedzinie w kolejnych latach żadnych działań. W ramach programu przewidziano 5 poniższych projektów strategicznych.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.8.1

Nazwa programu	Sprawne systemy ochrony zdrowia, usług społecznych i bezpieczeństwa		Numer programu	1.8.
Nazwa projektu	Ochrona zdrowia mieszkańców oraz promowanie zdrowego trybu życia		Numer projektu	1.8.1
Cel realizacji projektu	Zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych i działania na rzecz dobrego stanu zdrowia mieszkańców gminy/profilaktyka zdrowotna mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki służby zdrowia, placówki oświaty, organizacje społeczne, jednostki organizacyjne gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zwiększenie ilości świadczeń zdrowotnych i rodzajów usług realizowanych przez SP ZOZ Centrum Rehabilitacji Medycznej i Ośrodek Osób Niepełnosprawnych.			2021-2027	
2. Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej: <ul style="list-style-type: none"> ● zwiększenie liczby zajęć profilaktyczno-wychowawczych (wykorzystanie obiektów gminnych), ● organizacja akcji prozdrowotnych (też w świetlicach, np. zdrowe gotowanie) we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami publicznymi i niepublicznymi, ● realizacja programów profilaktycznych: przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii, przemocy w rodzinie, ● sukcesywna realizacja programów profilaktyki zdrowotnej i ochrony zdrowia, ● przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym, ● zajęcia rehabilitacyjne (gimnastyka korekcyjna). 			2021-2027	
3. Integracja osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem lokalnym (deinstytucjonalizacja) np. poprzez kluby samopomocy, szkolenia opiekunów faktycznych, integracja osób starszych z osobami z niepełnosprawnościami.				

Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Zwiększenie liczby świadczeń zdrowotnych o 10% w każdym roku realizacji strategii ● Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych – 1 szt. ● Liczba uczestników zajęć rehabilitacyjnych – 1 500 osób / rok 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 3,5 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki krajowe (programy rządowe, w tym PFRON) ● Środki organizacji społecznych

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.8.2.

Nazwa programu	Sprawne systemy ochrony zdrowia, usług społecznych i bezpieczeństwa		Numer programu	1.8.
Nazwa projektu	Reorganizacja systemu usług społecznych w Gminie		Numer projektu	1.8.2
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków do rozwoju usług społecznych na terenie Gminy			
Jednostka koordynująca	Centrum Usług Społecznych	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Miejski, organizacje społeczne	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Przeznaczenie budynku na ul. Ignacego Buszy 5 (po rewitalizacji – por. Projekt 1.3.2., Zadanie nr 3) na cele społeczne: <ul style="list-style-type: none"> ● Dom Dziennego Pobytu ● 9 mieszkań wspomaganych ● Wypożyczalnia sprzętu specjalistycznego ● Miejsce spotkań i działań dla organizacji pozarządowych ● Centrum Wsparcia Ekonomii Społecznej 			2022 -2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba wyremontowanych obiektów – 1 szt. ● liczba uruchomionych nowych i rozszerzonych usług społecznych – 5 ● Liczba nowych usług zdrowotnych - 3 ● Liczba beneficjentów usług społecznych i zdrowotnych – 120 / rok ● Liczba mieszkań wspomaganych - 9 szt. ● Liczba NGO korzystających z poradnictwa: 20 szt. / rok ● Liczba NGO korzystających z pomieszczeń CWES: 10 szt. / rok 				
Szacowany koszt realizacji projektu			Źródła finansowania	
<ul style="list-style-type: none"> ● 4 524 000 zł 			<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki z UE 	

	<ul style="list-style-type: none">• Środki krajowe (programy rządowe)• Środki organizacji społecznych
--	--

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.8.3

Nazwa programu	Sprawne systemy ochrony zdrowia, usług społecznych i bezpieczeństwa		Numer programu	1.8.
Nazwa projektu	Rozwój oferty wsparcia seniorów		Numer projektu	1.8.3
Cel realizacji projektu	Zapewnienie wsparcia osobom starszym z terenu gminy Rawicz oraz wzmocnienie ich w prawidłowym funkcjonowaniu			
Jednostka koordynująca	Centrum Usług Społecznych	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Miejski, organizacje społeczne	
Beneficjenci	Mieszkańcy – seniorzy i ich rodziny			
Zadania			Czas realizacji	
1. Uruchomienie Domu Dziennego Pobytu w obiekcie przy ul. Buszy 5 (por. Projekt 1.8.2., Zadanie nr 1)			2022	
2. Rozwijanie działań mających na celu jak najdłuższe utrzymanie osób starszych w swoim środowisku życiowym poprzez zapewnienie dostępu do specjalistycznego wsparcia (np. usługi fizjoterapeuty w domach), aktywizacja tych osób, wyposażenie w specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjny (tzw. deinstytucjonalizacja działań)			2021-2027	
3. Zwiększenie aktywności seniorów w szczególności na terenach wiejskich poprzez spotkania o charakterze integracji wewnątrzpokoleniowej, promowanie zdrowego stylu życia (zumba, aerobik)			2021-2027	
4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego wsparcia psychologicznego, prawnego, terapeutycznego			2021-2027	
5. Organizowanie inicjatyw wewnątrz i międzypokoleniowych jako formy aktywizacji seniorów (w przedszkolach, szkołach, klubach)			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba placówek dziennego pobytu dla osób starszych - 1 Dom Dziennego Pobytu ● Liczba seniorów, korzystających z różnych ofert wsparcia – wzrost o 10% 				

Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">• 1,3 mln zł	<ul style="list-style-type: none">• Budżet Gminy• Środki krajowe (programy rządowe)• Środki organizacji społecznych

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.8.4.

Nazwa programu	Sprawne systemy ochrony zdrowia, usług społecznych i bezpieczeństwa		Numer programu	1.8.
Nazwa projektu	Rozwój wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym		Numer projektu	1.8.4
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków życia najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy, zapewnienie wsparcia mieszkańcom gminy zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz wzmocnienie ich w prawidłowym funkcjonowaniu			
Jednostka koordynująca	Centrum Usług Społecznych	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Miejski, organizacje społeczne	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Utworzenie placówki wsparcia dziennego			2021-2027	
2. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej			2021	
3. Wspieranie rodzin: <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci do lat 5 oraz ich rodzin poprzez kontynuację idei Lokalnego Klubu Rodzinnego • Organizowanie działań zapobiegających niedostosowaniu społecznemu, przemocy, uzależnieniom. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego wsparcia psychologicznego, prawnego, terapeutycznego oraz rozwijanie form pracy socjalnej • Wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej 			2021-2027	
4. Stworzenie systemu wsparcia dla cudzoziemców i repatriantów			2022	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie pilotażowego projektu dedykowanego wsparciu cudzoziemców i repatriantów – 1 szt. • Liczba nowych placówek - 2 szt. 				

<ul style="list-style-type: none"> • Liczba beneficjentów – 300 osób 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie dla cudzoziemców i repatriantów – 50 tys. zł / rok • Pozostałe: 2,5 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Środki krajowe (programy rządowe) • Środki organizacji społecznych

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.8.5.

Nazwa programu	Sprawne systemy ochrony zdrowia, usług społecznych i bezpieczeństwa		Numer programu	1.8.
Nazwa projektu	Większe bezpieczeństwo na terenie Gminy		Numer projektu	1.8.5
Cel realizacji projektu	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Policja, PSP, OSP, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wprowadzenie monitoringu wizyjnego w miejscach publicznych			2021-2027	
2. Ochotnicze Straże Pożarne: <ul style="list-style-type: none"> • budowa remizy OSP w Sarnowie i Żołędnicy i modernizacja pozostałych remiz (do 2023) • wymiana taboru samochodowego OSP • zakup i wymiana syren alarmowych - z tradycyjnych na elektroniczne (możliwość zintegrowania z gminnym systemem ostrzegania i alarmowania) • instalacja urządzeń selektywnego alarmowania docelowo w każdej OSP nie podłączonych do systemu alarmowania • działania mające na celu zachęcenie mieszkańców do społecznej służby w szeregach OSP (w tym zawody strażackie, mobilizujące szczególnie młodych ludzi) 			2021-2027	
3. Uporządkowanie zasad parkowania pojazdów w mieście – umożliwienie bezkolizyjnego dojazdu służb ratowniczych na miejsce zdarzenia			2021-2027	
4. Optymalizacja organizacji ruchu (m.in. poprzez nowe oznakowanie, wprowadzanie stref o ograniczonym ruchu i prędkości)			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych kamer monitoringu - 3 punkty rocznie • Liczba nowych lub zmodernizowanych remiz OSP – 2 szt. • Zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń – o 30% przez cały okres realizacji strategii 				

<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zainstalowanych urządzeń selektywnego alarmowania - 3 sztuki 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa Remizy Żołędnica – 700 tys. zł • Budowa Remizy Sarnowa – 1,5 mln zł • Selektywne powiadamianie – 30 tys. zł • Elektroniczne syreny alarmowe – 30 tys. zł • Monitoring – 1 mln zł • Inne – 1 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Środki krajowe (programy rządowe)

Program 1.9.
Aktywizacja społeczna
i sprawne zarządzanie Gminą

Naturalnym jest, że wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy i kształtowaniem się społeczeństwa obywatelskiego, z roku na rok rosną oczekiwania mieszkańców pod adresem przedstawicieli samorządu gminnego. Dotyczą one przede wszystkim sprawnego zarządzania podległym mieniem, aktywizacji i integracji lokalnej społeczności oraz szybkiej i sprawnej obsługi ze strony pracowników Urzędu Miejskiego i podległych jednostek. Ten ostatni element jest stosunkowo wysoko oceniany – praca urzędników gminnych została oceniona bardzo dobrze i dobrze przez 50% respondentów, a przeciętnie przez kolejnych 25%. Niniejszy program obejmuje 6 projektów, związanych z aktywizacją i integracją mieszkańców oraz usprawnieniem działania służb gminnych.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.9.1.

Nazwa programu	Aktywizacja społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	1.9.
Nazwa projektu	Wspieranie aktywności i integracji mieszkańców		Numer projektu	1.9.1
Cel realizacji projektu	Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym Gminy, zwiększenie liczby organizacji pozarządowych i innych form aktywności społecznej, większa integracja mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne, sołectwa, organizacje pozarządowe, szkoły, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie rozwoju lokalnych inicjatyw i organizacji pozarządowych, w tym liderów i wolontariuszy, w szczególności poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ● wyszukiwanie i wspieranie lokalnych liderów, w tym animatorów świetlic, animatorów sportu, liderów młodzieżowych, etc. ● Dalsze zlecenie realizacji zadań podmiotom NGO ● działalność Rady Pożytku Publicznego, w tym opiniowanie kwestii związanych z ekonomią społeczną ● Profesjonalne wsparcie lokalnych inicjatyw i grup, poprzez działalność Centrum Wsparcia Ekonomii Społecznej ● realizacja wspólnych projektów grantowych 			2021-2027	
2. Utworzenie wspólnej przestrzeni na poddaszu Multibiblioteki – wspólnej przestrzeni dla NGO			2022-2023	
3. Utworzenie zespołu, koordynującego współpracę gminy Rawicz z organizacjami pozarządowymi (zespół będzie koordynował pracę Centrum Wsparcia Ekonomii Społecznej przy ul. Buszy 5 i zarządzał przestrzenią coworkingową nad Multibiblioteką)			2022	

<p>4. Rozwój współpracy międzysołeckiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wspólne organizowanie imprez (gdy skala jednego sołectwa jest za mała), w tym turniej wsi ● zawiązanie partnerstwa wśród lokalnych sołectw ● utworzenie Klubów Wolontariusza na terenach wiejskich 	2021-2027
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba biur coworkingowych – 1 szt. ● Liczba nowych lokalnych liderów, aktywistów – 2 szt. ● Liczba wspólnych inicjatyw organizacji pozarządowych i samorządu – minimum 2 szt. rocznie ● Liczba nowych etatów (w ramach zespołu określonego w zadaniu 3) – 1 etat ● Liczba utworzonych partnerstw – 1 partnerstwo ● Liczba utworzonych Klubów Wolontariusza na terenach wiejskich – 2 szt. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 80.000 zł - rok 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki unijne ● Środki krajowe (programy rządowe) ● Środki organizacji pozarządowych

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.9.2.

Nazwa programu	Aktywizacja społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	1.9.
Nazwa projektu	Zwiększenie skali komunikacji i partycypacji społecznej		Numer projektu	1.9.2
Cel realizacji projektu	Zwiększenie skuteczności docierania z informacją do wszystkich mieszkańców Gminy, zwiększenie udziału mieszkańców w decydowaniu o sprawach Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Rada Miejska, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zwiększenie roli Gminnej Rady Seniorów: <ul style="list-style-type: none"> ● faktyczna rola doradcza ● zapraszanie przedstawicieli Rady na spotkania, wydarzenia ● informacja dla mieszkańców o istnieniu Rady, jej działaniach 			Od 2021	
2. Wznowienie realizacji zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej oraz dostosowanie zasad i kwalifikacji zadań do potrzeb lokalnych i możliwości finansowych			2022	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba inicjatyw Gminnej Rady Seniorów – 1 na rok 				
Szacowany koszt realizacji projektu		Źródła finansowania		
<ul style="list-style-type: none"> ● 110 tys. zł na rok 		<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki krajowe (programy rządowe) ● Środki organizacji pozarządowych 		

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.9.3.

Nazwa programu	Aktywizacja społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	1.9.
Nazwa projektu	Poprawa warunków pracy i świadczenia usług przez jednostki gminne		Numer projektu	1.9.3
Cel realizacji projektu	Zwiększenie efektywności i jakości świadczenia usług publicznych			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Doposażenie Urzędu i jednostek podległych w nowoczesny sprzęt z możliwością bezproblemowego przełączania się na pracę zdalną, mobilny sprzęt umożliwiający i sprawną komunikację; konieczność zachowania jednego standardu – spójna koncepcja			2021 - 2027	
2. Jak największa elektronizacja spraw urzędowych zarówno w kontaktach z mieszkańcami (informacja, promocja), jak i w wewnętrznej organizacji pracy (np. archiwa, akty prawne, akta osobowe, e-kadry, nabory)			2021 - 2027	
3. Adaptacja pomieszczeń przy ul. Piłsudskiego 19 na potrzeby Urzędu Miejskiego			2021 - 2023	
4. Doskonalenie modelu zarządzania, opartego na pracy Zespołów			od 2021	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Zwiększenie powierzchni użytkowej urzędu - ok 370 m² ● Poprawa zadowolenia klientów – wynik badania ankietowego ● Poprawa zadowolenia pracowników – wynik badania ankietowego 				

Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">• 1 mln zł (koszt modernizacji pomieszczeń, wyposażenia i ewentualnych innych prac w budynkach)	<ul style="list-style-type: none">• Budżet Gminy• Środki krajowe (programy rządowe)• Środki unijne

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.9.4.

Nazwa programu	Aktywizacja społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	1.9.
Nazwa projektu	Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami		Numer projektu	1.9.4
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie skali wykluczenia fizycznego i cyfrowego wśród mieszkańców Gminy, zwiększenie jakości i stopnia różnorodności usług publicznych			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Szkoły, organizacja pozarządowe	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Dostosowanie gminnych obiektów publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez uniwersalne projektowanie lub racjonalne usprawnienia			2021-2027	
2. Rozwój cyfryzacji usług publicznych – eBOI (elektroniczne biuro obsługi klienta), elektroniczne zarządzanie dokumentacją (EZD), platforma do e-usług, rozwój ePUAP			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kolejnych obiektów, w których zapewniono dostęp dla osób ze szczególnymi potrzebami- min 1 obiekt rocznie • Liczba wprowadzonych e-usług - 1 sztuka 				
Szacowany koszt realizacji projektu			Źródła finansowania	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój cyfryzacji usług publicznych – 200 000 zł • 20 mln zł 			<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Środki krajowe (programy rządowe) • Środki unijne 	

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.9.5.

Nazwa programu	Aktywizacja społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	1.9.
Nazwa projektu	Wykreowanie i promowanie gminy Rawicz jako nowoczesnego, atrakcyjnego miejsca do życia i odwiedzin		Numer projektu	1.9.5.
Cel realizacji projektu	Zahamowanie odpływu młodych mieszkańców, pozyskiwanie mieszkańców z innych gmin, zwiększenie liczby turystów			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne, organizacje społeczne, przedsiębiorcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Przygotowanie specjalnych ofert: <ul style="list-style-type: none"> • „Zostań lub wróć do Rawicza” – dla młodych osób, deklarujących wyjazd na stałe z terenu Gminy • „Zamieszkać w Rawiczu” – dla osób z innych gmin, zachęcających do przeniesienia się na teren Gminy 			2022-2027	
2. Wykreowanie i promowanie marki Rawicza wokół atrakcji historycznych (Hazy, Korpus Kadetów, bractwo kurkowe, dziedzictwo żydowskie, południowy front Powstania Wielkopolskiego, Stefan Bobrowski), w tym przygotowanie strategii rozwoju mikroregionu hazackiego			2021-2027	
3. Przygotowanie kompleksowej oferty turystycznej – szlaki drogowe, rowerowe i piesze dla różnych grup odbiorców – pasjonatów przyrody oraz historii i kultury (wersje drukowana i elektroniczna)			2021-2027	
4. Przygotowanie planu dostosowania Gminy do standardów „Smart City”			2022 -2027	
5. Społeczna inicjatywa mieszkaniowa (SIM) - tworzenie warunków do osiedlania i zamieszkania			2021-2027	

Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Saldo migracji – sukcesywna poprawa w kolejnych latach ● Liczba opracowanych programów/ ofert turystycznych – 2 szt. ● Liczba uruchomionych/ zmodernizowanych rozwiązań z zakresu „Smart City” – 3 szt. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 2 mln zł 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki krajowe (programy rządowe) ● Środki unijne

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.9.6.

Nazwa programu	Aktywizacja społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	1.9.
Nazwa projektu	Aktywne partnerstwa gminy Rawicz		Numer projektu	1.9.6
Cel realizacji projektu	Stworzenie i realizacja wizji rozwoju przy wykorzystaniu pełni możliwości, zainteresowań, wiedzy i pasji partnerów, wspólne przygotowanie i realizacja zadań, wymiana doświadczeń			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	JST wszystkich szczebli, gminy partnerskie, uczelnie, organizacje pozarządowe	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Dalszy rozwój partnerstw z zagranicznymi gminami partnerskimi i w miarę możliwości pozyskania kolejnych			2021-2027	
2. Współpraca międzygminna w ramach Stowarzyszenia „Rowerowa S5”			2021-2027	
3. Human Smart Cities - partnerstwo z Politechniką Warszawską w kwestii budowy systemu teleinformatycznego zarządzania miastem			2021-2022	
4. Budowa zbiornika retencyjnego przy granicach gmin Rawicz, Wąsosz i Żmigród i współpraca z PGW Wody Polskie (Porównaj Projekt nr 1.2.4. Zadanie nr 4)			2021-2027	
5. Rozwój współpracy z gminami Powiatu Rawickiego, Powiatem i samorządem województwa			2021-2027	
6. Współpraca w ramach Lokalnej Grupy działania „Gościnną Wielkopolska”			2021-2027	
7. Współpraca z władzami samorządów Województw Dolnośląskiego i Wielkopolskiego			2021-2027	

Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba wspólnych przedsięwzięć rocznie - 4 szt. ● Wartość wydatkowanych środków na realizację wspólnych przedsięwzięć - 500 tys. / rok 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 600 tys. zł/ rok 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki krajowe (programy rządowe) ● Środki unijne ● Budżety innych JST

Cel strategiczny nr 2. Rozwinięta i stabilna gospodarka Gminy

Program 2.1. Budowanie ducha przedsiębiorczości w Gminie

Rozwój gospodarczy jest podstawowym sposobem poprawy warunków życiowych i przeciwdziałania bezrobociu. Samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie gminy. Mimo tego powinien podejmować działania, wspierające działalność gospodarczą. Jednak nawet najlepszy system wsparcia lokalnej gospodarki na nic się nie przyda, jeśli nie będzie chętnych do zakładania nowych firm i przejmowania istniejących, stąd podstawowe znaczenie mają działania służące rozwijaniu ducha przedsiębiorczości, który stanowi rzeczywisty fundament lokalnej gospodarki. Stwierdzenie, że wychowanie do przedsiębiorczości powinniśmy zaczynać już od przedszkola nie stanowi przesady. Programy „Przedsiębiorczy Przedszkolak” podejmowane są już w coraz większej liczbie gmin, poprzez np. rozwijanie kreatywności i asertywności najmłodszego pokolenia. Znakomicie sprawdza się zaangażowanie w roli mentorów lokalnych przedsiębiorców (jedno spotkanie z przedsiębiorcą może dać większy efekt niż wiele godzin zajęć z przedmiotu przedsiębiorczości). Ale i same zajęcia w szkołach mogą wyglądać bardziej atrakcyjnie dzięki pozyskaniu wsparcia różnych instytucji, jak np. programów oferowanych przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. W ramach niniejszego programu przewidziano wdrożenie dwóch projektów strategicznych, obejmujących wyżej wymienione rodzaje działań.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.1.1.

Nazwa programu	Budowanie ducha przedsiębiorczości w gminie		Numer programu	2.1.
Nazwa projektu	Edukacja dla przedsiębiorczości		Numer projektu	2.1.1.
Cel realizacji projektu	Rozwój postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	BOliP, Starostwo Powiatowe, PUP, przedszkola, szkoły, IOB, doradcy zawodowi	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Opracowanie i wdrożenie lub realizowanie programów edukacyjnych rozwijających postawy przedsiębiorcze wśród dzieci w wieku przedszkolnym (budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby; nauka przez zabawę; stosowanie w pracy zasad planu daltońskiego, pedagogiki M. Montessori i metody projektu; umożliwianie dzieciom doświadczania, poznawania polisensorycznego i eksperymentowania; poznawanie uniwersalnych wartości, jak pomaganie, współpraca, tolerancja oraz akceptowanych społecznie zasad zachowania i savoir-vivru; realizowanie programu „ABC ekonomii”)			2021-2027	
2. Opracowanie i wdrożenie lub realizowanie programów edukacyjnych rozwijających postawy przedsiębiorcze wśród dzieci i młodzieży w wieku szkolnym – szkoły podstawowe (gry, zabawy, konkursy, pogadanki, lekcje przedsiębiorczości, spotkania z przedsiębiorcami-rodzicami oraz wizyty w firmach, współpraca z różnymi podmiotami)			2021-2027	
3. Współpraca w opracowaniu i wdrażaniu programów edukacyjnych rozwijających postawy przedsiębiorcze wśród młodzieży w wieku szkolnym – szkoły ponadpodstawowe (konkursy, pogadanki, lekcje przedsiębiorczości, mentoring, spotkania z przedsiębiorcami oraz wizyty w firmach, współpraca z różnymi podmiotami)			2021-2027	

4. Współpraca przy opracowaniu programów edukacyjnych rozwijających postawy przedsiębiorcze wśród dorosłych mieszkańców gminy z uwzględnieniem przedsiębiorczości społecznej (kursy kwalifikacyjne, lekcje przedsiębiorczości, spotkania z przedsiębiorcami, wizyty w firmach oraz mentoring)	2021-2027
5. Rawicki Festiwal Nauki – wypracowanie nowej formuły	2021-2022
6. Poszukiwanie i wdrażanie nowych narzędzi pracy dla doradców zawodowych, w tym rozwijanie projektu Wirtualnych Zawodowców	2021-2027
7. Współpraca z innymi samorządami oraz podległymi im instytucjami w zakresie tworzenia propozycji rozwiązywania problemów bezrobocia, zatrudnienia i zapewnienia zgodności kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami lokalnych przedsiębiorstw i gospodarki Gminy	2021-2027
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Wdrożone programy edukacyjne rozwijające postawy przedsiębiorcze - odpowiednio dla 4 grup odbiorców ● Liczba wdrożonych nowych programów edukacyjnych/rok – 1szt. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 20 tys. zł rocznie na organizację Rawickiego Festiwalu Nauki ● 60 tys. zł na rok - pozostałe 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Budżet Powiatu ● Środki dotacyjne krajowe ● Środki dotacyjne z UE i innych funduszy

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.1.2.

Nazwa programu	Budowanie postaw przedsiębiorczości w gminie		Numer programu	2.1.
Nazwa projektu	Kreowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorcy oraz promocja przedsiębiorczości		Numer projektu	2.1.2.
Cel realizacji projektu	Zmiana oraz poprawa wizerunku przedsiębiorców wśród mieszkańców Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	BOliP, Starostwo Powiatowe, PUP oraz IOB, doradcy zawodowi, przedsiębiorcy	
Beneficjenci	Przedsiębiorcy, uczniowie, rodzice			
Zadania			Czas realizacji	
1. Organizacja cyklicznych wydarzeń i imprez kreujących pozytywny wizerunek przedsiębiorców (Rawickie Forum Gospodarcze, Gala Liderów Powiatu, Podsumowanie roku z biznesem)			2021-2027	
2. Inicjowanie wydarzeń, kreujących pozytywny wizerunek przedsiębiorców podczas ogólnodostępnych imprez gminnych			2021-2027	
3. Współpraca z instytucjami i organizacjami, w tym z Cechem Rzemiosł Różnych w zakresie promocji zawodów rzemieślniczych i promowania szkół branżowych wśród uczniów szkół podstawowych w Gminie Rawicz			2021-2027	
4. Zachęcanie przedsiębiorców do uczestnictwa w: <ul style="list-style-type: none"> ● akcjach charytatywnych ● akcjach wspierających lokalne inicjatywy ● pogadankach/spotkaniach w ramach programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży ● imprezach miejskich ● partnerstwach publiczno-privatnych 			2021-2027	
5. Wspólne działania promocyjne podczas wydarzeń o charakterze gospodarczym, kampanii promujących gminę, na www w dedykowanej zakładce, podczas targów inwestycyjnych i wydarzeń zewnętrznych, w których udział bierze gmina Rawicz			2021-2027	

6. Prowadzenie zakładki biznes na www.rawicz.pl	2021 - 2027												
7. Praca z doradcami zawodowymi nad narzędziami wspomagającymi pracę z uczniami klas VII i VIII oraz ułatwiającymi kontakt przedsiębiorcy z uczniami	2021-2027												
8. Współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi w zakresie kreowania kierunków kształcenia adekwatnych do potrzeb lokalnych pracodawców oraz zachęcanie młodych ludzi do pozostania na lokalnym rynku pracy	2021-2027												
9. Wspólna z przedsiębiorcami, promocja gospodarcza w kraju i poza granicami, np. w miastach partnerskich gminy	2021-2027												
10. Inicjowanie wspólnego brandingu miasta i lokalnych przedsiębiorców	2022-2027												
11. Bieżąca praca nad dostosowaniem zakładki dedykowanej potencjalnym inwestorom do standardów określonych przez PAliH oraz promocja gospodarcza gminy w mediach, w tym w prasie branżowej	2021-2027												
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia													
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wydarzeń, imprez, eventów/rok, przeprowadzone akcje medialne, charytatywne, wspierające/rok – 1/rok 													
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wydarzenie</th> <th>Wartość zł brutto rocznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gala Liderów Powiatu</td> <td>12 000,00</td> </tr> <tr> <td>Forum Gospodarcze</td> <td>6 000,00</td> </tr> <tr> <td>Podsumowanie roku z biznesem</td> <td>12 000,00</td> </tr> <tr> <td>Spotkania Rawickiej Rady Przedsiębiorczości</td> <td>50,00</td> </tr> <tr> <td>Konkurs „Smak Tradycji” Produkt</td> <td>6 000,00</td> </tr> </tbody> </table>	Wydarzenie	Wartość zł brutto rocznie	Gala Liderów Powiatu	12 000,00	Forum Gospodarcze	6 000,00	Podsumowanie roku z biznesem	12 000,00	Spotkania Rawickiej Rady Przedsiębiorczości	50,00	Konkurs „Smak Tradycji” Produkt	6 000,00	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Budżet Powiatu • Środki dotacyjne krajowe • Środki dotacyjne z UE i innych funduszy
Wydarzenie	Wartość zł brutto rocznie												
Gala Liderów Powiatu	12 000,00												
Forum Gospodarcze	6 000,00												
Podsumowanie roku z biznesem	12 000,00												
Spotkania Rawickiej Rady Przedsiębiorczości	50,00												
Konkurs „Smak Tradycji” Produkt	6 000,00												

Regionalny Gminy Rawicz.		
Delegacje gospodarcze do miast partnerskich	15 000,00	
Gala Liderów Powiatu	12 000,00	
Promocja w prasie branżowej	10 000,00	

Program 2.2. Gmina wspierająca lokalny biznes

Dla lokalnego rozwoju gospodarczego zasadnicze znaczenie ma realizacja podstawowych zadań samorządu, związanych z rozbudową infrastruktury komunalnej, warunkującej dostępność m.in. do sieci wod.-kan., czy systemu transportowego, jakość planów przestrzennych i sprawność obsługi procesów inwestycyjnych, aktywna gospodarka nieruchomościami oraz dostępność kwalifikowanej siły roboczej. Ale dzisiaj to już nie wystarcza - dla generowania nowych miejsc pracy i dochodów budżetu mieszkańców i gminy konieczne jest aktywne angażowanie samorządu w działania wzmacniające lokalną przedsiębiorczość. Kluczową kwestią jest przede wszystkim to, czy na bieżąco monitorujemy lokalną gospodarkę i jakie dane wykorzystujemy. *Jeśli nam na czymś naprawdę zależy, to zawsze to mierzymy* - tak głosi stara maksyma. Dzisiaj mamy nowe możliwości diagnozowania stanu i zmian przedsiębiorczości w naszych gminach, które jeszcze niedawno nie były dostępne, jak np.: Monitor Rozwoju Lokalnego (MRL), narzędzie analityczne Związku Miast Polskich (monitorrozwoju.pl), dysponujące danymi ze statystyki publicznej z zasobów Poltaxu, ZUS-u i KRUS-u. W ramach programu przewidziano do realizacji 3 projekty, obejmujące m.in. powyższe zagadnienia.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.2.1.

Nazwa programu	Gmina wspierająca lokalny biznes		Numer programu	2.2.
Nazwa projektu	Rozwój współpracy lokalnych przedsiębiorców, w tym firm rodzinnych z samorządem terytorialnym i IOB		Numer projektu	2.2.1
Cel realizacji projektu	Zwiększenie skali działalności gospodarczej na terenie Gminy, stworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie dochodów Gminy i mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Lokalni przedsiębiorcy i ich organizacje, IOB, imigranci	
Beneficjenci	Inwestorzy, mieszkańcy			
Zadania				Czas realizacji
1. Uruchomienie i prowadzenie Rawickiego Obserwatorium Przedsiębiorczości realizującego cykliczne badania w zakresie rozwoju gospodarczego w Gminie				2023-2024
2. Uruchomienie i prowadzenie Rawickiego Centrum Kompetencji Przedsiębiorców świadczącego usługi doradcze i szkoleniowe w szczególności dla mikro i małych przedsiębiorców, w tym dla firm rodzinnych				2023- 2025
3. Prowadzenie działań na rzecz integracji środowiska przedsiębiorców lokalnych, w tym firm rodzinnych				2021-2027
4. Kontynuacja i tworzenie nowych platform współpracy i narzędzi do kontaktów z przedsiębiorcami				2021-2027
5. Kontynuacja i rozwój współpracy samorządu z organizacjami wspierania przedsiębiorczości (w szczególności Polską Agencją Inwestycji i Handlu, Centrami Obsługi Inwestorów i Eksporterów, Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną oraz Polską Organizacją Turystyczną)				2021-2027
6. Współpraca z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych oraz sporządzania wniosków aplikacyjnych				2021-2027

7. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w przygotowaniu sukcesji przedsiębiorstw (plany sukcesji)	2021-2027
8. Inicjowanie, planowanie i koordynowanie działań związanych z osiedlaniem na terenie gminy obcokrajowców i ich zatrudnieniem	2021-2027
9. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, udzielanie wsparcia lokalnym firmom, podejmowanie wspólnych inicjatyw z liderami lokalnej gospodarki oraz podejmowanie działań zmierzających do znalezienia partnerów handlowych w Polsce i zagranicą	2021-2027
10. Wspieranie rozwoju eksportu towarów i usług	2021-2027
11. Pomoc przy poszukiwaniu partnerów handlowych dla istniejących przedsiębiorstw	2021-2027
12. Opieka poinwestycyjna BOliP	2021-2027
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Utworzone Rawickie Obserwatorium Przedsiębiorczości (ROP)– 1 szt. ● Utworzone Rawickie Centrum Kompetencji Przedsiębiorców (RCKiP) – 1 szt. ● Zatrudniona osoba/osoby do obsługi Obserwatorium i Centrum – 2 etaty ● Konsultacje i szkolenia/rok – 4/rok 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● Konsultacje i szkolenia – 5 tys. zł/rok ● Koszty funkcjonowania ROP i RCKiP – 20.000,00 zł/rok ● Wynagrodzenia zatrudnionych w ROP i RCKiP pracowników – 120 tys. zł/rok 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki dotacyjne krajowe ● Środki dotacyjne z UE i innych funduszy

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.2.2.

Nazwa programu	Gmina wspierająca lokalny biznes		Numer programu	2.2.
Nazwa projektu	Promocja i rozwój lokalnych produktów i usług		Numer projektu	2.2.2
Cel realizacji projektu	Zwiększenie skali działalności gospodarczej na terenie Gminy, stworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie dochodów Gminy i mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Lokalni przedsiębiorcy i ich organizacje, gminy partnerskie	
Beneficjenci	Inwestorzy, mieszkańcy, KGW, NGO			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie i wspópromowanie inicjatyw projektów opartych na idei „Kupuj/działaj lokalnie”			2021-2027	
2. Zmiana sposobu zagospodarowania terenu targowiska miejskiego – poszerzenie funkcjonalności (Porównaj Projekt nr 1.6.1. Zadanie 3)			2021-2026	
3. Kreowanie produktów lokalnych – rozwijanie idei małego bazaru regionalnego na płycie rynku			2021-2027	
4. Kontynuowanie poszukiwań produktów regionalnych i lokalnych poprzez wydarzenia i konkursy oparte na idei "smaku tradycji" czy "smaku rzemiosła".			2021-2027	
5. Promowanie lokalnych produktów i usług na stronie internetowej gminy i jej profilu na portalach społecznościowych			2021-2027	
6. Promowanie lokalnych produktów i usług w gminach partnerskich			2021-2027	
7. Wspieranie przedsiębiorców w tworzeniu nowych miejsc noclegowych, w szczególności o wyższym standardzie			2021-2027	
8. Rozwijanie bazy turystycznej poprzez poszukiwanie inwestorów skłonnych zainwestować w rozwój bazy turystycznej			2021-2027	

9. Podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy, wzrost liczby turystów, w szczególności przejeżdżających przez Rawicz	2021-2027
10. Wspieranie rozwoju turystyki weekendowej	2021-2027
11. Działania na rzecz rozwoju wsi ze szczególnym uwzględnieniem wsi tematycznych	2021-2027
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia	
<ul style="list-style-type: none"> ● Przebudowane/wyremontowane targowisko – 1 szt. ● Przeprowadzone akcje promocyjne lokalnych produktów i usług – 1/rok ● Liczba zrealizowanych inicjatyw promocji lokalnych produktów i usług– 1 szt. / rok 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> ● 1 mln zł - targowisko ● 15 tys. / rok - kampania, smak tradycji, promocja produktów partnerów 	<ul style="list-style-type: none"> ● Budżet Gminy ● Środki dotacyjne krajowe ● Środki dotacyjne z UE i innych funduszy zewnętrznych

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.2.3.

Nazwa programu	Gmina wspierająca lokalny biznes		Numer programu	2.2.
Nazwa projektu	Wspieranie rozwoju agroturystyki		Numer projektu	2.2.3
Cel realizacji projektu	Rozwijanie potencjału turystycznego w oparciu o gospodarstwa agroturystyczne			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, NGOs, Punkt Informacji Turystycznej i Kulturalnej przy MZR	
Beneficjenci	Inwestorzy, mieszkańcy, NGOs, turyści			
Zadania			Czas realizacji	
1. Przeprowadzenie diagnozy istniejącej infrastruktury oraz opracowanie spójnej oferty agroturystycznej gospodarstw na terenie gminy, komunikacja z właścicielami gospodarstw, działania informacyjne dot. oferty gospodarstw prowadzone przez Punkt Informacji Turystycznej i Kulturalnej			2021-2027	
2. Wspieranie rozwoju istniejących gospodarstw agroturystycznych i zachęcanie do tworzenia nowych: <ul style="list-style-type: none"> ● wskazywanie dobrych praktyk ● szkolenia ● doradztwo 			2023-2027	
3. Zachęcanie do wprowadzania usług gastronomicznych oraz nauki przetwarzania produktów rolnych i leśnych (kreowanie produktów lokalnych) oraz ich sprzedaż			2021-2027	
4. Zachęcanie do rozszerzenia i uatrakcyjnienia oferty turystycznej, w oparciu o walory przyrodnicze Gminy – ornitologia, obserwacje zwierząt, grzyby, etc.			2021-2027	
5. Promowanie wypracowanej oferty agroturystycznej: <ul style="list-style-type: none"> ● materiały promocyjne Gminy ● targi turystyczne ● działalność Lokalnej Grupy Działania 			2021-2027	

<ul style="list-style-type: none"> • poprzez gminy partnerskie 		
6. Promowanie mikroregionów, ich kultury, języka, historii (np. Hazy)		2021-2027
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia		
<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzone szkolenia/rok – 1/rok • Przeprowadzone akcje promocyjne/rok – 6/rok • Udział w targach tematycznych/rok – 2/rok • Mikroregion: warsztaty, szkolenia, uzupełniania eksponatów i materiałów promocyjnych - 4 elementy/ rok 		
Szacowany koszt realizacji projektu		Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia 5 tys./rok • Akcje 10 tys./rok • Targi 30 tys./rok • Mikroregion (elementy jw.) 20tys./rok 		<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Środki dotacyjne krajowe • Środki dotacyjne z UE i innych funduszy

Program 2.3.
Gmina atrakcyjna
dla inwestorów zewnętrznych

Pozyskiwanie zewnętrznego kapitału inwestycyjnego jest jednym z trzech obszarów wzmocnienia przedsiębiorczości, obok wsparcia lokalnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz rozwijania ducha przedsiębiorczości. Dostępne są obecnie dobrze opracowane standardy, po które warto i łatwo sięgnąć, wsparciem służy m.in. Polska Agencja Inwestycji i Handlu. Duże znaczenie dla inwestorów ma także dobra obsługa ze strony Urzędu Miejskiego oraz wszelkie inne działania, ułatwiające prowadzenie biznesu, takie jak informacja czy ulgi podatkowe. Program przewiduje wdrożenie 2 projektów dotyczących powyższych kwestii.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.3.1.

Nazwa programu	Gmina atrakcyjna dla inwestorów zewnętrznych		Numer programu	2.3.
Nazwa projektu	Promocja terenów inwestycyjnych i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych		Numer projektu	2.3.1
Cel realizacji projektu	Uruchomienie działalności gospodarczej na terenach inwestycyjnych, zwiększenie skali działalności gospodarczej na terenie Gminy, stworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie dochodów Gminy i mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	PAliH i inne organizacje wspierania biznesu, powiat i gminy powiatu, gminy partnerskie	
Beneficjenci	Inwestorzy, mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zamieszczanie aktualnej oferty terenów inwestycyjnych na stronie internetowej Gminy oraz w generatorze ofert inwestycyjnych Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (PAIiH) i innych generatorach ofert			2021-2027	
2. Wydawanie materiałów drukowanych oraz elektronicznych (informatory o dostępnych terenach inwestycyjnych, spoty radiowe, billboardy i filmy promocyjne)			2021-2027	
3. Bezpośrednie kontakty z instytucjami, zajmującymi się promocją przedsiębiorczości i wsparciem eksportu, w szczególności izby przemysłowo-handlowe oraz PAIiH i ZBH			2021-2027	
4. Uczestnictwo w targach inwestycyjnych i imprezach promocyjnych w kraju i za granicą			2021-2027	
5. Bieżąca praca nad narzędziami i materiałami służącymi do promocji gospodarczej gminy ze szczególnym uwzględnieniem terenów przewidzianych pod aktywizację gospodarczą			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Udział w targach - 1/rok ● Opracowanie i produkcja broszur/ billboardów/ spotów/filmów – na zasadzie aktualizacji 				

<ul style="list-style-type: none"> • Aktualna oferta w bazie PAIH i WSSE • Liczba nowych inwestorów zewnętrznych - 2 do 2027r. 	
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none"> • Udział w targach – 15 tys. zł/rok • Opracowanie i produkcja broszur/ billboardów/ spotów/ filmów – na zasadzie aktualizacji - 30 tys. zł/rok • Inne spotkania informacyjno - promocyjne – 5 tys. zł/rok 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Środki dotacyjne krajowe • Środki dotacyjne z UE i innych funduszy • Budżety instytucji wspierania biznesu • Budżety innych samorządów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.3.2.

Nazwa programu	Gmina atrakcyjna dla inwestorów		Numer programu	2.1.
Nazwa projektu	Kształtowanie polityki inwestycyjnej i sprawna obsługa inwestora		Numer projektu	2.1.2
Cel realizacji projektu	Zwiększenie skali działalności gospodarczej na terenie Gminy, stworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie dochodów Gminy i mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Miejski	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, organizacje przedsiębiorców	
Beneficjenci	Inwestorzy, mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Rozwój usług świadczonych przez Biuro Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy			2021-2027	
2. Prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej i inwestycyjnej w gminie, w szczególności dotyczącej opracowania/zmiany Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz uzbrajania terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje			2021-2027	
3. Prowadzenie konkurencyjnej polityki podatkowej w Gminie, w tym kontynuacja zachęt podatkowych dla przedsiębiorców			2021-2027	
4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników odpowiedzialnych za pozyskiwanie inwestora i pracę z przedsiębiorcami			2021-2027	
5. Prowadzenie bieżącej współpracy z instytucjami otoczenia biznesu oraz odpowiedzialnymi za wprowadzanie inwestora na teren Polski			2021-2027	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia				
<ul style="list-style-type: none"> ● Nowe/zmienione MPZP - 7 szt. na koniec 2027 r. ● Spotkania informacyjno-promocyjne z instytucjami otoczenia biznesu i jednostkami współpracującymi 2/rok ● Szkolenia podnoszące kwalifikacje pracowników BOliP – min. 1 szkolenie na pracownika/rok ● Stabilna polityka podatkowa w gminie 				

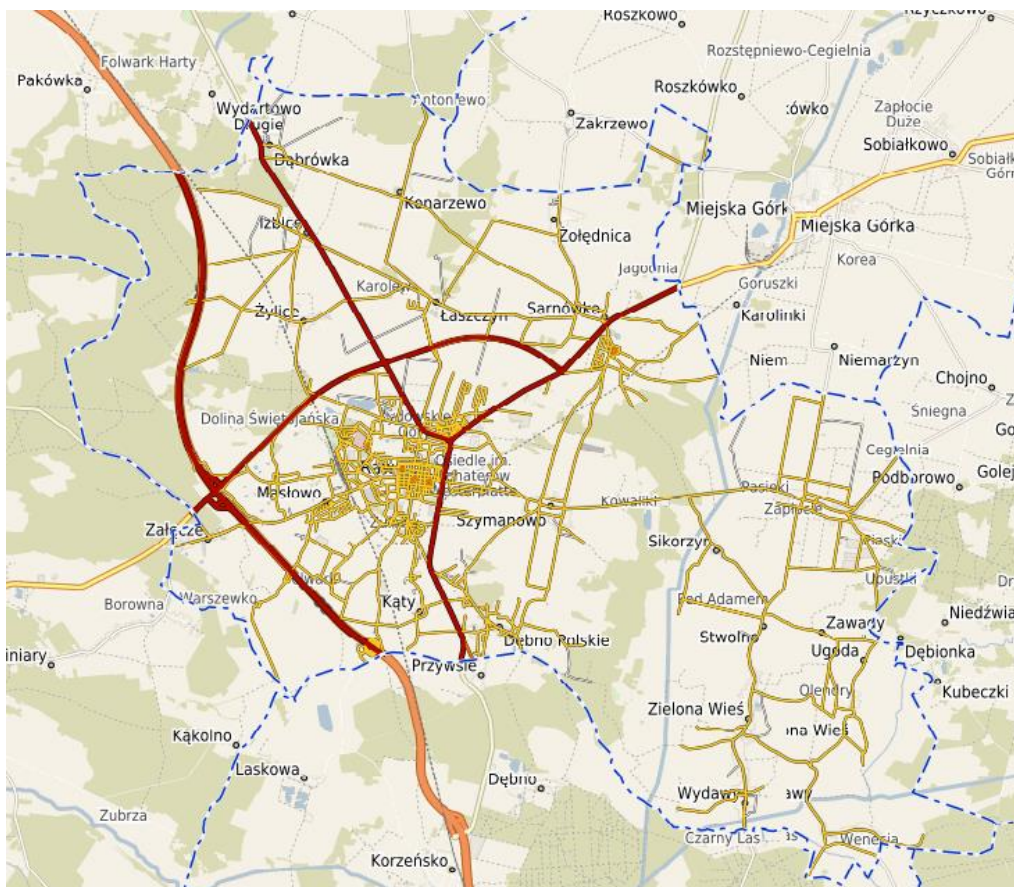
Szacowany koszt realizacji projektu	Źródła finansowania
<ul style="list-style-type: none">• 55 tys. zł / rok	<ul style="list-style-type: none">• Budżet Gminy• Środki dotacyjne krajowe• Środki dotacyjne z UE i innych funduszy

3. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE³

3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Rawicz

Gmina Rawicz to gmina miejsko-wiejska, położona w powiecie rawickim, w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego. Gmina graniczy z trzema gminami województwa wielkopolskiego i trzema gminami województwa dolnośląskiego: od północnego zachodu z gminą Bojanowo, od północnego wschodu z gminą Miejska Górka, od wschodu z gminą Pakosław (powiat rawicki), od zachodu z gminą Wąsosz (powiat górowski), od południa z gminą Żmigród (powiat trzebnicki), a od południowego wschodu z gminą Milicz (powiat milicki). Ziemia Rawicka leży w odległości około 100 km od Poznania oraz około 65 km od stolicy Dolnego Śląska - Wrocławia, przy drodze międzynarodowej E-261 (S5) Gdańsk - Świecie - Poznań – Wrocław.

Rysunek 2. Układ komunikacyjny gminy Rawicz

Źródło: www.rawicz.e-mapa.net

³ W rozdziale wykorzystano m.in. zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawicz; Załącznik nr 1 do Uchwały Nr II/11/18 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 28 listopada 2018 r.

Gmina obejmuje od północnego zachodu część Wysoczyzny Leszczyńskiej, od północnego wschodu sięga Wysoczyzny Kaliskiej, od południa graniczy z Kotliną Żmigrodzką („Rawicz południową bramą Wielkopolski”). Gmina Rawicz charakteryzuje się wysokim poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego, przedsiębiorczością i wysokim poziomem wykształcenia mieszkańców. Władze Gminy tworzą korzystne warunki do rozwoju istniejących podmiotów, lokalizacji nowych firm krajowych i zagranicznych oraz rozwoju społecznego.

Gmina Rawicz odgrywa istotną rolę gospodarczą w Wielkopolsce – wysokotowarowa produkcja roślinna i zwierzęca, dynamicznie rozwijające się małe i średnie firmy różnych branż, to czynniki wyznaczające ziemi rawickiej ważne miejsce na mapie gospodarczej Wielkopolski. Jest to gmina i subregion dużych możliwości rozwoju w oparciu o wykorzystanie potencjału inwestycyjnego (tereny inwestycyjne), potencjału intelektualnego (rynek pracy) oraz potencjału surowcowego (gaz ziemny, wody termalne).

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Gminę tworzy miasto Rawicz wraz z 30 miejscowościami, które zgrupowane są w 22 sołectwach. Powierzchnia gminy wynosi 134,25 km², a zamieszkuje ją 30.299 mieszkańców – w tym około 20 tys. w mieście Rawicz (wg stanu na 31.12.2020 r.).

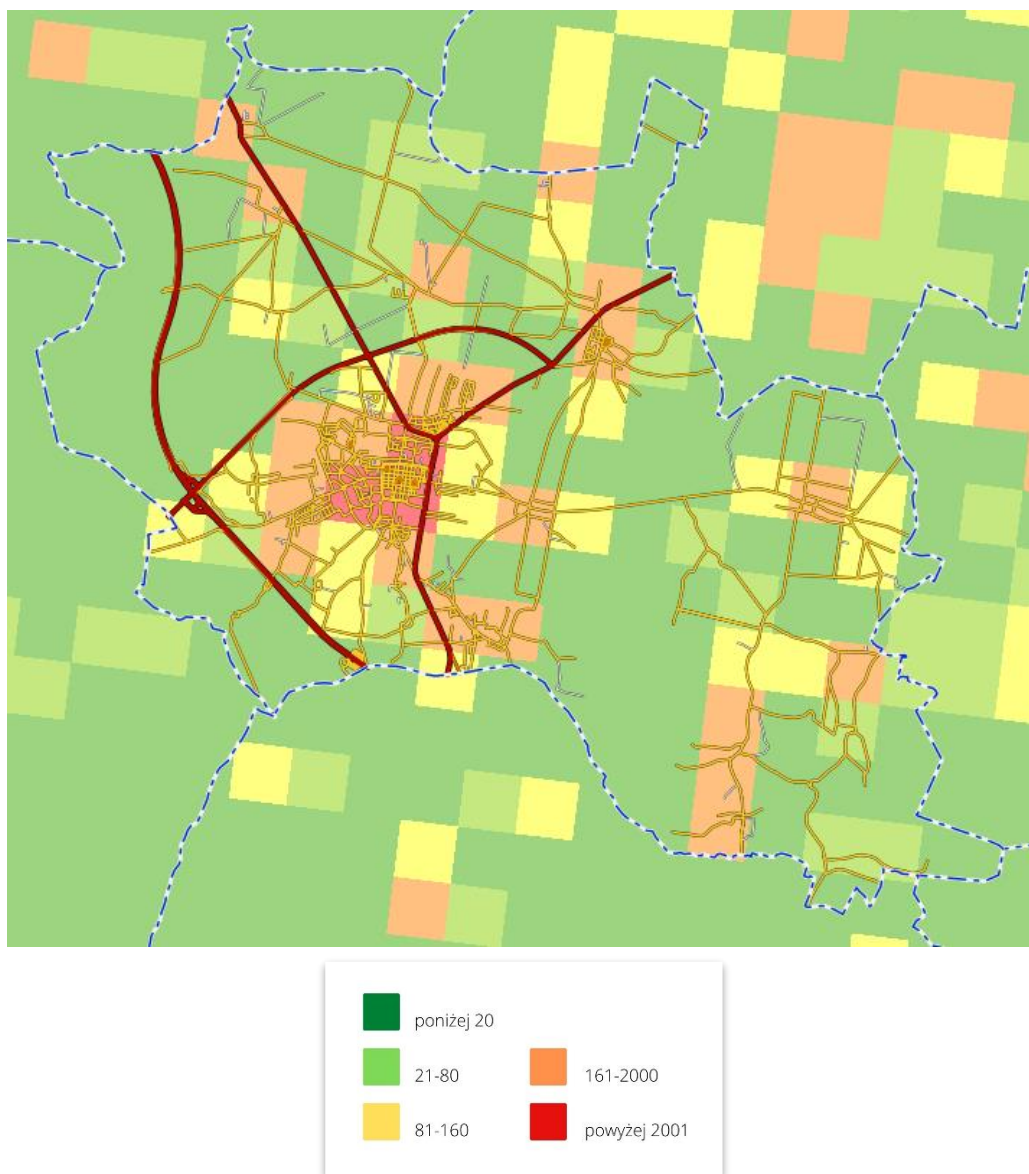
Niemal 70% powierzchni Gminy stanowią użytki rolne, wśród których większość to grunty orne i łąki. Wskaźnik lesistości wynosi 17%, grunty pozostałe to w zdecydowanej mierze tereny zabudowane.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ład przestrzenny jest to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne”.

Samo miasto to jednostka zurbanizowana, charakteryzująca się zwartą zabudową, zaś obszar wiejski to teren, gdzie dominuje zabudowa rozproszona. Morfologia terenu zdeterminowała rozwój sieci osadniczej oraz gruntów ornych w pasmach centralnym i wschodnim, które sąsiadują z lasami i terenami zielonymi.

Wsie występujące na terenie Gminy należą do grupy wsi jednoosiowych typu ulicówka, gdzie zwarta zabudowa ciągnie się po obu stronach jednej drogi. Dominującym przeznaczeniem terenu na tych obszarach jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa wraz z ogródkami i sadami przydomowymi oraz w mniejszym stopniu usługami.

Ochrona ładu przestrzennego dotyczy szczególnie zachowania bilansu pomiędzy stworzeniem odpowiednich warunków rozwoju gospodarczego i zachowania walorów środowiska przyrodniczego oraz jakości przestrzeni osadniczej. Dlatego też na terenie Gminy nowo powstające obiekty budowlane zarówno na terenach wiejskich, jak i w mieście podtrzymują zastyły charakter zabudowy i stanowią uzupełnienie lub kontynuację już istniejącego układu.

Rysunek 3. Gęstość zaludnienia w gminie Rawicz

Źródło: www.rawicz.e-mapa.net

KRAJOBRAZ KULTUROWY

Rawicz uważany jest pod względem urbanistycznym za jedną z największych i najbardziej reprezentatywnych realizacji w Wielkopolsce po 1500 roku. O jego randze świadczy układ urbanistyczny jak i wiele cennych obiektów zabytkowych, które mają wielką wartość historyczną. Zachowany w całości układ ma kształt prostokąta przeciętego osiami komunikacyjnymi z szachownicowym rozmieszczeniem ulic wewnętrznych i ciasną zabudową obrzeżną kwartałów. Charakterystyczna jest oś historyczna Rynek-Plac Wolności-Zespół Klasztorny (zmieniony na Dom Poprawy, a później na istniejące do dziś więzienie).

Obszarowe wpisy do rejestru zabytków obejmują założenie urbanistyczne miasta Rawicz i Rawicz-Sarnowa. Oprócz wymienionych wyżej obszarów, znajdujących się pod ustawową ochroną, na terenie Gminy odnotować należy cały szereg wpisów zespołów przestrzennych,

które również noszą znamiona wpisów obszarowych. Należą do nich wpisy do rejestru zabytków zespołów rezydencjonalnych, także z folwarcznymi: w Dąbrówce, Izbicach, Konarzewie, Łaszczynie, Rawiczu-Sarnowie i Żołędnicy. Podobny charakter mają wpisy zespołów sakralnych: zespół kościelno-cmentarny w Łaszczynie, zespół kościoła parafialnego pw. Chrystusa Króla w Rawiczu, zespół kościoła parafialnego w Rawiczu-Sarnowie oraz zespół kościoła parafialnego w Zielonej Wsi. A także wpisy zespołów przemysłowych, jak zespoły rezydencjonalne miejskie w Rawiczu czy zespół dawnego seminarium nauczycielskiego oraz zespół fortyfikacji ziemnych – obecne Planty rawickie.

WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Rawicz położona jest w dorzeczu rzeki Orli, należącej do zlewni Baryczy. Wschodnia część terenu odwadniana jest przez jeden z jej największych dopływów – rzeki Dąbroczna. Z zachodniej części gminy zbiera wody inny dopływ Orli, rzeka Masłówka. Dużymi ciekami są Stara Orla (Szpatnica), Bitter, Pijawka i Grobelka.

Zachodnia, północna i centralna część Gminy odwadniana jest przez rzekę Masłówkę (31,750 km długości i 276,50 km² powierzchni zlewni), prawy dopływ Orli. Masłówka swój początek bierze w powiecie gostyńskim. Na rzece około 3 km na północny zachód od Rawicza znajduje się niewielki zbiornik retencyjny. Obszar Gminy odwadniają również dopływy Masłówki: prawobrzeżne – Grobelka, Rów Sułowski (Czarny Rów) oraz lewobrzeżne – Pijawka, Stara Pijawka, Jelenia Struga. Wschodnią część gminy odwadnia Dąbroczna (40,2 km długości i 236,4 km² powierzchni zlewni), będąca prawym dopływem Orli. Obszarem źródłowym rzeki Dąbroczna również jest powiat gostyński. W sąsiedniej gminie – Miejska Górka, znajduje się niewielki zbiornik retencyjny. Główny lewobrzeżny dopływ, odwadniający część gminy, to Złota Woda.

Rzeki na terenie gminy Rawicz charakteryzuje śnieżno-deszczowy ustrój zasilania z dwoma wysokimi stanami w ciągu roku, podobnie jak większość rzek polskich. Gmina Rawicz jest obszarem charakteryzującym się niewielkim odpływem, a niskie wartości wynikają zarówno z niedoboru opadów, jak i małej zdolności retencyjnej dużej części terenu. Coroczne zalewy rzek i cieków ograniczają się głównie do podtapiania użytków zielonych w dolinach. Wszystkie duże rzeki są obecnie uregulowane, obwałowane.

Dla gminy Rawicz wyznaczono obszary o których mowa w art. 169 ust. 2 Prawa wodnego, tj. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% i obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego. Ponadto międzywale rzek, zgodnie z przywołanym wyżej przepisem, samo w sobie stanowi obszar szczególnego zagrożenia powodzią, niezależnie od wyznaczonych na ww. MZP stref zagrożenia powodziowego Q1% i Q10%.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią w gminie Rawicz związane są z występowaniem rzek: Masłówka, Dąbroczna oraz Orla. Największe zagrożenie powodziowe odnośnie terenów

w okolicach rzeki Dąbroczna występuje w obrębach Dębno Polskie, Zielona Wieś oraz Wydawy, mniejsze w obrębach Stwolno i Sikorzyn. Rzeka Masłówka stanowi zagrożenie wystąpienia powodzi w obrębie Folwark.

Rysunek 4. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (rzeczne) w gminie Rawicz

 obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi - rzeczne (opr. Wody Polskie)

Źródło: www.rawicz.e-mapa.net

PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na terenie gminy Rawicz znajdują się obszary i obiekty chronione zgodnie z ustawą o ochronie przyrody są to:

Rezerwat Przyrody „Dębno”, Obszar Chronionego Krajobrazu „DOLINA BARYCZY” oraz 26 pomników przyrody.

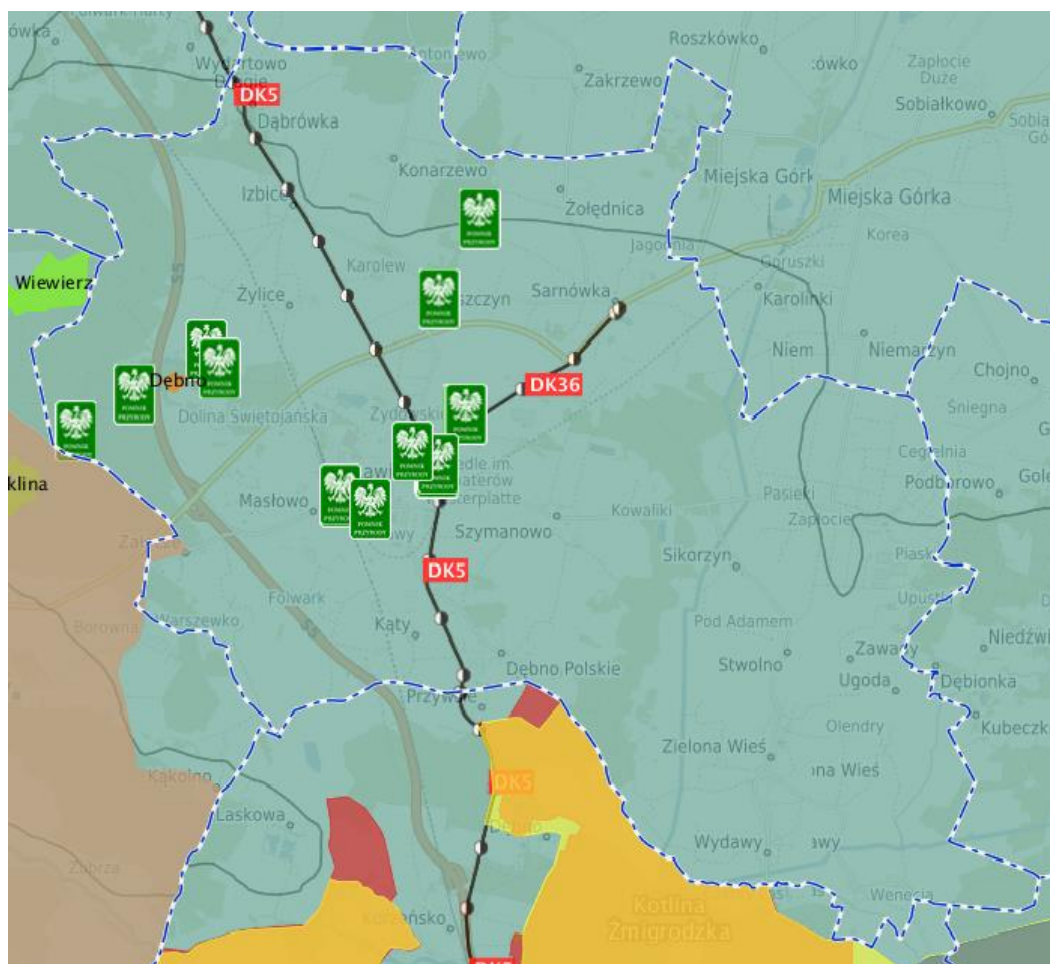
REZERWAT PRZYRODY „DĘBNO” - powierzchnia rezerwatu 7,66 ha – położony na północny zachód od Rawicza w Dolinie Świętojańskiej. Utworzony na mocy Zarządzenia nr 153 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21.10.1961 r. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu lasu mieszanego z pomnikowymi okazami dębów i stanowiskiem kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*. Występuje w nim 17 gatunków drzew, z których najczęściej występujących są sosna, dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, brzoza brodawkowata, grab zwyczajny, lipa drobnolistna, wiąz pospolity, jesion wyniosły, buk zwyczajny, olsza czarna, osika i świerk pospolity. Występuje tu także jarząb szwedzki, którego naturalna południowa granica zasięgu przebiega wzdłuż wybrzeża południowego Bałtyku. Istotnym walorem przyrodniczym jest starodrzew, w skład którego wchodzi między innymi 240-letnie dęby i 190-letnie sosny. Ponadto w runie spotykamy bluszcz pospolity, borówka czernica, karbieniec pospolity, konwalijka drobnolistna, kosaniec żółty, orlica pospolita, sitowie leśne, turzyca brzegowa oraz wiązówka błotna. Ponadto na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie kozioroga dębosza i pachnicy dębowej.

Do terenu Gminy przylega również PARK KRAJOBRAZOWY „DOLINA BARYCZY”, który został powołany 3 czerwca 1996 r. Powierzchnia parku wynosi 87.040 ha (część dolnośląska 70.040 ha, część wielkopolska 17.000 ha). Park obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzowania tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Celem szczególnym ochrony Parku jest zachowanie doliny rzeki Baryczy wraz z łąkami, starorzeczami i terenami podmokłymi oraz zachowanie stawów i innych zbiorników wodnych, będących siedliskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Na obszarze Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy występują 3 typy siedlisk: stawy rybne, podmokłe łąki oraz lasy. Część obszaru Parku objęta jest konwencją ochrony środowisk wodno-błotnych z Ramsar. Konwencja obejmuje 5.324 ha i obejmuje „Stawy Milickie”. Celem tego porozumienia jest ochrona i utrzymanie w niezmiennym stanie obszarów określanych jako „wodno-błotne”. Szczególnie chodzi o populacje ptaków wodnych zamieszkujących te tereny lub okresowo w nich przebywające. Obszar parku krajobrazowego ma te same granice jak siedliskowy obszar Natura 2000 i na pewnych odcinkach w rejonie miejscowości Dębno Polskie i Wydawy jego granica pokrywa się z granicą Gminy.

Gmina Rawicz położona jest poza układem obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych krajowej sieci ekologicznej, wchodzącej w skład europejskiego systemu ECONET oraz poza systemem obszarów chronionych byłego województwa leszczyńskiego. Przecinające teren Gminy doliny Orli, Dąbroczny i Masłówki pełnią rolę ponadlokalnych powiązań ekologicznych. Ochrona przyrody w gminie to przede wszystkim ochrona zachowanych fragmentów terenu i zbiorowisk roślinnych zbliżonych do naturalnych.

Bezpośrednio do Gminy przylega obszar Natura 2000 „Ostoja nad Baryczą”, a w bardzo bliskiej odległości znajduje się obszar Natura 2000 „Dolina Baryczy”. Zachodnia granica Gminy biegnie częściowo skrajem obszaru chronionego krajobrazu Dolina Baryczy.

Rysunek 5. Przestrzenne formy ochrony przyrody w gminie Rawicz

Źródło: www.rawicz.e-mapa.net

SUROWCE NATURALNE - OBSZARY I TERENY GÓRNICZE

Na terenie Gminy znajdują się następujące **złoża kopalin piasków i żwirów**:

- „Sierakowo” - powierzchnia złoża 3,6830 ha, zlokalizowane na częściach działek nr: 27 i 28 obręb Sierakowo
- „Szymanowo” - powierzchnia złoża 2,2134 ha, zlokalizowane na działkach nr: 88, 91, 93 obręb Szymanowo

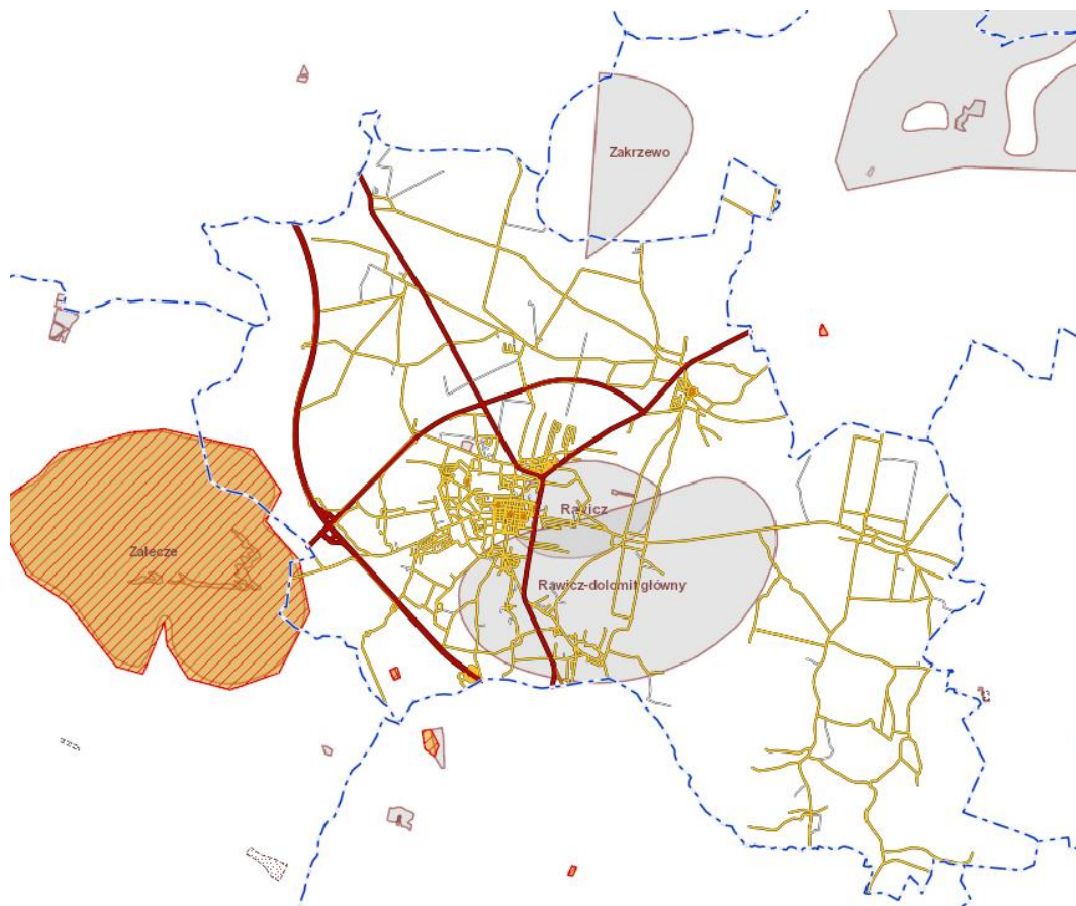
oraz **4 udokumentowane złoża gazu ziemnego**:

- „Rawicz - dolomit główny” - powierzchnia złoża 1.773 ha - posiada zasoby geologiczne rzędu 460 mln Nm³, w tym zasoby wydobywalne około 230 mln Nm³, dolomit główny znajduje się w centralnej części miasta i gminy Rawicz. Zawartość azotu wynosi 74,57%.

- „Rawicz - wap.podst.-cz.spąg.” - powierzchnia złoża 413 ha - wapień podstawowy – czerwony spągowiec oraz część złóż gazu ziemnego
- „Załęcze” - powierzchnia złoża 2.028 ha - z zasobami bilansowymi w kategorii A wynoszącymi 15 000 mln Nm³ (stan na 01.01.1980 r.). Horyzontem gazonośnym jest stropowa partia piaskowców czerwonego spągowca. Gaz pochodzący z tego złoża w składzie posiada 76,05% metanu, 22,62% azotu oraz nieznaczną domieszkę helu i dwutlenku węgla. Dla złoża gazu ziemnego „Załęcze” został utworzony obszar i teren górniczy „Załęcze-Wiewierz” (koncesja nr 143/93 z dnia 21.06.1993 na wydobywanie gazu ziemnego, wydana przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa – ważna do dnia 21.06.2018 r.) – aktualny projektowany obszar i teren górniczy „Załęcze”.
- „Zakrzewo” - położone w większości na terenie sąsiedniej gminy – Miejska Górka, tylko niewielka powierzchnia złoża znajduje się w gminie Rawicz. Zasoby w kategorii C wynoszą około 300 mln Nm³, w tym zasoby wydobywalne 210 mln Nm³. Złoże zlokalizowane w warstwie dolomitu głównego.

Na terenie gminy Rawicz dopuszcza się realizację inwestycji związanych z zagospodarowaniem złoża „Zakrzewo”

Na terenie Gminy obowiązuje koncesja nr 39/2009/Ł wydana przez Ministerstwo Środowiska, na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Rawicz”.

Rysunek 6. Złoża geologiczne na obszarze gminy Rawicz

Źródło: www.rawicz.e-mapa.net

NATURALNE ZAGROŻENIA GEOLOGICZNE

Na terenie gminy Rawicz nie występują strefy silnych zagrożeń geologicznych - teren położony jest poza terenami osuwisk oraz obszarami predystynowanymi do ruchów masowych ziemi. Naturalne zagrożenie osuwiskami występuje głównie w miejscach styku odmiennych geomorfologicznie form terenu lub w innych strefach krawędziowych. Możliwość wystąpienia osuwisk warunkuje nachylenie zbocza, które na terenie Gminy nie jest aż tak duże, aby prowadzić do wystąpienia tego typu zjawiska geologicznego.

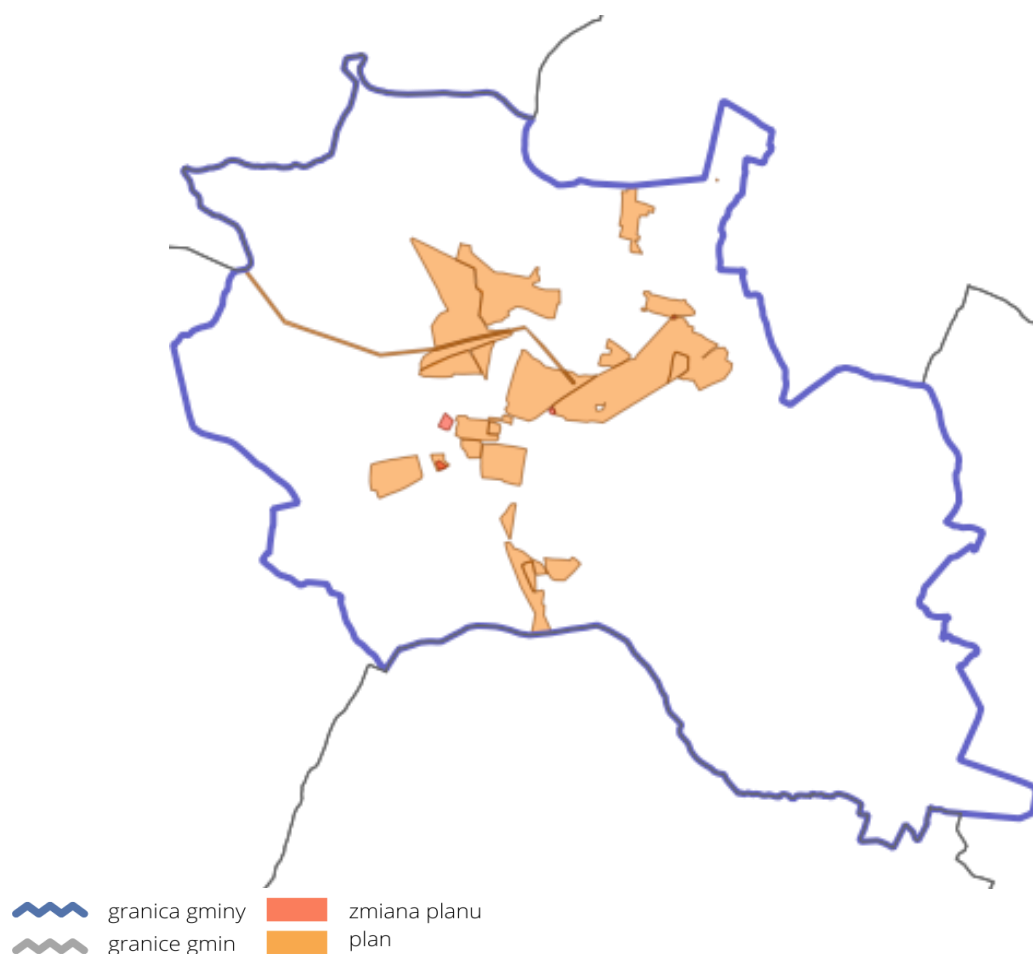
3.2. Planowanie przestrzenne gminy Rawicz

Aktami prawa miejscowego, regulującymi planowanie przestrzenne w Gminie, są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Według stanu na połowę 2021 roku, na obszarze gminy Rawicz obowiązywało 21 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz ze zmianami.

W czerwcu 2021 roku miejscowymi planami zagospodarowania objętych było 1.172,4 ha, co stanowi 8,77% powierzchni gminy Rawicz.

Na terenach nieobjętych obecnie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się **decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego**. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy w gminie Rawicz sukcesywnie rośnie, a w ostatnich latach, corocznie wydawanych było od około 200 do ponad 300 decyzji. Świadczy to o potrzebie poprawy w dbaniu samorządu o estetykę tkanki architektonicznej i ład przestrzenny, poprzez uchwalanie kolejnych MPZP.

Rysunek 7. Zasięgi planów zagospodarowania przestrzennego na tle Gminy

Źródło: www.rawicz.e-mapa.net

3.3. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Rawicz

Podczas prac nad Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy na lata 2021-2027, przyjęto założenie kontynuacji prowadzonej polityki zagospodarowania przestrzennego Gminy. Szczególny nacisk położono na uzupełnianie infrastruktury technicznej i społecznej – tam, gdzie to niezbędne.

Podstawowe założenia wynikające z przyjętego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej i przyjętej w Strategii wizji rozwoju oraz ustalenia i rekomendacje dla kluczowych jednostek funkcjonalno-przestrzennych są następujące:

- Ogólne zasady zagospodarowania przestrzeni **wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego**: ochrona dziedzictwa kulturowego, tożsamości i tradycyjnych elementów środowiska miejskiego - takich, jak: zabytkowe osiedla, budynki, dominanty przestrzenne, panoramy, tereny zielone i tereny otwarte, respektowanie zaleceń wynikających z przepisów ochronnych i poszerzanie zakresu ochrony prawnej.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego zakłada następujące obszary rozwoju:

- **Rozwój funkcji mieszkaniowej i zagrodowej:**
 - Nowo projektowana zabudowa jest przede wszystkim uzupełnieniem struktury zabudowy istniejącej, lokalizacja nowej zabudowy jest skupiona wzdłuż ciągów komunikacyjnych częściowo istniejących oraz projektowanych, tak aby umożliwić realizację mediów.
 - Rozwój tych funkcji następuje równomiernie m.in. w obrębach: Dąbrówka, Dębno Polskie, Izbice, Kąty, Łaszczyn, Masłowo, miasto Rawicz, Sarnówka, Szymanowo, Załęcze, Żołędnica i Żylice.
- **Rozwój funkcji mieszkaniowo – usługowej, usługowej:**
 - Tereny te mogą stanowić bazę rozwoju inwestycji mieszkaniowo-usługowych o wysokiej intensywności zabudowy, szeroko rozumianych działalności usługowych, działalności produkcyjnych i innych wymagających dobrej dostępności komunikacyjnej.
 - Tereny te związane są z istniejącymi obiektami usługowymi w pobliżu węzłów.
 - Głównym ośrodkiem usługowym i mieszkaniowo-usługowym o zabudowie w wyższej intensywności jest miasto Rawicz.
 - Rozwój tych funkcji następuje równomiernie m.in. W obrębach: Folwark, Dębno Polskie, Łaszczyn, Kąty, Masłowo, Sarnówka, Szymanowo, miasto Rawicz, Załęcze.

➤ **Rozwój funkcji produkcyjnej, składów, magazynów i usług:**

- Na terenach o najkorzystniejszej lokalizacji dla rozwoju funkcji gospodarczych na obszarach o szczególnych predyspozycjach rozwojowych, przeznaczonych na lokalizację inwestycji o charakterze: produkcyjnym, produkcji rolnej, magazynów, dużych zakładów naprawczych, składów, baz transportowych, obiektów związanych z obsługą komunikacji, hurtowni, innowacyjnych formy produkcji, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.
- Kierunki rozwoju przewidują następujące funkcje terenów: P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów z zakazem lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, P/U - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług z zakazem lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.
- Tereny stanowią główny obszar rozwoju gospodarczego, miejsc pracy oraz intensywnego ruchu transportu ciężkiego.
- Lokalizacja nowych funkcji przemysłowych i produkcyjnych wymaga przede wszystkim realizacji układu komunikacyjnego dla obsługi ciężkiego transportu, tak aby intensyfikacja ruchu nie odbywała się na terenach mieszkaniowych.
- Tereny lokalizuje się m.in. w obrębach: Folwark, Masłowo, miasto Rawicz, Szymanowo, Sierakowo.

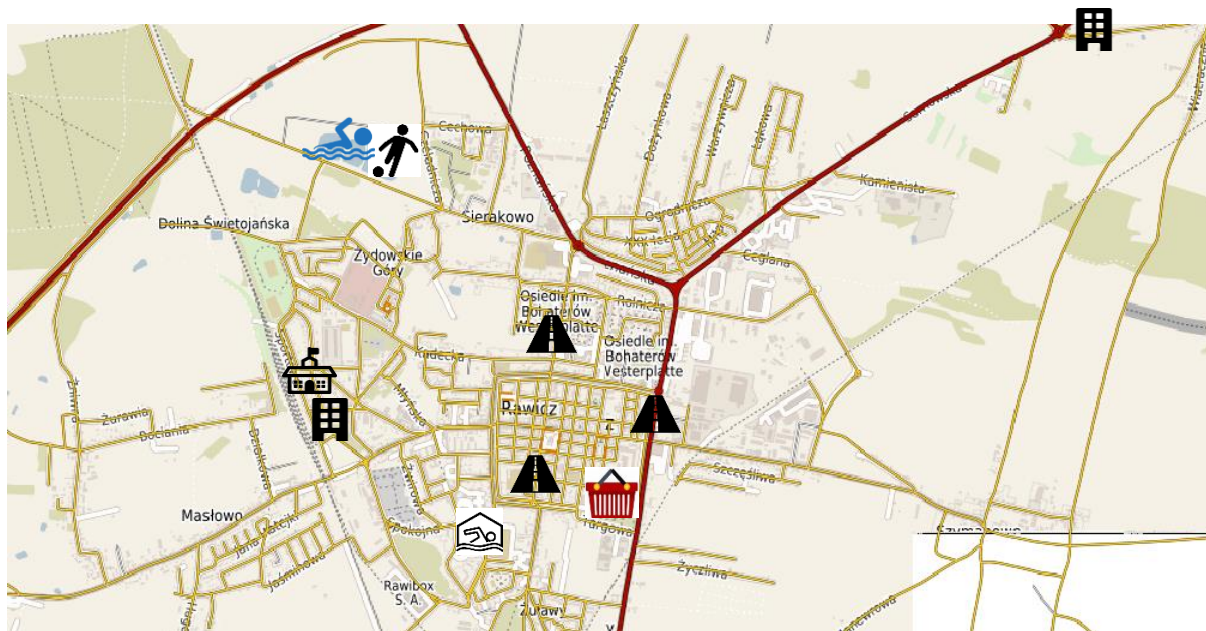
➤ **OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW:**

- Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków
- Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-wypoczynkowej Gminy z zachowaniem równowagi ekologicznej obszarów przyrodniczo cennych
- Rozwój tradycyjnych form gospodarowania, które sprzyjają zachowaniu trwałości zasobów przyrodniczych Gminy pod kątem wykorzystania dla celów popularyzacji turystyki i rekreacji: rolnictwo ekologiczne, ekoturystyka, agroturystyka
- Egzekwowanie wymogów ochrony środowiska w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
- Należy dążyć do utrzymania jak najlepszej jakości wód powierzchniowych i nieodprowadzania bezpośredniego zanieczyszczeń bytowych i związanych z rolnictwem.
- Zaleca się dążyć – także na terenach przeznaczonych dla skoncentrowanej działalności gospodarczej – do zminimalizowania uciążliwości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, m.in. poprzez wprowadzanie czystszych technologii w procesach produkcyjnych oraz różnych urządzeń zabezpieczających.
- Ochrona wód musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń – szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych – do gruntu i do wód powierzchniowych.

- Do wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych zaleca się stosowanie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi: paliwa płynne, gazowe, stałe w postaci biomasy, drewna. Zaleca się również wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
- W dalszym rozwoju zagospodarowania terenów osadniczych istotną rolę powinna odegrać prośrodowiskowa infrastruktura techniczna o wysokim standardzie technologicznym, w tym systemy ogrzewania.
- Utrzymanie dobrej jakości powietrza, a nawet poprawę jego jakości można uzyskać poprzez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, likwidację lub modernizację kotłowni tradycyjnych (zmiana nośnika energii, np. na gaz, olej, biomasę, ekogroszek, etc.), poprawę nawierzchni dróg, budowę obwodnic, a przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych – promieniowania słonecznego, energia wód płynących, energia geotermalna, biogaz.
- Kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody poprzez prowadzenie szkoleń i edukacji (formalnej i nieformalnej) w zakresie ochrony i różnorodności biologicznej, promowanie istniejących form ochrony przyrody i miejsc cennych przyrodniczo, a w tym tworzenie ścieżek przyrodniczo – dydaktycznych.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2021-2027 nie będzie miała rewolucyjnego wpływu na przestrzeń Gminy. Jest ona kontynuacją dotychczas prowadzonej polityki rozwoju przestrzennego Gminy. Najwięcej przedsięwzięć będzie realizowanych w gminnych centrach rozwoju – największych i najdynamiczniej rozwijających się miejscowościach, lecz w kartach projektów strategicznych łatwo zauważyć, że wiele zadań ma charakter ogólnogminny lub liniowy.

Poniżej w uproszczonej formie zaprezentowano **kierunki planowanych działań strategicznych w przestrzeni Gminy**. Chodzi o zobrazowanie elementów kluczowych, które budzą największe zainteresowanie polityki rozwoju Gminy i w największym stopniu wpływają „punktowo” na przestrzeń. Należy przypomnieć, iż wskazane inwestycje to przedsięwzięcia wybrane z bardzo szerokiego wachlarza planowanych do realizacji, zamieszczonych w kartach projektów strategicznych.

Rysunek 8. Najważniejsze „punktowe” projekty strategiczne 2021-2027

 Usługi / handel

 Węzły transportowe, kluczowe inwestycje drogowe

 Budynki mieszkalne/komunalne

 Sport i rekreacja

 Kryta pływalnia

 Infrastruktura oświatowa

Źródło: opracowanie własne

4. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ORAZ KLUCZOWE DLA GMINY

4.1. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2030

Zgodnie z zasadami tworzenia dokumentów określających kierunki strategicznego rozwoju poszczególnych województw, powiatów i gmin, poniżej uwzględniono i wskazano w dokumencie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz projekty zbieżne ze strategicznymi planami rozwoju województwa.

Nowa strategia regionalna pod nazwą „Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku” (w skrócie „Strategia Wielkopolska 2030”) została przyjęta 27 stycznia 2020 roku.

W ramach dokumentu Strategii, wizja województwa wielkopolskiego brzmi następująco:

Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.

Szeroka analiza uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych, potrzeb społecznych oraz wytyczona misja województwa pozwoliła na wyznaczenie czterech celów strategicznych:

- 1** Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
- 2** Rozwój społeczny wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
- 3** Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski
- 4** Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem

Każdemu z celów strategicznych jest podporządkowanych od dwóch do trzech celów operacyjnych.

Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz projekty są w pełni zgodne z celami strategicznymi i operacyjnymi, przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Dokładne przyporządkowanie przedstawia tabela.

Tabela 2. Zgodność projektów strategicznych Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz z celami strategicznymi Województwa Wielkopolskiego

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty strategiczne Gminy Rawicz
<p>1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu • 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia • 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy 	<p>2.1.1. Edukacja dla przedsiębiorczości</p> <p>2.1.2. Kreowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorcy oraz promocja przedsiębiorczości</p> <p>2.2.1. Rozwój współpracy lokalnych przedsiębiorców, w tym firm rodzinnych z samorządem terytorialnym i instytucjami otoczenia biznesu</p> <p>2.2.2. Promocja i rozwój lokalnych produktów i usług</p> <p>2.2.3. Wspieranie rozwoju agroturystyki</p> <p>2.3.1. Promocja terenów inwestycyjnych i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych</p> <p>2.3.2. Kształtowanie polityki inwestycyjnej i sprawna obsługa inwestora</p> <p>1.5.2. Poprawa infrastruktury i wyposażenia publicznych przedszkoli i szkół podstawowych</p> <p>1.5.3. Poprawa efektywności i jakości nauczania</p> <p>1.3.1. Ład przestrzenny na terenie Gminy</p> <p>1.3.2. Rewitalizacja centrum Rawicza oraz innych terenów i obiektów w Gminie</p>
<p>2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie • 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom • 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu 	<p>1.5.1. Rozwój infrastruktury żłobkowej i przedszkolnej</p> <p>1.5.2. Poprawa infrastruktury i wyposażenia publicznych przedszkoli i szkół podstawowych</p> <p>1.5.3. Poprawa efektywności i jakości nauczania</p> <p>1.5.4. Sprawne zarządzanie oświatą</p> <p>1.6.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury</p> <p>1.6.2. Bogata oferta kulturalna</p>

		<p>1.7.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportu i rekreacji</p> <p>1.7.2. Wspieranie działań na rzecz rozwoju sportu masowego, zawodowego oraz turystyki</p> <p>1.8.1. Poprawa dostępności opieki zdrowotnej oraz promowanie zdrowego trybu życia</p> <p>1.8.2. Reorganizacja systemu opieki społecznej w Gminie</p> <p>1.8.3. Dalszy rozwój oferty wsparcia seniorów</p> <p>1.8.4. Rozwój wsparcia dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy</p> <p>1.8.5. Większe bezpieczeństwo na terenie Gminy</p> <p>1.9.1. Wspieranie aktywności i integracji mieszkańców</p> <p>1.9.2. Zwiększenie skali komunikacji i partycypacji społecznej</p> <p>1.9.4. Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami</p> <p>1.4.1. Rozwój budownictwa czynszowego</p> <p>1.4.2. Rozwój budownictwa komunalnego</p>
<p>3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa • 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski • 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej 	<p>1.1.1. Poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej</p> <p>1.1.2. Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej</p> <p>1.1.3. Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu w mieście</p> <p>1.1.4. Dążenie do poprawy stanu i bezpieczeństwa dróg wyższej kategorii</p> <p>1.1.5. Zapewnienie sprawnej komunikacji autobusowej w Gminie</p> <p>1.2.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>1.2.2. Zapewnienie czystości na terenie Gminy</p> <p>1.2.3. Edukacja ekologiczna</p>

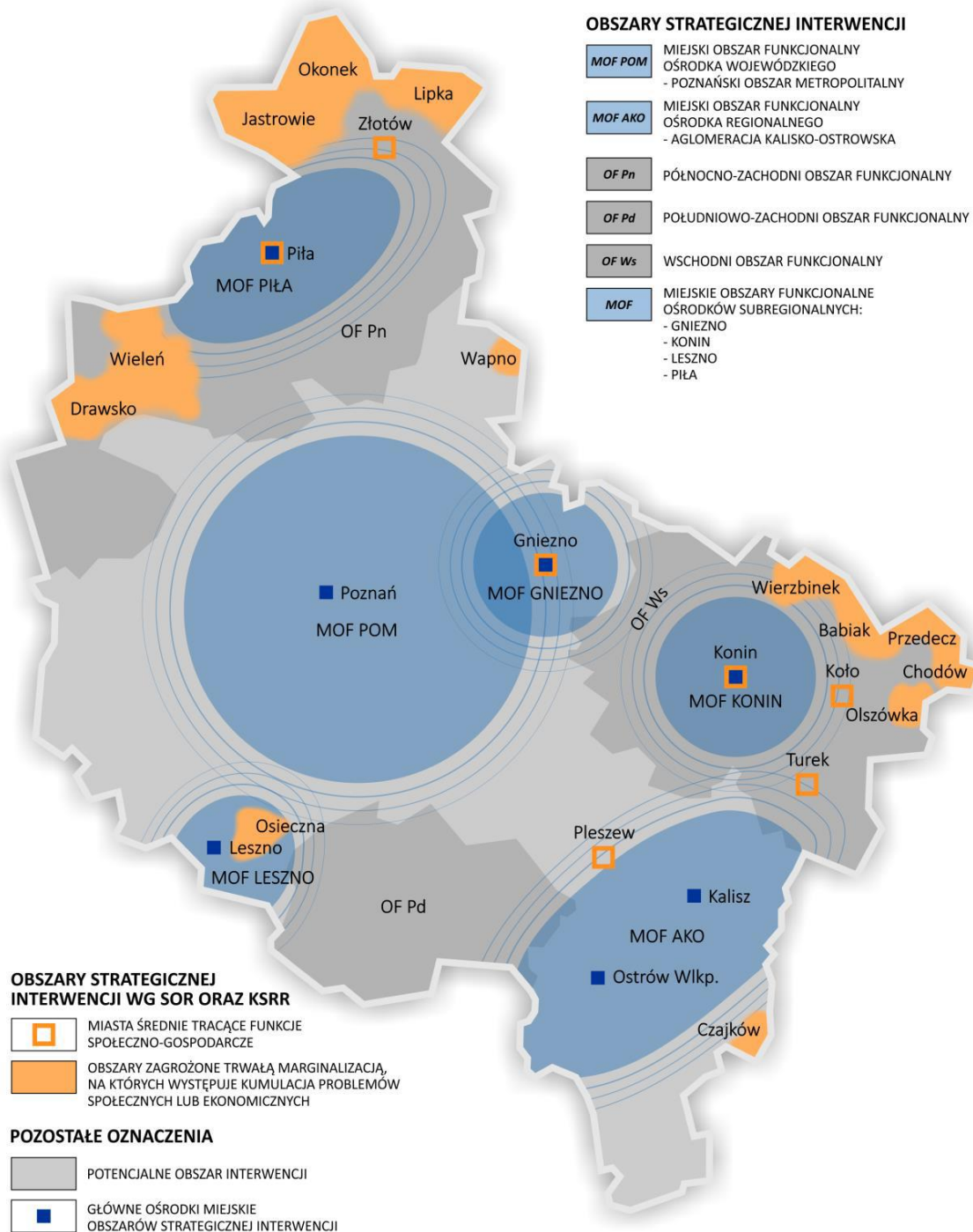
		<p>1.2.4. Rozbudowa i modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego</p> <p>1.3.3. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury</p>
<p>4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług • 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju 	<p>2.2.1. Rozwój współpracy lokalnych przedsiębiorców, w tym firm rodzinnych z samorządem terytorialnym i instytucjami otoczenia biznesu</p> <p>2.2.2. Promocja i rozwój lokalnych produktów i usług</p> <p>2.3.1. Promocja terenów inwestycyjnych i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych</p> <p>2.3.2. Kształtowanie polityki inwestycyjnej i sprawna obsługa inwestora</p> <p>1.5.4. Sprawne zarządzanie oświatą</p> <p>1.8.2. Reorganizacja systemu opieki społecznej w Gminie</p> <p>1.9.1. Wspieranie aktywności i integracji mieszkańców</p> <p>1.9.2. Zwiększenie skali komunikacji i partycypacji społecznej</p> <p>1.9.3. Poprawa warunków pracy i świadczenia usług przez jednostki gminne</p> <p>1.9.4. Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami</p> <p>1.9.5. Wykreowanie i promowanie gminy Rawicz jako nowoczesnego, atrakcyjnego miejsca do życia i odwiedzin</p> <p>1.9.6. Aktywne partnerstwa gminy Rawicz</p> <p>1.3.1. Ład przestrzenny na terenie Gminy</p> <p>1.3.2. Rewitalizacja centrum Rawicza oraz innych terenów i obiektów w Gminie</p>

4.2. Obszary strategicznej interwencji - wojewódzkie

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji.

Wyróżnienie OSI wynika z konieczności stymulowania określonych zmian na tych obszarach, aby skuteczniej osiągać cele rozwojowe „Strategii Wielkopolska 2030”. Obszary strategicznej interwencji to wyraz zróżnicowanego i nierównomiernie rozłożonego potencjału rozwojowego Wielkopolski – należą do nich zarówno miejskie ośrodki funkcjonalne – bieguny wzrostu, jak i obszary skumulowanych problemów rozwojowych. W przyjętym modelu realizacji Strategii (modelu funkcjonalnym) zakłada się zrównoważony terytorialnie rozwój regionu. Oznacza to z jednej strony wspieranie przez Samorząd Województwa ośrodków wzrostu w ich zdolności do wywierania korzystnego wpływu na otoczenie, z drugiej – włączanie w procesy rozwojowe obszarów słabszych gospodarczo, o niższym poziomie rozwoju i niskiej odporności na zjawiska kryzysowe dla zachowania spójności przestrzennej, gospodarczej i społecznej.

Rysunek 9. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

Gmina Rawicz zaliczona została do OF Pd – Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego.

Południowo-Zachodni Obszar Funkcjonalny obejmuje tereny położone w południowo-zachodniej części Wielkopolski. Obszar zajmuje powierzchnię 2.191 km², co stanowi 7% powierzchni województwa, i jest zamieszkiwany przez 223 tys. mieszkańców. Sieć osadniczą stanowi: 14 miast oraz 477 miejscowości wiejskich. **Głównymi jednostkami osadniczymi są miasta powiatowe: Rawicz, Gostyń i Krotoszyn**, w których znajdują się jednocześnie instytucje o kluczowym znaczeniu dla prowadzonej tutaj działalności rolniczej. Pozostałych 11 ośrodków miejskich stanowią miasta małe, liczące poniżej 5 tys. mieszkańców, z wyjątkiem Koźmina Wielkopolskiego, który zamieszkuje 6,6 tys. osób. Łącząc cechy miast i wsi, pełnią one podstawowe funkcje administracyjne, społeczne i gospodarcze.

Najważniejszym zasobem naturalnym, który jednocześnie decyduje o charakterze południowo-zachodniego obszaru intensywnego rolnictwa, jest ilość i jakość gleb. Użytki rolne stanowią 78% powierzchni terenu (w województwie – 65%). Pod względem bonitacji dominują tu gleby klas II, IIIa, IIIb i IVa. Obszar wyróżnia się korzystnymi i bardzo korzystnymi warunkami dla produkcji rolniczej, co odzwierciedla wysoki wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W 15 gminach przekracza on 70 pkt, co jest wartością znacznie wyższą od przeciętnej w województwie wielkopolskim, kształtującej się na poziomie 63 pkt.

Południowo-zachodni obszar intensywnego rolnictwa to teren o wyjątkowo dużej koncentracji jednostek postępu rolniczego i instytucji z branży rolnej o strategicznym znaczeniu dla państwa. Jednym z podstawowych elementów scalających charakter obszaru intensywnego rolnictwa jest wysoka kultura rolna oraz przekazywana z pokolenia na pokolenie tradycja dobrego gospodarowania. W dużej mierze zostały one ukształtowane przez działające na tym terenie szkoły rolnicze. Równolegle wybitnie rolniczy charakter terenu spowodował ogromne zapotrzebowanie na wykwalifikowaną kadrę rolniczą.

Tabela 3. Cele polityki przestrzennej Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego

Cele strategiczne	Cele operacyjne PD Obszaru Funkcjonalnego
CEL 1. OCHRONA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona najlepszych jakościowo gleb • Ochrona łąk i pastwisk • Zachowanie tradycyjnego krajobrazu wiejskiego
CEL 2. POPRAWA JAKOŚCI I ZASOBÓW WÓD	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bilansu wodnego poprzez zwiększanie retencji i ochrona gleb przed erozją wodną, wietrzną, degradacją chemiczną, degradacją biologiczną i fizyczną

	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zmianą stosunków wodnych
CEL 3. ROZWÓJ INTENSYWNEJ GOSPODARKI ROLNEJ ORAZ WZMACNIANIE ZAPLECZA NOWOCZESNEGO ROLNICTWA I POTENCJAŁU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój bazy przetwórczej i przechowalniczo-magazynowej służącej wzmocnieniu specjalizacji rolniczej obszaru oraz zapewniającej zagospodarowanie lokalnych płodów rolnych • Wzmacnianie istniejących i rozwój nowych funkcji: <ul style="list-style-type: none"> a) wyznaczanie, skomunikowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych położonych w pobliżu ośrodków miejskich: Gostynia, Krotoszyna i Rawicza, dróg krajowych i wojewódzkich oraz linii kolejowych, b) wspieranie rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej na wsi w postaci małych i średnich zakładów produkcyjnych, c) uzupełnianie w jednostkach gminnych funkcji usług podstawowych: zdrowia, edukacji, kultury i sportu • Rozwój produkcji energii ze źródeł odnawialnych
CEL 4. POPRAWA DOSTĘPNOŚCI I SPÓJNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i modernizacja sieci drogowej • Poprawa efektywności sieci kolejowej: <ul style="list-style-type: none"> a) modernizacja linii kolejowych nr 14 i nr 281 w celu poprawy ich parametrów technicznych, b) rewitalizacja linii nr 360 Jarocin – Gostyń – Kąkolewo i nr 362 Kobylin – Rawicz pozwalająca na obsługę ruchu pasażerskiego i towarowego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego Wielkopolska 2020+

to dokument, który określa najistotniejsze uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa, model rozwoju przestrzennego, politykę przestrzenną i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, obejmujące wszystkie zagadnienia istotne dla planowania przestrzennego.

Podstawowym celem Planu jest stworzenie podstaw dla zachowania lub przywracania ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju Wielkopolski.

Gmina Rawicz, oprócz Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego, została ujęta aż w 7 wojewódzkich obszarach strategicznej interwencji:

Tabela 4. Wojewódzkie obszary strategicznej interwencji obejmujące gminę Rawicz

Typ OSI	Cele operacyjne poszczególnych OSI, uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy Rawicz
4.1. OŚRODKI LOKALNE	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności komunikacyjnej do większych ośrodków • poprawa dostępności podstawowych usług • ograniczenie wykluczenia cyfrowego • aktywizacja środowisk lokalnych na rzecz rozwoju • wsparcie lokalnej gospodarki • wsparcie rozwoju zaplecza usługowego dla rolnictwa
4.3. OBSZARY WIEJSKIE WYMAGAJĄCE WSPARCIA PROCESÓW ROZWOJOWYCH	<ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie kapitału ludzkiego i rozwój edukacji • wsparcie sektorów pozarolniczych oraz wzmocnienie endogenicznej bazy ekonomicznej • rozwój turystyki, w tym turystyki wiejskiej i agroturystyki • przeciwdziałanie procesom migracyjnym • zwiększenie możliwości zatrudnienia przez zwiększenie mobilności zawodowej • budowa infrastruktury związanej z odnawialnymi źródłami energii • budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej • zapewnienie efektywnej infrastruktury transportowej i poprawa transportu zbiorowego • tworzenie instytucjonalnych warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych • stymulowanie rozwoju lokalnego oraz inicjatyw lokalnych • propagowanie i wdrażanie idei odnowy wsi • promocja i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi • rozwój organizacji pozarządowych działających na wsi

<p>4.4. OBSZARY OCHRONY GLEB DLA CELÓW PRODUKCJI ROLNEJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • promocja programów rolnośrodowiskowych • wsparcie ekologicznej produkcji rolnej oraz odnowy tradycyjnych, regionalnych tras zwierząt i odmian roślin • ograniczanie erozji gleb • wprowadzanie zadrzewień do przestrzeni rolniczej, zwłaszcza wzdłuż jezior i rzek, mających na celu zabezpieczenie antyerozyjne dla gleb rolniczych i zabezpieczenie przed sptywem do wód powierzchniowych substancji biogenych oraz jako refugia dla zwierząt • wsparcie edukacji rolniczej i promocja wysokiej jakości żywności oraz produktów tradycyjnych i regionalnych
<p>4.5. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO O POWODZI W SKALI DORZECZY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie skali sztucznej retencji, zarówno retencji małej poprawiającej zaopatrzenie rolnictwa w wodę, jak i retencji dużej na głównych ciekach wodnych • odnowa i ochrona ekosystemów wilgotnych • zadrzewienia i zalesienia • ochrona wód przed zanieczyszczeniami rolniczymi • renaturalizacja cieków wodnych (w tym odbudowa zdegradowanych środowisk wodnych) • racjonalna gospodarka wodami opadowymi • wsparcie działalności oraz wyposażanie jednostek straży pożarnej w sprzęt służący do usuwania skutków powodzi i podtopień
<p>4.7. OBSZARY OCHRONY KRAJOBRAZÓW KULTUROWYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie samorządów lokalnych do uwzględnienia kwestii krajobrazowych w odpowiednich dokumentach gminnych • zrównoważone użytkowanie przestrzeni, ograniczanie przekształcania terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, także nieobjętych ochroną prawną, w tym likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, prac zmieniających znacząco rzeźbę terenu, likwidowania i przekształcania zbiorników wodnych oraz obszarów
<p>4.8. OBSZARY OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ZASOBÓW WODNYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie skali sztucznej retencji, zarówno retencji małej poprawiającej zaopatrzenie rolnictwa w wodę, jak i retencji dużej na głównych ciekach wodnych • modernizacja i rozbudowa budowli hydrotechnicznych zabezpieczających przed zbyt wysokimi stanami powodziowymi oraz łagodzących ich skalę i skutki – rozbudowa systemów wałów i polderów • wzrost retencji korytowej przez konserwację międzywali, bądź teras zalewowych rzek

	<ul style="list-style-type: none"> • prace melioracyjne porządkujące stosunki wodne, ograniczające stany ekstremalne • odnowa i ochrona ekosystemów wilgotnych • zadrzewienia i zalesienia • ochrona wód przed zanieczyszczeniami rolniczymi • ilościowa ochrona wód podziemnych oraz ochrona przed zanieczyszczeniami • renaturalizacja cieków wodnych (w tym odbudowa zdegradowanych środowisk wodnych) • „oddawanie” rzekom terenów zalewowych • racjonalna gospodarka wodami opadowymi • wsparcie działalności oraz wyposażanie jednostek straży pożarnej w sprzęt służący do usuwania skutków powodzi i podtopień
4.12. OBSZARY O NAJNIŻSZEJ DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ DO OŚRODKÓW WOJEWÓDZKICH	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja podstawowej sieci drogowej, budowa nowych odcinków tworzących i organizujących system oraz scalających i wiążących go z systemami zewnętrznymi • wzmocnienie lokalnej sieci dróg, szczególnie na obszarach o najniższej dostępności transportowej do ośrodka wojewódzkiego • modernizacja i rozwój systemów drogowych wraz z budową obwodnic, w tym obwodnic śródmiejskich • poprawa bezpieczeństwa na drogach poprzez przebudowę miejsc niebezpiecznych oraz wsparcie podmiotów działających w strefie ratownictwa drogowego • budowa spójnego systemu dróg rowerowych i infrastruktury im towarzyszącej • upowszechnianie zasady inwestowania w drogi przed zabudową terenu • podejmowanie inicjatyw, działań lobbingowych na rzecz dostosowania krajowej polityki transportowej, w zakresie transportu drogowego, i wynikających z niej inwestycji do potrzeb Wielkopolski

4.3. Obszary strategicznej interwencji - gminne

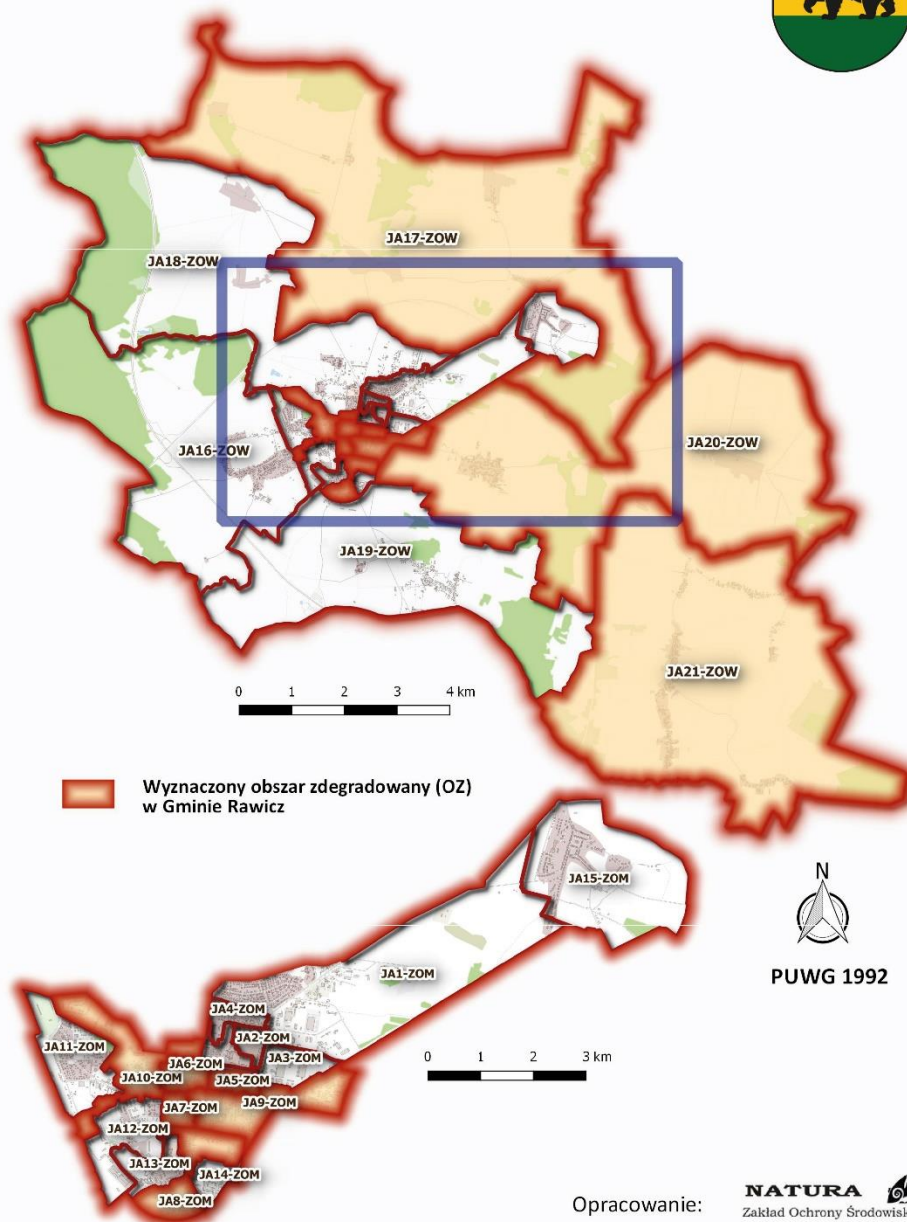
Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. „rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Obszar zdegradowany to obszar, w którym zidentyfikowano stan kryzysowy, tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujący z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Wyznaczone w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Rawicz na lata 2016-2023, podobszary zdegradowane na terenie gminy Rawicz ujęto na poniższym schemacie. Są to tzw. Gminne obszary strategicznej interwencji.

Rysunek 10. Obszary zdegradowane w gminie Rawicz

Wyznaczony obszar zdegradowany (OZ)
w Gminie Rawicz

Wyznaczony obszar rewitalizacji (OR) o łącznej powierzchni 1,23 km², stanowi 0,91% powierzchni Gminy i w momencie prac nad Programem był zamieszkiwany przez 6.354 osób, co stanowiło 21,5% ogółu mieszkańców Gminy. W skład obszaru rewitalizacji wchodzi m.in. całe Plany Jana Pawła II, otoczone ulicami: Wały Tadeusza Kościuszki, Wały Księcia Józefa Poniatowskiego, Wały Powstańców Wielkopolskich i Wały Generała Jarosława Dąbrowskiego. Uzasadnieniem dla wskazania powyższych jednostek analitycznych (JA) jako wymagających rewitalizacji jest fakt, że obszary te w sposób znaczący cechują się wysokim stopniem

degradacji w sferach: społecznej, gospodarczej i technicznej w porównaniu do innych obszarów Gminy oraz stanowią fragmenty jej terytorium mające istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy Rawicz.

Poniżej przedstawiono na kolejnych zdjęciach wybrane fragmenty obszaru rewitalizacji.

Fot.1. Widok od strony Plant Jana Pawła II na Wały Dąbrowskiego w Rawiczu

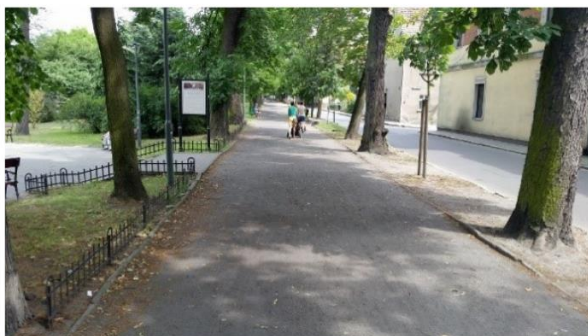
Fot.3. Widok od strony Plant Jana Pawła II na Wały Dąbrowskiego w Rawiczu

Fot.2. Budynek przy ul. Wały Powstańców Wielkopolskich nr 3 i 5 w Rawiczu

Fot.4. Widok od strony Plant Jana Pawła II na Wały Dąbrowskiego w Rawiczu

Fot.5. Mury Zakładu Karnego od strony ul. Wały Powstańców Wielkopolskich w Rawiczu

Fot.6. Brama wjazdowa do posesji przy ul. Rzeźniczej w Rawiczu

Fot.7. Zabudowania najstarszego budynku barokowego przy ul. Marcinkowskiego w Rawiczu

Fot.8. Budynek przy ul. Wały Powstańców Wielkopolskich w Rawiczu

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Rawicz na lata 2016–2023 sformułowano następujące cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań:

CEL 1. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA, ROZWÓJ POTENCJAŁU SPOŁECZNO-EKONOMICZNEGO ORAZ KULTURALNEGO

KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1.
Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i przeciwdziałanie przemocy

KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2.
Wsparcie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia

KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.3.
Wsparcie przedsiębiorczości, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, działań ekonomii społecznej, NGO i aktywności grup nieformalnych

KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.4.
Tworzenie warunków dla rozwoju działalności kulturalnej i promowanie dziedzictwa kulturowego

CEL 2. POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI I FUNKCYJALNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1.
Poprawa warunków mieszkaniowych

KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.2.
Budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja, zagospodarowanie obiektów i miejsc użyteczności publicznej

Wykaz projektów ukierunkowanych na osiągnięcie celów rewitalizacji prezentuje się następująco:

Tabela 5. Projekty rewitalizacyjne zidentyfikowane występujące na podobszarze rewitalizacji w gminie Rawicz - Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Rawicz na lata 2016–2023

L.p.	Nazwa projektu rewitalizacyjnego
1.	Projekt 1.1.1. Montaż monitoringu miejskiego w zabytkowym układzie urbanistycznym Rawicza
2.	Projekt 1.1.2. Stop przemocy – tak pomocy
3.	Projekt 1.2.1. Pokonaj bariery
4.	Projekt 1.2.2. Razem przeciw wykluczeniu
5.	Projekt 1.2.3. Postaw na tak!
6.	Projekt 1.2.4. Aktywna Gmina – aktywna Społeczność
7.	Projekt 1.3.1. Aktywna integracja – szansą na przyszłość CIS
8.	Projekt 1.3.2. Z myślą o przyszłości ekonomii społecznej w Rawiczu
9.	Projekt 1.3.3. LOWES – Leszczyński Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Subregionie Leszczyńskim
10.	Projekt 1.3.4. Promocja rzemiosła, Rawickich Jarmarków, kupiectwa, zawodów oraz wyrobów tradycyjnych i regionalnych
11.	Projekt 1.3.5. Wzrost liczby klientów korzystających z oferty handlowej i usług zlokalizowanych na obszarze rewitalizowanym poprzez zwiększenie świadomości sprzedawców z zakresu ofertowania
12.	Projekt 1.3.6. Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w życiu społecznym
13.	Projekt 1.3.7. 24-godzinny Rawicki Festiwal Sportu
14.	Projekt 1.4.1. Rawicki Międzynarodowy Festiwal Artystów Ulicy
15.	Projekt 1.4.2. Ogólnopolski Przegląd Sztuki Współczesnej FORMA w Rawiczu
16.	Projekt 1.4.3. Rawicki Festiwal Muzyków Ludowych im. Bolesława Kupczyka i Mieczysława Lipnego
17.	Projekt 1.4.4. Modernizacja sal wystawienniczych Muzeum Ziemi Rawickiej
18.	Projekt 2.1.1. Remont i modernizacja mieszkalnych budynków komunalnych w Rawiczu
19.	Projekt 2.1.2. Remont i modernizacja budynków mieszkalnych Wspólnot Mieszkaniowych w Rawiczu
20.	Projekt 2.1.3. Remont i modernizacja mieszkalnego budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Wały ks. J. Poniatowskiego 8 w Rawiczu
21-37.	Projekt 2.1.4.-2.1.20 Remont budynku Rawickiej Spółdzielni Mieszkaniowej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego
38.	Projekt 2.2.1. Przebudowa nawierzchni oraz zagospodarowanie Rynku i deptaków: ul. Wojska Polskiego i 17 Stycznia w Rawiczu
39.	Projekt 2.2.2. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku gminnego przy ul. Ignacego Buszy 5 w Rawiczu w celu poszerzenia usług społecznych i zdrowotnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz utworzenia Centrum Wsparcia Ekonomii Społecznej (CWES)

40.	Projekt 2.2.3. Przebudowa budynku gminnego przy ul. Szarych Szeregów 3 w Rawiczu na Rawicką Multibibliotekę
41.	Projekt 2.2.4. Remont i modernizacja zabytkowego budynku Przedszkola nr 1 w Rawiczu wraz z niezbędną infrastrukturą. Zagospodarowanie terenu wokół budynku
42.	Projekt 2.2.5. Remont i modernizacja zabytkowych obiektów Domu Kultury w Rawiczu wraz z zagospodarowaniem terenu
43.	Projekt 2.2.6. Zagospodarowanie zabytkowych Plant Jana Pawła II na cele kulturalne, sportowe i rekreacyjne
44.	Projekt 2.2.7. Modernizacja i remont zabudowań pouługowych w zabytkowym układzie urbanistycznym Rawicza przy ul. Wały Tadeusza Kościuszki 16 na „Rawicki Kram”
45.	Projekt 2.2.8. Przebudowa Targowiska Miejskiego w zabytkowym układzie urbanistycznym Rawicza
46.	Projekt 2.2.9. Zabezpieczenie zabytkowego układu urbanistycznego Rawicza przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi i ich następstwami
47.	Przedsięwzięcie 1. Zagospodarowanie podwórek kwartałów w zabytkowym układzie urbanistycznym Rawicza
48.	Przedsięwzięcie 2. Utworzenie Muzeum Żołnierzy Wyklętych oraz ofiar terroru hitlerowskiego i stalinowskiego w latach 1939-1956

Część przedsięwzięć planowanych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Rawicz na lata 2016–2023 została zrealizowana w latach 2016-2021, bądź jest realizowana cyklicznie. Te, które pozostają aktualne do realizacji (rozpoczęte lub jeszcze na poziomie planowania) i które mieszczą się w zadaniach własnych gminy Rawicz, zostały ujęte w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2021-2027.

Planty, fot. Urząd Miejski w Rawiczu

5. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

5.1. Wdrażanie zapisów Strategii

Wspólny wysiłek wielu osób, które przyczyniły się najpierw do opracowania szczegółowej Diagnozy Stanu Gminy, a następnie Strategii jej rozwoju na następnych 10 lat, zostanie zmarnowany, jeżeli zaproponowane w niniejszym dokumencie projekty nie będą realizowane. Niestety, często zdarza się, że strategia po uchwaleniu staje się martwym dokumentem, do którego nigdy więcej już się nie sięga.

Strategia powinna być dokumentem żywym – powinna być po prostu podstawowym planem działania, wyznaczającym kluczowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego i wskazującym sposoby ich osiągnięcia.

Aby zaakceptowane przez Radę Miejską zapisy Strategii były realizowane, potrzebny jest organ, który będzie odpowiedzialny za rozdzielanie zadań, śledzenie postępów w ich wdrażaniu, okresową ocenę, nanoszenie korekt i uzupełnień oraz wprowadzanie do dokumentu nowych propozycji. W przypadku gminy Rawicz organem tym jest Burmistrz Gminy Rawicz. Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii Rozwoju Gminy, powołany przez Burmistrza, w ramach zakresu swoich obowiązków będzie m.in. przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii w poprzednim roku, zawierające informacje o zadaniach ukończonych, zadaniach będących w trakcie wykonywania oraz zadaniach nie rozpoczętych wraz z wyjaśnieniem przyczyn ewentualnych opóźnień.

Konsekwencją wniosków, zawartych w sprawozdaniu, może być okresowa propozycja nanoszenia zmian w dokumencie Strategii, polegających na przykład na zmianach terminów, usuwaniu, czy też dodawaniu określonych zapisów.

5.2. Ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii

Ewaluacja to badanie, którego zadaniem jest ocena jakości i wartości procesu oraz efektów wdrażania danej polityki, czy interwencji publicznej. Nie jest ona badaniem naukowym, audytem, ani monitoringiem, choć dzieli z tymi narzędziami wspólne cechy. Służy nie tylko zdobywaniu wiedzy, lecz również formułuje specyficzne rekomendacje dla konkretnych zadań. Bierze pod uwagę zgodność działań z procedurami oraz ocenia je także w kontekście efektów, które przynoszą.

Ewaluacja *ex ante* jest próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy działania planowane w ramach strategii przyniosą zakładane efekty przy użyciu dedykowanych im instrumentów i zasobów. Jej rolą jest dostarczenie oceny trafności tych założeń, ich spójności i planowanego sposobu realizacji Strategii.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji *ex ante* Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2021-2027 wskazują, iż **na moment jej przyjęcia jest w pełni wykonalna, gdyż:**

- Istnieją bezpośrednie powiązania między diagnozą, zidentyfikowanymi problemami i wyzwaniem, a celami strategicznymi, projektami i zadaniami.
- Istnieje spójność wewnętrzną między celami a priorytetami i działaniami.
- Zidentyfikowane przedsięwzięcia w zdecydowanej większości dotyczą zadań własnych Gminy.
- Samorząd posiada zasoby organizacyjne niezbędne do prawidłowej realizacji Strategii, potwierdzone ewaluacją dotychczasowej Strategii rozwoju i programów branżowych.
- Samorząd posiada środki finansowe niezbędne do prowadzenia działań strategicznych.
- Istnieje pełna spójność założeń Strategii wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu, m.in. takich jak Strategia rozwoju województwa.
- W ciągu całego procesu strategicznego następowały konsultacje społeczne oraz eksperckie, badające plany pod względem ich realności wykonania oraz aktualności.

5.3. Monitoring realizacji Strategii

Monitoring to proces regularnego zbierania i analizowania informacji, dotyczących wdrażania Strategii, prowadzony w trakcie realizacji Strategii. **Ma on odpowiedzieć na pytanie, czy coś, co zostało zaplanowane, faktycznie zostało zrobione.**

Monitoring jest rodzajem alarmu, który informuje, gdy wdrażanie przebiega niezgodnie z planem. Dzięki niemu można:

- Podjąć działania zaradcze.
- Skorygować plany.
- Zminimalizować skutki nieprzewidzianych zdarzeń.

Proces monitorowania powinien objąć następujące etapy:

Planując system monitoringu należy pamiętać, że plany to tylko prognozy i nie gwarantują one pełnego wykonania. Trzeba zdawać sobie sprawę, że mogą się zdarzyć odchylenia, należy więc określić, jaka skala tych odchyłeń będzie dla nas akceptowalna. Okres powstawania Strategii to czas kolejnych fal epidemii Covid-19, której wielokierunkowe skutki (gospodarcze, społeczne, oświatowe, itd.) są wciąż trudne do przewidzenia.

Monitoringiem w przypadku gminy Rawicz zajmować się będzie Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii Rozwoju Gminy. W przypadku identyfikacji poważnych problemów w realizacji któregoś z projektów (mogących skutkować całkowitym lub częściowym

niezrealizowaniem albo opóźnieniem), Przewodniczący Zespołu będzie zgłaszał ten fakt Burmistrzowi w celu omówienia zaistniałej sytuacji i podjęcia środków zaradczych.

Po to, aby dokument Strategii pełnił faktyczną rolę podstawowego narzędzia zarządzania Gminą, powinien on być zaopatrzony w mierniki, za pomocą których będzie można śledzić, czy realizowane zadania faktycznie przyczyniają się do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju, zapisanego w wizji Gminy.

Dla gminy Rawicz do podstawowego zestawu mierników, będących odzwierciedleniem zmian poziomu życia na jej terenie powinny należeć co najmniej następujące obiektywne wskaźniki statystyczne:

1. Liczba mieszkańców Gminy
2. Poziom dochodów Gminy na 1 mieszkańca
3. Udział wydatków majątkowych w łącznych wydatkach Gminy
4. Długość utwardzonych dróg gminnych
5. Liczba beneficjentów usług społecznych
6. Liczba przestępstw
7. Liczba wykroczeń
8. Powierzchnia Gminy, objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
9. Liczba podmiotów gospodarczych (REGON) na 10 tys. mieszkańców
10. Stopa bezrobocia
11. Wyniki sprawdzianu uczniów klas VIII.

Oceniając w kolejnych latach skutki realizacji Strategii należy wziąć pod uwagę to, że:

- Wartości mierników 1, 2, 3, 4, 8, 9 powinny się sukcesywnie zwiększać albo chociaż pozostawać na podobnym poziomie. Istotne są tu również dane jakościowe.
- Wartości mierników 5, 6, 7 i 10 powinny się sukcesywnie zmniejszać.
- Jeżeli chodzi o miernik 11, czyli wyniki testów uczniów klas VIII szkół, to nie powinny one być gorsze niż średnia dla województwa wielkopolskiego.

5.4. Ewaluacja – ocena skutków wdrażania zapisów Strategii

Ocena *ex post* to spojrzenie na realizację Strategii z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. Ma ona odpowiedzieć na pytanie, czy coś zostało zrobione dobrze. Ocena powinna być prowadzona przez cały okres wdrażania Strategii. Konsekwencjami negatywnej oceny w trakcie realizacji Strategii może być:

- Zakończenie danego zadania wcześniej.
- Zmiana celów.
- Zmiana sposobów realizacji.

Z kolei ocena końcowa nie wpływa na Strategię w trakcie jej realizacji, ale może skutkować nowymi projektami w nowej Strategii. Służy ona zbieraniu doświadczeń i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

W trakcie dokonywania oceny należy odpowiedzieć na poniższe pytania:

JEŚLI TAK		JEŚLI NIE, TO:
Czy zadania zostały zrealizowane zgodnie z planem, budżetem i celowanymi efektami		Dlaczego tak się stało? Co możemy zrobić w przyszłości, aby uniknąć błędów?
Czy osiągnęliśmy zaplanowane rezultaty (efekty)?		Dlaczego tak się stało? Co możemy zrobić , aby zwiększyć skuteczność naszych działań?
Czy beneficjenci są zadowoleni?		
Czy realizacja Strategii skutkowałą osiągnięciem celów strategicznych?		Dlaczego tak się stało? Co zrobić , aby osiągnąć długoterminowe wyniki, lepszą ocenę ich wpływu?
Czy rezultaty i ich wpływ na cele strategiczne mają długoterminowy charakter?		Co zrobić , aby zwiększyć długoterminowe rezultaty?

Za ewaluację skutków wdrażania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz będzie odpowiadać Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii Rozwoju Gminy.

Ratusz, fot. Urząd Miejski w Rawiczu

5.5. Aktualizacja zapisów Strategii

Zapisane w Strategii zadania nie powinny być zatwierdzone raz na zawsze – co jakiś czas powinny być one przeglądane i ewentualnie korygowane bądź uzupełniane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Równocześnie do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź zgłaszanych potrzeb.

Przesłankami aktualizacji dokumentu Strategii mogą być:

Niniejszy dokument planistyczny powinien mieć charakter kroczący. Najbardziej na początku każdej kolejnej kadencji Rady Miejskiej, powinien być dokonany jego gruntowny przegląd i aktualizacja wraz z przesunięciem okresu programowania. Ewentualne korekty bądź uzupełnienia powinny być dokonywane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź identyfikowanych potrzeb.

Rolę koordynatora procesu aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz będą pełnił wyznaczeni pracownicy Urzędu Miejskiego. Będą oni zbierać propozycje zmian od szefów poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu, przewodniczących komisji Rady Miejskiej oraz szefów jednostek gminnych, a następnie przedstawiać je Burmistrzowi.

Rynek w Rawiczu, fot. Urząd Miejski w Rawiczu

5.6. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej („Strategia rozwoju gminy – poradnik praktyczny”, luty 2021 r.), jako dokumenty wykonawcze względem strategii rozwoju należy rozumieć obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące w gminie.

Strategia, jako dokument kierunkowy, przede wszystkim powinna być spójna z Wieloletnią prognozą finansową gminy oraz corocznymi uchwałami budżetowymi. Tylko zapewnienie przez Radę Miejską środków na realizację przedsięwzięć strategicznych da możliwość osiągnięcia najważniejszych celów, zidentyfikowanych w wielokierunkowym procesie strategicznym.

Należy także pamiętać, iż podczas tworzenia nowych, bądź aktualizacji istniejących sektorowych gminnych planów i programów, powinny być one spójne ze Strategią Rozwoju Gminy – przynajmniej odnośnie kluczowych przedsięwzięć oraz kierunków działań. Do takich dokumentów należą m.in.:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
- Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Rawicz
- Strategia Rozwoju Domu Kultury w Rawiczu
- Planu Rozwoju Ekonomii Społecznej Gminy Rawicz
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Rawicz na lata 2016-2020 z Perspektywą Na Lata 2021-2024
- Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Rawiczu sp. z o.o.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej
- Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rawicz
- Gminna Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych
- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- Plany odnowy miejscowości.

5.7. Konsultacje społeczne i informowanie lokalnej społeczności

Naczelnym celem przygotowania, a następnie wdrażania Strategii jest, zapisane w wizji Gminy, zapewnienie mieszkańcom gminy Rawicz jak najbardziej dogodnych warunków do życia, pracy i wypoczynku.

Konsultacje społeczne były prowadzone na każdym etapie procesu przygotowania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2021-2027. Jedną z form partycypowania była możliwość wypełnienia formularza ankietowego, dotyczącego oceny obecnych warunków życia na terenie Gminy oraz oczekiwanych przez badanych kierunków jej dalszego rozwoju.

W badaniu wzięło udział 508 osób z terenu Gminy. Formularz ankiety składał się z 13 pytań tematycznych, podzielonych na dwie części. W pierwszej respondenci oceniali obecne warunki życia w Gminie z uwzględnieniem bieżącej sytuacji epidemicznej, w drugiej natomiast wskazywali na najważniejsze ich zdaniem działania do przeprowadzenia.

Drugi formularz ankietowy został skierowany do młodzieży, zamieszkującej Gminę. **W badaniu wzięło udział 426 osób w wieku 10-21 lat**, zamieszkujących Gminę i/lub uczących się w szkołach, zlokalizowanych na terenie Gminy. Formularz ankietowy składał się z 9 pytań tematycznych, podzielonych na następujące aspekty problemowe: ocena Rawicza i okolic jako miejsca do życia i rozwoju; wskazanie najważniejszych działań do przeprowadzenia; ocena placówek edukacyjnych z obszaru Gminy; wskazanie form spędzania wolnego czasu w Gminie oraz prognoza wpływu sytuacji epidemicznej na funkcjonowanie młodych mieszkańców w życiu prywatnym i zawodowym. Większość pytań miała charakter otwarty, bądź pozwalała na wielokrotny wybór.

Trzeci formularz ankietowy został skierowany do przedsiębiorców z terenu Gminy. **W badaniu wzięły udział 64 osoby, reprezentujące biznes na terenie gminy Rawicz.** Formularz ankietowy składał się z 8 pytań, podzielonych na następujące aspekty problemowe:

- 1) Ocena warunków prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy Rawicz, w tym warunków współpracy i wsparcia ze strony lokalnego samorządu
- 2) Oczekiwania przedsiębiorców wobec lokalnego samorządu
- 3) Plany rozwojowe i czynniki związane z lokowaniem biznesu
- 4) Niezbędne zadania inwestycyjne i nieinwestycyjne, ułatwiające prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Gminy
- 5) Wpływ epidemii na zmiany w funkcjonowaniu przedsiębiorstw.

Wyniki sondażowych badań ankietowych, prowadzonych wśród mieszkańców oraz młodzieży zamieszkującej gminę Rawicz, a także wśród przedsiębiorców prowadzących biznes na terenie Gminy, obszernie zaprezentowano w dokumencie „DIAGNOZA STANU GMINY RAWICZ”.

Kolejną formą partycypacji społecznej **były wywiady z opiniotwórczymi mieszkańcami Gminy, spotkania i dyskusje.**

Wersja robocza dokumentu Strategii została zamieszczona na stronie internetowej Gminy wraz z załączonym plikiem projektu Strategii oraz plikiem formularza zgłaszania uwag w październiku 2021 r. Została także bezpośrednio wysłana do konsultacji do następujących podmiotów:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
- Starostwo Powiatowe w Rawiczu
- Sąsiednie gminy/miasta, tj. Bojanowo, Miejska Górka, Pakosław, Wąsosz, Milicz i Żmigród
- Partnerzy społeczni i gospodarczy.

Zebrano w ten sposób 8 uwag, spośród których 5 zostało uwzględnionych w dokumencie Strategii. Z konsultacji tych powstał obszerny Raport.

Ostatnią formą konsultacji społecznych była możliwość dyskusji nt. przygotowanego dokumentu podczas spotkań odbywających się w ramach dyżurów realizowanych w terminach: 25 listopada 2021 r. w godzinach 12:00-15:00 oraz 3 grudnia 2021 r. w godzinach 8:00-12:00 w budynku Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz.

Realizacja Strategii ma oczywiście służyć lokalnej społeczności i wobec tego powinna ona zostać powiadomiona o jej kluczowych zapisach, bowiem uchwalony przez Radę Miejską dokument jest nie tylko „przewodnikiem” dla działań samorządu, ale pełni również funkcję informacyjną dla mieszkańców – powinni oni dowiedzieć się z niej, jakie działania będą w perspektywie kolejnych kilku lat podejmowane przez Urząd Miejski i podległe jednostki.

Oprócz publikacji pełnej wersji Diagnozy i Strategii w Biuletynie Informacji Publicznej, najważniejsze tezy Strategii zostaną zaprezentowane poprzez stronę internetową Gminy i media lokalne.

Ważne jest także cykliczne informowanie lokalnej społeczności o postępach we wdrażaniu Strategii, przede wszystkim poprzez publikację corocznych, syntetycznych sprawozdań (przy okazji corocznego Raportu o stanie Gminy).

6. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2021-2027 są poparte możliwościami i chęcią ich realizacji, również w kontekście zapewnienia ich finansowania. Poniżej wskazano wielkości środków finansowych, zaplanowanych na realizację Strategii wraz z potencjalnymi źródłami finansowymi.

Należy je traktować nie jako szczegółowy plan finansowy poszczególnych celów i działań (to byłoby bezcelowe w długookresowej perspektywie realizacji Strategii i szybko ulegałoby dezaktualizacji), a jedynie określenie skali wydatków i możliwości pozyskania środków na ich pokrycie.

Przy tworzeniu ram finansowych wzięto pod uwagę:

Głównymi źródłami finansowania projektów rozwojowych będą, jak dotychczas - dochody własne Gminy, w szczególności udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatek od nieruchomości. Większość zadań nieinwestycyjnych (tzw. miękkich) zaproponowanych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Jak widać z poniższych zestawień, potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako środki przeznaczane na inwestycje w latach realizacji Strategii, tj. 2021-2027 wyniesie około 70-80 mln zł. Są to (oprócz roku 2021) wyłącznie środki generowane z budżetu Gminy. Analizując aktywną politykę pozyskiwania środków zewnętrznych w ostatnich latach i możliwości, jakie się pojawią (m.in. środki krajowe, Fundusz Odbudowy, środki UE na lata 2021-2027), można mieć pewność, że kwotę tę uda się zwielokrotnić. W razie potrzeby, możliwe będzie także zaciąganie zobowiązań na pokrycie wydatków inwestycyjnych.

Oznacza to, iż pod względem finansowym Strategia jest w pełni wykonalna, a dodatkowo pozostaje jeszcze margines finansowania przedsięwzięć nieuwzględnionych na moment przyjmowania dokumentu. Takie potrzeby z pewnością się pojawią w tak prężnie rozwijającej się jednostce, jaką jest gmina Rawicz.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Rawicz przyjęta na koniec czerwca 2021 r., przewiduje na najbliższe lata następujące główne pozycje budżetowe:

Tabela 6. Dochody Gminy (na podstawie WPF z dnia 30 czerwca 2021 roku)

Lp	Dochody ogółem	Dochody bieżące	z tego:						z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	Z subwencji ogólnej	Z tytułu dotacji i środków na cele bieżące	Pozostałe dochody bieżące	w tym:	
			1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	z podatku od nieruchomości	
2021	151 000 553,59	136 632 032,20	29 016 334,00	1 478 005,00	26 799 848,00	48 054 626,54	31 283 218,66	17 380 000,00	11 230 716,77
2022	138 979 178,75	138 253 025,00	30 002 889,00	1 528 257,00	27 723 996,00	45 649 610,00	33 348 273,00	17 939 900,00	726 153,75
2023	142 400 616,00	142 400 616,00	30 902 976,00	1 574 105,00	28 555 716,00	47 019 098,00	34 348 721,00	18 478 097,00	0,00
2024	146 772 634,00	146 772 634,00	31 830 065,00	1 621 328,00	29 462 387,00	48 479 671,00	35 379 183,00	19 032 440,00	0,00
2025	148 139 361,00	148 139 361,00	32 148 366,00	1 637 541,00	29 706 511,00	48 913 968,00	35 732 975,00	19 222 764,00	0,00
2026	149 620 755,00	149 620 755,00	32 469 850,00	1 653 916,00	30 003 576,00	49 403 108,00	36 090 305,00	19 414 992,00	0,00
2027	151 116 962,00	151 116 962,00	32 794 548,00	1 670 455,00	30 303 612,00	49 897 139,00	36 451 208,00	19 609 142,00	0,00
2028	152 628 131,00	152 628 131,00	33 122 493,00	1 687 160,00	30 606 648,00	50 396 110,00	36 815 720,00	19 805 233,00	0,00
2029	154 154 412,00	154 154 412,00	33 453 718,00	1 704 032,00	30 912 714,00	50 900 071,00	37 183 877,00	20 003 285,00	0,00
2030	155 695 956,00	155 695 956,00	33 788 255,00	1 721 072,00	31 221 841,00	51 409 072,00	37 555 716,00	20 203 318,00	0,00
2031	157 252 916,00	157 252 916,00	34 126 138,00	1 738 283,00	31 534 059,00	51 923 163,00	37 931 273,00	20 405 351,00	0,00
2032	158 825 446,00	158 825 446,00	34 467 399,00	1 755 666,00	31 849 400,00	52 442 395,00	38 310 586,00	20 609 405,00	0,00

Tabela 7. Wydatki Gminy (na podstawie WPF z dnia 30 czerwca 2021 roku)

	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	- tym na wynagrodzenia	Obsługa długu	Wydatki inwestycyjne
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.3	2.2
2021	170 340 009,52	137 598 511,81	56 481 090,20	550 000,00	32 741 497,71
2022	137 079 168,67	129 642 761,97	56 554 481,00	902 807,00	7 436 406,70
2023	140 400 616,00	135 412 762,00	56 893 808,00	857 008,00	4 987 854,00
2024	144 081 384,00	136 679 546,00	57 249 394,00	797 432,00	7 401 838,00
2025	144 168 147,00	137 911 491,00	57 821 888,00	710 556,00	6 256 656,00
2026	145 567 990,00	139 221 646,00	58 400 107,00	608 302,00	6 346 344,00
2027	146 700 962,00	140 502 899,00	58 984 108,00	503 422,00	6 198 063,00
2028	148 234 131,00	141 792 559,00	59 573 949,00	393 087,00	6 441 572,00
2029	150 144 412,00	143 102 752,00	60 169 688,00	289 286,00	7 041 660,00
2030	152 475 956,00	144 441 144,00	60 771 385,00	199 543,00	8 034 812,00
2031	154 197 916,00	145 812 733,00	61 379 099,00	128 716,00	8 385 183,00
2032	154 845 446,00	147 188 711,00	61 992 890,00	47 854,00	7 656 735,00

Tabela 8. Indykatywne ramy finansowe projektów strategicznych ujętych Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2021–2027

Nazwa projektu	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt	Potencjalne źródła finansowania	Uwagi
1.1.1. Poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej	2021-2027	średniorocznie - 8 mln zł	Budżet Gminy, Środki z UE Środki krajowe (Fundusz Dróg Samorządowych)	Przybliżona kwota rocznie
1.1.2. Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej	2021-2027	1 mln zł łącznie – oświetlenie Pozostałe – 5 mln zł /rok	Budżet Gminy, Środki z UE Środki krajowe (Fundusz Dróg Samorządowych, Partnerska Inicjatywa Miast)	
1.1.3. Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu w mieście	2021-2027	6 mln zł	Budżet Gminy, Środki z UE Środki krajowe (Fundusz Dróg Samorządowych)	
1.1.4. Dążenie do poprawy stanu i bezpieczeństwa dróg wyższej kategorii	2021-2027	Brak danych	Budżet Państwa, wojewódzki oraz powiatowy, Środki z UE Środki krajowe (Fundusz Dróg Samorządowych)	Ze względu na brak danych szacunkowy koszt nie został przedstawiony
1.1.5. Zapewnienie sprawnej komunikacji autobusowej w Gminie	2021-2027	W ramach kosztów własnych	Budżet Gminy, Budżety innych gmin, Budżet Powiatu, ew. środki finansowe zakładów pracy, Środki krajowe (Fundusz Rozwoju	

			Przewozów Autobusowych)	
1.2.1. Poprawa jakości powietrza	2021-2027	30 mln zł	Budżet Gminy, Budżet Powiatu, Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW, program „Czyste powietrze”), Środki zagraniczne (UE, EOG)	
1.2.2. Zapewnienie czystości na terenie Gminy	2021-2027	1,5 mln zł	Budżet Gminy, Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW), Środki zagraniczne (UE, EOG)	
1.2.3. Edukacja ekologiczna	2021-2027	czujniki jakości powietrza - 50 tys. zł (20 tys. - HUMAN SMART CITIES, 30 tys., pozostałe) oraz ok. 30 tys. zł/ rok	Budżet Gminy, Przedsiębiorcy	Przybliżona kwota rocznie
1.2.4. Rozbudowa i modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego	2021-2027	29 mln zł	Budżet Gminy Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW), Środki zagraniczne (UE, EOG)	
1.2.5. Rozbudowa i modernizacja systemu zasilania energetyki ciepłej	2021-2027	2,7 mln zł	Środki własne spółki, Środki krajowe (WFOŚiGW, NFOŚiGW), Środki zagraniczne (UE, EOG)	
1.3.1. Ład przestrzenny na terenie Gminy	2021-2027	Plany, studium, uchwała reklamowa – 350 tys. zł Inne - 13 mln zł (budowa cmentarza komunalnego) Gminny Program Opieki nad Zabytkami – 20 tys. zł	Budżet Gminy, Wnioskujący o uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany (jeśli dotyczy)	
1.3.2. Rewitalizacja centrum Rawicza oraz innych przestrzeni i obiektów w Gminie	2021-2027	20 mln zł	Budżet Gminy, Fundusze UE	
1.3.3. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury	2021-2027	Tworzenie łąk kwietnych – 5 tys. zł/rok Nasadzenia śródpolne gatunkami drzew miododajnych – 18 tys. zł/rok Pozostałe zadania - 3 mln zł	Budżet Gminy, Środki UE, Środki z WFOŚiGW	Przybliżone kwoty rocznie
1.4.1. Rozwój budownictwa czynszowego	2021-2027	7 mln zł	Budżet Gminy, Środki z UE	
1.4.2. Rozwój budownictwa komunalnego	2021-2027	12,5 mln zł	Budżet Gminy, Środki z UE, Dotacje z budżetu państwa	
1.5.1. Rozwój infrastruktury żłobkowej i przedszkolnej	2021-2027	15 mln zł (budowa kompleksu przedszkolnego,	Budżet Gminy, Środki z UE	Przybliżone kwoty rocznie

		dotowanie niepublicznych żłobków: ok. 150 tys. zł rocznie , dotowanie niepublicznych przedszkoli: ok. 3,6 mln zł rocznie		
1.5.2. Poprawa infrastruktury i wyposażenia publicznych przedszkoli i szkół podstawowych	2021-2027	30 mln zł	Budżet Gminy, Budżet Państwa Środki z UE	
1.5.3. Poprawa efektywności i jakości nauczania	2021-2027	8,5 mln zł	Budżet Gminy, Budżet Państwa, Środki krajowe (programy rządowe), Środki z UE	
1.5.4. Sprawne zarządzanie oświatą	2021-2027	1 mln zł , opłaty roczne za nowe moduły oprogramowania Vulcan przez 6 lat – ok. 300 tys. zł	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki z UE	
1.6.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury	2021-2027	29,3 mln zł	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki z UE	
1.6.2. Bogata oferta kulturalna	2021-2027	370 tys. zł , rozszerzenie oferty Multibiblioteki 100 tys. zł rocznie	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki z UE	Przybliżona kwota rocznie
1.7.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportu i rekreacji	2021-2027	50 mln zł	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki z UE	
1.7.2. Wspieranie działań na rzecz rozwoju sportu masowego, zawodowego i turystyki	2021-2027	1 mln zł rocznie	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe)	Przybliżona kwota rocznie
1.8.1. Ochrona zdrowia mieszkańców oraz promowanie zdrowego trybu życia	2021-2027	3,5 mln zł	Budżet Gminy	
1.8.2. Reorganizacja systemu usług społecznych w Gminie	2021-2027	4,5 mln zł	Budżet Gminy, Środki z UE, Środki krajowe (programy rządowe), Środki organizacji społecznych	
1.8.3. Rozwój oferty wsparcia seniorów	2021-2027	1,3 mln zł	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki organizacji społecznych	
1.8.4. Rozwój wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	2021-2027	2,5 mln zł , wsparcie dla cudzoziemców i repatriantów – 50 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki organizacji społecznych	Przybliżona kwota rocznie
1.8.5. Większe bezpieczeństwo na terenie Gminy	2021-2027	4,3 mln zł	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe)	

1.9.1.	Wspieranie aktywności i integracji mieszkańców	2021-2027	80 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki unijne, Środki krajowe (programy rządowe), Środki organizacji pozarządowych	Przybliżona kwota rocznie
1.9.2.	Zwiększenie skali komunikacji i partycypacji społecznej	2021-2022	110 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki organizacji pozarządowych	Przybliżona kwota rocznie
1.9.3.	Poprawa warunków pracy i świadczenia usług przez jednostki gminne	2021-2027	1mln zł	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki unijne	
1.9.4.	Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami	2021-2027	20,2 mln zł	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki unijne	
1.9.5.	Wykreowanie i promowanie gminy Rawicz jako nowoczesnego, atrakcyjnego miejsca do życia i odwiedzin	2021-2027	2 mln zł	Budżet Gminy Środki krajowe (programy rządowe) Środki unijne	
1.9.6.	Aktywne partnerstwa gminy Rawicz	2021-2027	600 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki krajowe (programy rządowe), Środki unijne Budżety innych JST	Przybliżona kwota rocznie
2.1.1.	Edukacja dla przedsiębiorczości	2021-2027	80 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Budżet Powiatu, Środki dotacyjne krajowe, Środki dotacyjne z UE i innych funduszy	
2.1.2.	Kreowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorcy oraz promocja przedsiębiorczości	2022-2027	40 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Budżet Powiatu, Środki dotacyjne krajowe Środki dotacyjne z UE i innych funduszy	Przybliżona kwota rocznie
2.2.1.	Rozwój współpracy lokalnych przedsiębiorców, w tym firm rodzinnych z samorządem terytorialnym i IOB	2021-2027	145 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki dotacyjne krajowe, Środki dotacyjne z UE i innych funduszy	Przybliżona kwota rocznie
2.2.2.	Promocja i rozwój lokalnych produktów i usług	2021-2027	1 mln zł (targowisko), 15 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki dotacyjne krajowe, Środki dotacyjne z UE i innych funduszy zewnętrzných	Przybliżona kwota rocznie
2.2.3.	Wspieranie rozwoju agroturystyki	2021-2027	65 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki dotacyjne krajowe, Środki dotacyjne z UE i innych funduszy	Przybliżona kwota rocznie
2.3.1.	Promocja terenów inwestycyjnych	2021-2027	50 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki dotacyjne krajowe,	Przybliżona kwota rocznie

i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych			Środki dotacyjne z UE i innych funduszy, Budżety instytucji wspierania biznesu, Budżety innych samorządów	
2.3.2. Kształtowanie polityki inwestycyjnej i sprawna obsługa inwestora	2021-2027	55 tys. zł/rok	Budżet Gminy, Środki dotacyjne krajowe, Środki dotacyjne z UE i innych funduszy	

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

<i>Tabela 1. Analiza SWOT gminy Rawicz.....</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 2. Zgodność projektów strategicznych Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz z celami strategicznymi Województwa Wielkopolskiego</i>	<i>129</i>
<i>Tabela 3. Cele polityki przestrzennej Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego</i>	<i>134</i>
<i>Tabela 4. Wojewódzkie obszary strategicznej interwencji obejmujące gminę Rawicz</i>	<i>136</i>
<i>Tabela 5. Projekty rewitalizacyjne zidentyfikowane występujące na podobszarze rewitalizacji w gminie Rawicz.....</i>	<i>143</i>
<i>Tabela 6. Dochody Gminy (na podstawie WPF z dnia 30 czerwca 2021 roku)</i>	<i>156</i>
<i>Tabela 7. Wydatki Gminy (na podstawie WPF z dnia 30 czerwca 2021 roku).....</i>	<i>157</i>
<i>Tabela 8. Indykatywne ramy finansowe projektów strategicznych ujętych Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2021–2027.....</i>	<i>157</i>
<i>Rysunek 1. Układ strategii.....</i>	<i>18</i>
<i>Rysunek 2. Układ komunikacyjny gminy Rawicz</i>	<i>114</i>
<i>Rysunek 3. Gęstość zaludnienia w gminie Rawicz.....</i>	<i>116</i>
<i>Rysunek 4. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (rzeczne) w gminie Rawicz</i>	<i>118</i>
<i>Rysunek 5. Przestrzenne formy ochrony przyrody w gminie Rawicz.....</i>	<i>120</i>
<i>Rysunek 6. Złoża geologiczne na obszarze gminy Rawicz.....</i>	<i>122</i>
<i>Rysunek 7. Zasięgi planów zagospodarowania przestrzennego na tle Gminy</i>	<i>123</i>
<i>Rysunek 8. Najważniejsze „punktowe” projekty strategiczne 2021-2027.....</i>	<i>127</i>
<i>Rysunek 9. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce</i>	<i>133</i>
<i>Rysunek 10. Obszary zdegradowane w gminie Rawicz</i>	<i>140</i>